

N:o 25.

Ank. till Riksd. kassli den 14 april 1902, kl. 3 e. m.

Betänkande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående en inkomstskatt för år 1903.

I Kongl. Maj:ts till utskottet remitterade proposition n:o 16 har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för år 1903 till upptagande i riksstaten för samma år åtaga sig en särskild bevillning af 10,500,000 kronor under namn af inkomstskatt, att utgå enligt ett vid propositionen fogadt förslag i ämnet.

Utskottet får härmed jemlikt 40 § i riksdagsordningen afgifva betänkande öfver berörda författningsförslag samt de i anledning deraf inom Riksdagens kamrar väckta, till utskottet remitterade motioner, nemligen inom Första Kammaren motionen n:o 28 af herr Leman samt inom Andra Kammaren följande motioner: n:o 160 af friherre F. C. K. Barnekow, n:o 161 af herr E. A. Lindblad, n:o 164 af herr E. A. Smith, n:o 167 af herr J. E. Ericsson i Ahlberga och n:o 185 af herr J. J. Byström.

Rörande tillkomsten af ofvanberörda, af Kongl. Maj:t framlagda författningsförslag får utskottet till en början erinra om innehållet i 1901 års Riksdags två särskilda skrivelser till Kongl. Maj:t, den ena af den 13 maj nämnda år angående införande af obligatorisk sjelfdeklaration och den andra af den 1 juni samma år i anledning af väckt motion om införande af en särskild enligt vissa grunder såsom bevillning till staten utgående, men från allmänna bevillningen fristående, direkt skatt.

I förstnämnda skrivelse anförde Riksdagen följande:

I anledning af två vid Riksdagen väckta motioner hade Riksdagen tagit i öfvervägande, huruvida skyldighet borde åläggas de skattpligtige

i allmänhet, gifvetvis med vissa undantag, att opåmint och utan anmaning af beskattningsmyndigheterna och dessas funktionärer lemna uppgifter till ledning för egen beskattning. Vid de föregående tillfällena, då fråga förevarit om införande i svensk bevillningslagstiftning af obligatorisk sjelfdeklaration, hade skäl anförts såväl för som emot sagda institut. Af dessa skäl ansåge Riksdagen dem, som talade för deklaraionsprincipen, vara de kraftigare. Den mening torde ock numera hafva gjort sig allmänt gällande, att införande af obligatorisk sjelfdeklaration skulle vara önskvärd ej mindre för en rättvis tillämpning af nu gällande bevillningsförordning än äfven såsom grundval för en vidare utveckling af bevillningslagstiftningen. I de länder, i hvilka de enskildes afgifter till staten utginge i form af ren inkomstskatt, ansåges deklaraionsstväng oundgängligen nödvändigt, och enligt Riksdagens förmenande erfordrades sjelfdeklaration äfven vid hvarje annan form af skattelagstiftning, såvida taxeringen skulle vara rättvis och jemlik. Hvad särskildt anginge förhållandena här i Sverige, kräfdes för undanrödjande af de klagomål, som icke sällan hördes öfver en mindre rättvis fördelning af skattebördan, att taxeringsmyndigheterna erhöile tillgång till ett rikare material af faktiska upplysningar, att tjena till grundval för taxeringsförrättningarna, än det ofta mycket bristfälliga, som för närvarande stode till buds, och i sådant afseende torde säkrare och tillförlitligare upplysningar icke vara att finna än de, hvilka meddelades af de skattskyldige sjelfve. Då staten sökte att, såvidt möjligt, lämpa skattebördan efter skatteförmågan, borde den ock rimligtvis kunna begära en medverkan från de skattskyldiges sida vid skattefördelningen, och det vore i hvarje fall under sådana förhållanden, som den frivillighet och lojalitet snarast kunde utveckla sig, genom hvilken skattens rättvisa fördelning säkrast garanterades och det synnerligen eftersträfvansvärda mål vunnes, att beskattningen jemväl beträffande den enskilde antoge karakteren af sjelfbeskattning.

Riksdagen, som på sålunda anförda skäl ansåge obligatorisk sjelfdeklaration böra införas till ledning för den direkta beskattningen anhölle derfor, att Kongl. Maj:t täcktes efter utredning af frågan låta för Riksdagen framlägga förslag till författningsbestämmelser angående deklaraionsskyldighet.

I skrifvelsen af den 1 juni 1901 anhöll Riksdagen, att, för den händelse Kongl. Maj:t godkände Riksdagens beslut angående utsträckning af värnpligten och om en ny härordning, Kongl. Maj:t täcktes för 1902 års Riksdag framlägga förslag till förordning om en särskild såsom bevillning till staten utgående, men från allmänna be-

villningen fristående, direkt skatt, att, efter viss progression, med rätt till afdrag för skuldräntor, erläggas för alla slag af inkomst, hvarvid inkomst af fastighet skulle beräknas efter viss procent af taxeringsvärdet.

Angående behovet och anordningen af en dylik skatt anförde Riksdagen följande:

»Inom Riksdagen har af enskild motionär gjorts framställning, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Eders Kongl Maj:t anhålla, det täcktes Eders Kongl. Maj:t, i följd af de väsentligen ökade kostnaderna för försvaret, som den för Riksdagen framlagda propositionen om ny härordning skulle föranleda, samt i följd af att Eders Kongl. Maj:t sannolikt kommer att finna tilläggsbevillning behöflig för följande år liksom för det innevarande, för nästa Riksdag framlägga förslag till en bevillningsförordning, som, utgörande ett supplement eller bihang till nu gällande bevillningsförordning, i hvilken obligatorisk sjelfdeklaration borde införas, innehåller föreskrifter om en, utan inverkan på den kommunala skattskyldigheten, till staten utgående särskild bevillning, hvilken, i förening med rätt att göra afdrag för skuldräntor, skulle under användande af den progressiva skatteformen erläggas för inkomst af kapital och arbete, utdelning å aktier, lotter i banker samt för en efter vissa procent af taxeringsvärdet *beräknad* inkomst af fastighet.

Till stöd för ifrågavarande framställning har motionären, under återopande af hvad chefen för finansdepartementet till statsrådsprotokollet den 21 december 1900 yttrat till förmån för införande af ökad direkt skatt till staten anført, att man ej torde kunna förneka, det så väl statens behof som rättvisa och billighet kräfde, då ett dyrbart försvarsväsende skulle införas, att större inkomster än hittills borde förvärfvas åt staten på den direkta beskattningens väg, men att den nuvarande anordningen af bevillningen af fast egendom och inkomst hindrade en tidsenlig utveckling af denna skatteform till större rättvisa i skattebestämmelserna och till större finansiell betydelse för staten. Frågan om förändring i bevillningsförordningen och dermed förenade förändringar i den kommunala skattskyldigheten kunde ej väntas vara framlagd för Riksdagen och af densamma pröfvad och afgjord, innan flera år förgått, under hvilka behovet af högre direkt skatt än den nuvarande gjorde sig oafvisligen gällande. Under mellantiden skulle man för den direkta skattens uttagande vara hänvisad till en på den nuvarande bevillningsförordningen grundad tilläggsbevillning, som visserligen förr blifvit använd, men obestriddigen träffade på ett ojemnt och orättvist sätt och af denna anledning ej kunde uttagas efter en

högre beräkning än den vid denna riksdag af Eders Kongl. Maj:t föreslagna.

Under afvaktan på den viktiga frågans lösning i hela dess vidd borde man emellertid kunna genom en särskild bevillningsförordning, som blefve ett supplement eller bihang till den nuvarande, afhjelpa en del olägenheter uti ifrågavarande hänseende och derigenom på ett lättare och rättvisare sätt än nu förskaffa staten ökade inkomster på den direkta beskattningens väg. Den särskilda bevillning, som enligt en sådan förordning skulle erläggas utöfver den vanliga enligt nu gällande förordning, borde anordnas på sådant sätt, att den i högre grad, än för närvarande egde rum, kunde uttagas efter den verkliga skatteförmågan. Lämpligt vore utan tvifvel att i en sådan förordning införa skatt till staten för utdelning å aktier äfvensom å lotter i enskilda banker, på samma gång det medgäfves sådana bolag rätt till afdrag efter någon viss grund å den vinst eller inkomst, för hvilken de sjelfva hade att skatta. Äfven borde den särskilda bevillningen anordnas efter progressiv skattefot, hvilken form för beskattningen syntes rättvis, då skatteförmågan i regel stege i starkare progression än inkomstens belopp. Progressionen i skatten borde dock sluta vid ett visst inkomstbelopp. Utan medgifvande af afdrag å inkomsten för ränta å gäld, äfven den personliga, kunde ej denna särskilda beskattning motsvara rättvisans kraf, i synnerhet om beskattningen blefve progressiv. För att en sådan särskild beskattning skulle medföra åsyftadt resultat, blefve det äfven nödvändigt att införa obligatorisk själfdeklaration. En kongl. proposition angående förändrad bevillningsförordning, som förelagts 1897 års Riksdag, hade innehållit bestämmelse härom. Ett hufvudskäl, som då anförts deremot, hade varit, att man ej organiserat taxeringsmyndigheterna på sådant sätt, att nödig garanti gäfves för sekretessens bevarande; blefve detta skäl undanröjdt, torde införandet af denna institution ej möta synnerligt motstånd.

Det minsta inkomstbelopp, för hvilket man blefve skyldig att deklarerera, borde blifva olika i afseende å inkomst af kapital och inkomst af arbete samt behöfde naturligtvis ej sammanfalla med de minsta belopp, för hvilka bevillning efter den särskilda förordningen skulle utgå.

I afseende å fast egendom borde ifrågavarande bevillning erläggas för en inkomst deraf, som *beräknades* efter vissa procent af taxeringsvärdet. Å den sålunda beräknade inkomsten skulle, liksom vid annan inkomst, afdrag få göras för skuldräntor. Någon deklareringskyldighet af inkomsten för fastighet blefve ej behöflig, då taxeringsvärdet funnes i taxeringslängden. Men för att vederbörande taxeringsmyndighet vid

beräkningen af inkomsten af en fastighet måtte varda i tillfälle att taga hänsyn till möjligen befintlig skuldränta, vore det nödvändigt, att egaren deklarerade sådan ränta, hvarvid oriktig uppgift, som medförde för stort afdrag, borde vara åtföljd af samma äfventyr som oriktig deklarering af inkomst. Samma skattefot borde begagnas för den beräknade inkomsten af fastighet som för motsvarande inkomst af andra skatteföremål; huruvida bevillningsfritt afdrag borde förekomma i afseende å den beräknade inkomsten af fastighet, derom kunde dock tvifvel råda. Uppginge fastighetsegares beräknade inkomst till mindre belopp än den minsta inkomst af kapital eller arbete, hvarför särskild bevillning skulle erläggas, syntes han ändock ej böra blifva fri från sådan bevillning; en minimisumma af hvad som skulle åläggas fastighetsegare i särskild bevillning borde måhända för underlättande af redovisningen vara faststald.

Egare af fastighet torde böra åläggas att, efter anmaning, deklarerera arrende- och hyresbelopp samt, om fastigheten hade ett taxeringsvärde öfver ett visst belopp, arealen å olika slags mark.

Om skattskyldig egde inkomst inom flera än ett taxeringsdistrikt, borde deklareringen verkställas och skatten åsättas efter sammanlagda beloppet. På samma sätt borde förfaras och beräknas, när skattskyldig egde inkomst både af kapital, arbete, aktier och fastighet eller af några af dessa.

Den af Eders Kongl. Maj:t i särskild proposition till Riksdagen föreslagna tilläggsbevillning, i hvilket ärende Riksdagen i annat sammanhang kommer att yttra sig, förekommer icke såsom en nyhet inom bevillningslagstiftningen. Då staten haft behof af ökade inkomster, har detta flera gånger tillgodosetts genom tilläggsbevillning. De anspråk, som komma att ställas på staten, i den händelse Eders Kongl. Maj:t godkänner den af Riksdagen nu antagna nya härordning, som medför afsevärdt ökade utgifter, lära emellertid varda så stora, att en tilläggsbevillning i den form denna skatt hittills innehaft icke kan antagas komma att motsvara behofvet och än mindre gent emot de skattskyldige uppfylla krafvet på en skatteform, som är lämpad efter skatteförmågan.

Riksdagen, som i den skrifvelse, hvori Riksdagens beslut beträffande ny värnpligtslag och ny härordning hos Eders Kongl. Maj:t anmälts, uttalat den åsigt, att en afsevärd del af de ökade kostnader, hvilka genom omorganisationen af landets försvarsväsende uppkomma, bör betäckas genom direkta och förmögenhetsskatter, anser, på sätt Riksdagen i annat sammanhang inför Eders Kongl. Maj:t uttalat, att obligatorisk sjelfdeklaration af inkomst bör införas, för att en så vidt

möjligt rättvis direkt beskattning må kunna anordnas; och vill Riksdagen framhålla, att för den s. k. progressiva skattemetodens tillämpning en sådan deklaration är af synnerlig vigt. Särskildt skulle det sannolikt möta svårighet att använda denna skattemetod, så vida ej skattskyldig, som åtnjuter inkomst inom flera taxeringsdistrikt, får sig ålagdt att för *en* taxeringsmyndighet, exempelvis den i den skattskyldiges mantalsskrifningsort befintliga, uppgifva sina samtliga inkomster. Äfven vill Riksdagen erinra om, att den förordning, motionären föreslår, kräver, att inkomst af aktier, kommanditlotter, lotter i enskilda banker och ekonomiska föreningar skall uppgifvas, om sådan inkomst ensam eller i förening med annan inkomst ej understiger det minsta belopp, för hvilket uppgiftsskyldighet skall ega rum. Genom samma förordning skulle för öfrigt rättighet medgifvas fastighetsegare och andra, som enligt nu gällande bevillningsförordning ej ega rätt till afdrag af skuld-räntor från inkomsten, att med den verkan, förordningen bestämmer, inför vederbörande uppgifva desamma.»

Dessa Riksdagens skrivelser föredrogos inför Kongl. Maj:t den 7 juni 1901. På grund af dervid lemnadt nådigt bemyndigande uppdrog chefen för finansdepartementet den 18 i samma månad *dels* åt tre personer att verkställa utredning och utarbeta förslag inom finansdepartementet i de i Riksdagens ofvanberörda skrivelser omförmälda afseenden, *dels* åt aktuarien I. Flodström att verkställa den statistiska utredning rörande bevillingen, som kunde erfordras. Till fullgörande af nämnda uppdrag hafva de tre förstnämnde komiterade aflemnat ett den 15 oktober 1901 dagtecknad betänkande med förslag till bestämmelser om inkomstskatt och obligatorisk själfdeklaration, öfver hvilket betänkande kammarrätten den 2 påföljande december afgifvit infordradt underdånigt utlåtande; och har aktuarien Flodström med skrivelse af den 27 i sistnämnda månad öfverlemnat en af honom verkställd, af text åtföljd öfversigt af 1900 års bevillingstaxering.

I sitt vid förslaget fogade betänkande hafva bemälda komiterade anført, att ehuru väl för anordnande af en inkomstskatt i modern mening erfordrades, att hänsyn toges jemväl till andra omständigheter än de af Riksdagen omförmälda, hade komiterade dock i allmänhet icke ansett sig böra gå utöfver de af Riksdagen antydda önskningsmålen, detta i synnerhet därför, att den nu tillärnade lagstiftningen vore afsedd att varda af allenast provisorisk karakter. Det väsentliga afsteg från inkomstskattens principer, som låge i Riksdagens fordran angående sättet för bestämmandet af inkomst af fastighet, hade också nödvändiggjort afvikelser äfven i andra punkter från nyssnämnda principer. Härjemte hade

med afseende derå, att taxeringen för den nya skatten måste komma att utföras i samband med taxeringen för den allmänna bevillningen, en begränsning i många fall framstått såsom önskvärd, då det naturligtvis skulle möta stora praktiska svårigheter att vid de båda taxeringarne tillämpa väsentligt skiljaktiga grunder.

Enligt Riksdagens uttalande hafva komiterade sålunda i strid med förberörda principer föreslagit, att inkomst af fast egendom skall upptagas till viss procent af fastighetens taxeringsvärde eller till sex procent vid jordbruksfastighet och till fem procent vid annan fastighet. Detta beräkningssätt för inkomst har emellertid utgjort ett väsentligt hinder för komiterade att, såsom eljest önskligt varit, föreslå olika skattefot för fonderad och annan inkomst. Det rätta sättet för att träffa fonderad inkomst med större tunga än annan inkomst torde — såsom komiterade anfört — visserligen vara att pålägga en särskild förmögenhetsskatt. Men att införa en dylik skatt kunde och borde ju ej ifrågakomma förr än i samband med den definitiva reformen af vår direkta beskattning. Att åter provisoriskt anordna en tyngre beskattning af den fonderade inkomsten genom tillämpning af en högre skattefot för denna vore en så vanskelig uppgift, att hvarje sträfvan i denna riktning lätteligen skulle förhindra den provisoriska inkomstskattens antagande. Komiterade tänkte härvid ej blott på de svårigheter, som inkomst af rörelse, hvilken ju vanligen är en kombination af fonderad och icke fonderad inkomst, skulle vålla, utan dertill komme, att inkomst af jordbruksfastighet, enligt den omfattning denna art af inkomst på grund af det ifrågasatta sättet för dess beräkning måste få, komme att omfatta äfven inkomst af jordbruksrörelse och sålunda också den blifva en sammansättning af fonderad och icke fonderad inkomst. Sistnämnda förhållande gjorde det ju ej tillrädligt att tillämpa en högre skattefot för inkomst af jordbruksfastighet än för ren arbetsinkomst. Men att undantaga inkomst af jordbruksfastighet och blott belägga inkomst af annan fastighet och af kapital med högre skattefot kunde icke ifrågasättas.

En nödvändig följd af att komiterade sålunda ansett sig böra stanna vid samma skattefot för alla slag af inkomst hade varit, att komiterade måst afvisa den i ofvanberörda, i riksdagsskrifvelsen af den 1 juni 1901 omförmälda motion framkastade tanken att låta skattepligten för inkomst af fastighet börja vid ett lägre inkomstbelopp än för annan inkomst och varit förhindrade att föreslå samma anordning med hänsyn till inkomst af kapital. En sådan anordning innebure nemligen, att man skulle beskatta fonderad inkomst af mindre belopp tyngre än annat

slag af inkomst af samma storlek, samtidigt med att fonderad inkomst af större belopp ej betungades mer än annan inkomst. Af samma hänsyn hade komiterade ej heller ansett sig kunna göra någon skillnad mellan olika slag af inkomst vid bestämmandet af det beskattningsfria afdrag, som i förslaget medgäfvos vid smärre inkomster.

Komiterade hafva vidare angående den obligatoriska sjelfdeklarationen framhållit, att vid anordnandet deraf stor vikt måste tillerkännas hänsynen till, att de aflemnade uppgifterna omgärdades med nödigt skydd mot obehörigt offentliggörande. Och hafva komiterade i sådant afseende yttrat följande:

»Det motstånd, som rest sig emot införandet af obligatorisk sjelfdeklaration, har till stor del grundats å farhågan för, att de aflemnade uppgifterna skulle kunna missbrukas, så att den uppgiftspligtige genom yppande af hans förmögenhetsställning eller detaljerna i hans affärsrörelse komme att lida skada eller olägenhet, särskildt i konkurrensafseende. Derest emellertid, såsom komiterade föreslagit, deklARATIONERNA inskränkas till ett summariskt angifvande af inkomsten, torde väl grunden för en sådan farhåga vara i det väsentliga undanryckt. Men komiterade hafva dock härjemte upptagit det förslag, som framstälts såväl af 1895 års bevillningskomité och kommunalskattekomitén som ock i propositionen till 1897 års Riksdag, att granskningen af deklARATIONERNA skulle verkställas af allenast ordföranden och en ledamot i taxeringsmyndigheten — beträffande taxerings- och pröfningsnämnderna i närvaro af vederbörande kronoombud — hvarvid komiterade likväl ansett, att utseendet af den ledamot, som skulle deltaga i granskningen och som naturligtvis icke behöfde vara densamme för alla mål, icke borde öfverlemnas åt ordförandens godtyckande, utan förbehållas åt taxeringsmyndigheten sjelf.

Det kan mot denna anordning, hvilken synes hafva vunnit temligen allmän tillslutning, visserligen anmärkas, att äfven de ledamöter i taxeringsmyndigheten, hvilka ej fått deltaga i uppgiftsgranskningen, böra med fog kunna påfordra att, vid uppkommande olika meningar om någon skattskyldigs taxering, erhålla fullständig kännedom om de i hans deklARATIONERNA innehållna upplysningar. Emellertid må häremot erinras, att i många fall skattskyldige, som hafva anledning förmoda, att meningsskiljaktighet angående deras taxering skall förekomma, säkerligen skola på förhand medgifva offentliggörandet för taxeringsmyndigheternas samtliga ledamöter af deras uppgifter, äfvensom att det väl kan antagas, att taxeringsmyndigheternas medlemmar i regel skola

förlita sig på de ledamöters omdöme, som verkställt granskningen af deklARATIONERNA.

I sammanhang härmed kunna komiterade ej underlåta att framhålla, att enligt deras åsigt den befarade olägenheten bör hänföras dertill, att taxeringsförfarandet äfven med obligatorisk sjelfdeklaration öfverlåtes åt taxeringsmyndigheter, som anordnats för ett helt annat taxeringssystem, i hvilket beskattningen grundas på den kändedom andra personer kunna hafva om den skattskyldiges inkomstförhållanden, och för hvilket därför erfordras flera efter hvarandra fungerande, talrika taxeringsmyndigheter. Efter införandet af obligatorisk sjelfdeklaration kunna såväl taxeringsmyndigheternas antal som framför allt antalet ledamöter i beskattningsnämnderna inskränkas. Att härom afgifva förslag har emellertid legat utom den komiterade förelagda uppgiften.»

Vid granskningen af komiterades förslag har kammarrätten framhållit, att ej mindre hänsynen till det betydande skattebelopp, som förslaget afsåge att utkräfva, än äfven Riksdagens uttalade önskan att fördelningen af den nya skattebördan måtte ske på ett sätt, som bättre än tilläggsbevillningen mäktade, öfverensstämde med skatteförmågan, manade till noggrant öfvervägande, i hvad mån förslaget härutinnan kunde anses tillfredsställande.

Den granskning, det ur berörda synpunkt ålegat kammarrätten att verkställa, hade emellertid icke kunnat undgå att hos kammarrätten framkalla den uppfattning, att förslaget icke i tillräcklig grad tillgodosett krafvet på en rättvis skattefördelning, och vore det företrädesvis förslagets bestämmelser i afseende å beskattning af den fasta egendomen och den anordning, förslaget innebure i afseende å aktiebolags beskattning — hvarom redogörelse lemnas längre fram — som varit bestämmande för kammarrättens uppfattning härutinnan.

Rörande komiterades förslag i fråga om fastighetsbeskattningen har kammarrätten anført, bland annat:

»De brister, som vidlåda den nuvarande fastighetsbevillningen, hafva så ofta och med sådant eftertryck framhållits, att derutinnan ingenting läres vara att tillägga. Då en fastighets taxeringsvärde är afsedt att motsvara det verkliga värdet af sjelfva fastigheten utan afseende derå, huruvida fastigheten lemnar sin egare större eller mindre inkomst, följer ju redan häraf, att fastighetsbevillningen, som står i viss relation till taxeringsvärdet, icke kan träffa, utom hvad jorden anses i och för sig afkasta eller hvad man plägar kalla jordens arrendevärde, jemväl afkastningen af det i jordbruksrörelsen nedlagda kapital och

arbete samt att de förmåner af allehanda slag, som medfölja egandet af fast egendom, endast undantagsvis vinna fullständigt beaktande. Emellertid har genom bestämmelsen att såsom inkomst af fast egendom skall anses all sådan inkomst, som för närvarande är genom fastighetsbevillning beskattad, det föreliggande förslaget i sak ställt sig på det beståendes grundval, och har likasom på sin tid 1894 års komitéförslag upptagit den ohållbara fiktionen af en inkomstskatt, som icke är någon inkomstskatt, utan i stället beskattar en allenast genomsnittligt och i förväg beräknad afkastning för att derefter på den genom en enkel räkneoperation utrönta »inkomsten» tillämpa bestämmelser, som endast vid en verklig inkomstskatt ega berättigande. Redan vid afgifvande den 25 april 1895 af underdånigt utlåtande öfver 1894 års komitéförslag framhöll kammarrätten ohållbarheten af hvarje förslag, som i sak bibehölle den nuvarande bevillningslagstiftningens dubbelhet i afseende å utgångspunkten, och de af kammarrätten härutinnan framställda erinringarne blefvo ännu starkare betonade af den komité, som erhöll nådigt uppdrag att yttra sig om lämpligheten af de då föreslagna nya beskattningsgrundernas upptagande i bevillningslagstiftningen. Dessa erinringar utmynnade i ett framhållande deraf, att en tillämpning af de då föreslagna beskattningsgrunderna — afseende, så vidt nu är i fråga, fastighetsbevillningens ersättande med skatt på inkomst af fast egendom, beräknad efter enahanda grund, som nu föreslagits, medgifvande för sådan inkomst af skuldränteafdrag intill 40 procent af taxeringsvärdet samt särskild beskattning, såsom af annan verklig inkomst, af förvärf, vunnet genom afkastning af skog utöfver husbehovet — skulle i allt för hög grad gynna den fasta egendomen och jordbruket, som dock vore landets hufvudnäring. Kammarrätten förbiser icke, att medan den gången för andra inkomsttagare var förslaget ett *generellt* skuldränteafdrag af endast 20 %, hvilket icke kunde annat än öka betänkligheterna mot berörda förslag, det nu föreliggande förslaget för alla grupper af inkomsttagare medgifver fullt skuldränteafdrag med den inskränkning allenast, som betingas af bestämmelserna om utländings skattskyldighet. Vore det nu så, att förslaget afsåge beskattning af fastighetsegares verkliga inkomst från dem tillhöriga fastigheter, skulle naturligtvis detta medgifvande allenast inneburit en gärd af rättvisa, men då så icke är förhållandet, utan förslaget härutinnan i stället för verklig inkomst sätter en beräknad afkastning, qvarstå betänkligheterna och vinna endast i betydelse derigenom, att det nu föreliggande förslaget byggts på principen af skatteprogression.»

Vidkommande kammarrättens anmärkning angående fastighets-

beskattningen samt rörande den formela anordningen af förslaget har slutligen chefen för finansdepartementet enligt det vid den kongl. propositionen fogade utdrag af statsrådsprotokollet yttrat, bland annat, följande:

»Hvad angår frågan om sättet för den *fasta egendomens* beskattning, behöfver jag icke vara mångordig. Jag underkänner icke befogenheten af kammarrättens anmärkning, att skatten, i hvad den träffar fast egendom, icke är någon inkomstskatt, utan att förslaget i stället beskattar en allenast genomsnittligt och i förväg beräknad afkastning för att derefter på den genom en enkel räkneoperation utrönta »inkomsten» tillämpa bestämmelser, som endast vid en verklig inkomstskatt ega berättigande. Riktigheten af denna anmärkning medgifver jag så mycket hellre, som äfven jag tillförene haft tillfälle uttala den — i öfrigt sjelfklara — meningen, att en allmän och verklig inkomstskatt icke kan ernås, utan att man i fråga om fast egendom uppskattar den *inkomst*, denna verkligen *gifvit*, och icke låter sig nöja med en beräkning i förväg af den *afkastning*, egendomen *anses kunna gifva*. Då emellertid Riksdagen i dess skrifvelse af den 1 juni 1901, deri Riksdagen begärt utarbetandet af förslag till en progressiv inkomstskatt, uttryckligen framhållit, att inkomsten af fastighet borde beräknas efter viss procent af taxeringsvärdet, har detta säkerligen berott dels i allmänhet på öfvertygelsen om svårigheten att upptaxera jordbruksinkomst, en svårighet, som länge här i landet betraktats som oöfvervinnelig, dels särskildt på farhågan, att denna svårighet, om dess lösande uppställdes som förutsättning för införandet af den såsom önskvärd ansedda progressiva beskattningen, skulle befinnas så stor, att derigenom hinder lades i vägen för denna skatteforms införande. Ehuru jag mycket skulle beklaga, om vid den mera genomgripande skattereform, som förberedes, omförmälda skattefiction skulle komma till tillämpning, synes mig likväl ur den sist angifna synpunkten komiténs förslag i denna del vid den nu föreslagna provisoriska anordningen kunna och böra godkännas. Det står nemligen för mig klart, att de ojemnheter, som oundvikligen komme att blifva förenade med en sålunda anordnad beskattning, varda vida mindre än de, som skulle uppstå, derest man genom tilläggsbevillning under den hittills öffiga formen ville uttaga ett belopp, tillnärmelsevis motsvarande det, som man vill vinna genom den progressiva inkomstskatten.

Men då man, i syfte att under för handen varande förhållanden möjliggöra införandet af en inkomstskatt, genom en fiction skjuter in fastighetens beräknade afkastning i stället för fastighetsegarens åtnjutna

inkomst, är det utan tvifvel nödvändigt att, såsom ock skett i komiténs förslag, genomföra denna fiktion fullt och helt ut och att icke meddela någon undantagsbestämmelse i fråga om skattefot eller minskad skattelindring för inkomst af fastighet. I annat fall kommer man på en omväg delvis tillbaka till systemet med en tvåhöfdad skatt, en för fastighet och en för inkomst af kapital och arbete, eller hvad man just velat undvika.»

»Finner man, att den fasta egendomen i landet kommer att åtnjuta mer än skäligen stor lindring i beskattningsväg, kan detta afhjelpas genom införandet af en supplementär förmögenhetsskatt, hvilken då bör drabba icke blott det fasta, utan äfven det rörliga kapitalet, men en sådan skatt förutsätter ovilkorligen tillvaron af en allmän och ren inkomstskatt, hvarföre det måste öfverlemnas till framtida pröfning att afgöra, om i sammanhang med en mera genomgripande skattereform en sådan förmögenhetsskatt bör komma till stånd. Slutligen bör ock erinras, att, då man talar om allt för stor lindring i fastighetsbeskattningen, detta uteslutande gäller de smärre fastigheterna. Hvad de större fastigheterna beträffar, torde i fråga om s. k. »annan fastighet» beskattningen enligt de nya grunderna komma att i allmänhet ställa sig ganska jemn, medan åter större jordegendomar — med hvilka jag menar sådana, der jordbruket drifves i så stor skala, att de förmåner, jordegaren för sitt och sin familjs uppehälle hemtar af egendomen, spela en jembeförelsevis underordnad roll — komma att, i synnerhet der de äro skuldfria, träffas ganska hårdt af en progressivt utgående skatt, som grundar sig på den säkerligen ofta icke inträffande förutsättningen, att egendomen lemnar en inkomst motsvarande 6 procent på taxeringsvärdet.»

»I fråga om den formella anordningen af de nya författningsbestämmelserna hafva komiterade framlagt två alternativa förslag. *Alternativet A* innefattar förslag till en enda förordning, hvilken upptager så väl alla de föreskrifter, som skola gälla om inkomstskatten, som också de stadganden, som böra införas med hänsyn till den utvidgade uppgiftsskyldigheten. *Alternativet B* åter innehåller förslag till dels en särskild förordning om de regler, efter hvilka inkomstskatten skall utgå, så affattad, att den i fråga om de för bevillningen och inkomstskatten i sådant afseende gemensamma bestämmelser endast hänvisar till bevillningsförordningen, och dels ändrad lydelse af de stadganden i bevillningsförordningen, som afse uppgiftsskyldighet eller eljest beröras af det nya skatteförfarandet.

Beträffande valet mellan dessa båda alternativ har kammarrätten instämt i komiterades erinran, att den formella anordningen af förslagens

bestämmelser *kan* ske på ett hvart af de valda sätten, samt funnit oförnekligt, att hvardera metoden har sina fördelar. På anförda skäl anser likväl kammarrätten alternativet B ega företräde.

Sådana förhållandena för närvarande föreligga, är valet mellan de båda alternativen emellertid icke fritt, utan måste otvifvelaktigt författningsförslaget affattas enligt alternativet A. Detta torde framgå af följande omständigheter.

Tydligen vore det önskvärdt, att inkomstskatten kunde påföras redan vid innevarande års taxeringsförrättningar för att inbetalas vid uppborädsstämmorna i början af år 1903, eller det år, i hvars riksstat inkomstskatten är afsedd att upptagas. Detta låter sig emellertid icke göra. Enligt förslaget till förordning om inkomstskatt skall taxering till denna skatt verkställas i sammanhang med de enligt bevillningsförordningen årligen återkommande taxeringar för bevillning af fast egendom samt af inkomst af de för sådant ändamål tillsatta bevillningsberedningar, taxeringsnämnder och pröfningsnämnder. Enligt bevillningsförordningen skola bevillningsberedningarne senast den 31 maj hafva afslutat sina arbeten samt taxeringsnämnderna sammanträda viss af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande utsatt dag efter den 20 juni och senast den 20 juli hafva afslutat sina förrättningar. Enligt förslaget till förordning om inkomstskatt skola de skattskyldiges deklARATIONER i allmänhet vara aflemnade före den 1 april med möjlighet för skattskyldig att på gjord anmälan erhålla anstånd till någon dag före den 1 juni. Den omfattande beskaffenheten af den föreslagna lagstiftningen angående progressiv inkomstskatt och sjelfdeklaration gör det föga antagligt, att beslut i dessa maktpåliggande frågor skall hinna af Riksdagen fattas så tidigt, att författningen kan promulgeras i god tid på våren. Äfven om författningen kunde utkomma i författningssamlingen någorlunda tidigt — hvilket i allt fall säkerligen icke kunde ske före den 1 april, vid hvilken tid deklARATIONERNA i regel skola vara inlemnade — är det likväl icke tänkbart, att en författning af så ingripande beskaffenhet skall kunna alldeles omedelbart efter promulgationen träda i tillämpning. Någon tid måste förunnas de skattskyldige att tänka sig in i de nya skyldigheter i deklARATIONSVÄG, dem komme att åligga, och likaså måste ordförandena i bevillningsberedningarne beredas tillfälle att göra sig förtrogna med de betydligt utvidgade åligganden, som skulle tillkomma dem enligt den nya förordningen. Endast en sådan omständighet som deklARATIONSFÖRMULÄRENS tryckning och utdelning föranleder en ganska betydlig tidsutdrägt.

Möjligen torde den tanken framkastas, att man under första året

af inkomstskatteförfattningens tillämpning skulle kunna medgifva anstånd med deklarationernas afgifvande till tiden för taxeringsnämndernas sammanträde efter den 20 juni. Oafsedt att knappast ens till dess deklarationer enligt den nya ordningen hunne af de skattskyldige afgifvas, skulle taxeringsarbetet genom en sådan anordning alldeles förtryckas. Det omfattande arbete, som af bevillningsberedningarna på det förberedande taxeringsarbetet nedlägges, komme att blifva så godt som utan betydelse, medan taxeringsnämnderna finge börja arbetet på nytt med ett nytt material, hvarigenom dessa nämnders arbete, hvilket nu för hvarje nämnd i allmänhet blott upptager en eller på sin höjd några dagar, skulle så väsentligt utsträckas, att det för kronoombuden blefve omöjligt att vid alla till deras distrikt hörande nämnders sammanträden närvara. Denna tanke måste därför öfvergifvas, hvilket i ännu högre grad gäller den, som skulle afse att under det första året endast tillämpa bestämmelserna om progression i skatten och uppskjuta införandet af bestämmelserna om själfdeklaration till det påföljande. Sjelfdeklarationen, af vikt för hvarje form af inkomstskatt, är emellertid för den progressiva inkomstskatten af den grundläggande betydelse, att en progressiv inkomstskatt utan obligatorisk själfdeklaration måste anses så godt som otänkbar.

Annan utväg återstår således ej än att, med öfverlemnande åt ett framtida tillfälle att söka genomföra en sådan förändring, att inkomstskatten upptages i riksstaten för det år, under hvilket den inflyter, låta inkomstskatten påföras under år 1903 för att inflyta vid 1904 års uppbördsstämmor. Skatten blir således att rubricera som inkomstskatt för år 1903. Skulle nu det af komiterade föreslagna alternativet B, enligt hvilket en del af de nya bestämmelserna äro förlagda till en inkomstskatteförordning och en del till bevillningsförordningen, komma till tillämpning, blefve det naturligtvis i den bevillningsförordning, som skall tillämpas under år 1903, som ändringarna borde göras. Men den bevillning af fast egendom samt af inkomst, om hvilken efter den nyligen skedda förändringen i sättet för bevillningens upptagande i riksstaten 1902 års Riksdag har att besluta, är 1902 års bevillning. Först 1903 års Riksdag har att besluta om bevillningsförordningen för 1903, som skall tillämpas samtidigt med den nya inkomstskatteförordningen. Såsom ofvan antydts, måste därför alternativet A åtminstone för närvarande väljas.

Om, såsom redan blifvit anfördt, hinder af rent teknisk art möta för tillämpning redan under innevarande år af den nya inkomstskatten, förefinnes äfven ett hinder af annat slag, som är af den beskaffenhet,

att, äfven om nämnda tekniska hinder ej förefunnes, skatten ändock ej i år bör vinna tillämpning. Det är en ostridig nödvändighet, att de skattskyldiges inkomstdeklarationer i möjligast görliga mån fredas från offentlighet. Förslaget till förordning om inkomstskatt sörjer i sin mån för vinnandet af detta syftemål genom de i 34 § 2 mom. meddelade bestämmelser derom, att, utom vederbörande kronoombud, endast taxeringsmyndighets ordförande med biträde af en ledamot må granska deklarationerna, att för innehållet af sålunda granskad uppgift icke må inom taxeringsmyndighet lemnas vidare redogörelse, än som för taxeringen oundgängligen erfordras, att deklarationerna icke må vara tillgängliga för andra än vissa uppgifna personer och ej få utan den skattskyldiges samtycke intagas i vederbörande beskattningsnämnds protokoll, samt att deklarationerna skola behörigen förvaras och efter viss tids förlopp förstöras. Dessa bestämmelser blifva emellertid kraftlösa, så länge det enligt tryckfrihetsförordningen står en hvar öppet att utbekomma afskrift af afgifven deklaration. På föredragning af chefen för justitiedepartementet läser Eders Kongl. Maj:t vilja till innevarande års Riksdag afgifva förslag till den i detta hänseende erforderliga ändring i tryckfrihetsförordningen, men en dylik grundlagsändring, som äfven måste blifva föremål för beslut af 1903 års Riksdag, kan sålunda icke träda i kraft förr än sistnämnda år.»

Innan utskottet härefter öfvergår till granskning af Kongl. Maj:ts föreliggande skatteförslag, får utskottet till en början påpeka, att, ehuru 1901 års Riksdag afsett, att bestämmelser om obligatorisk sjelfdeklaration skulle utarbetas att gälla ej mindre vid taxeringen till den nya skatten än äfven vid bevillingstaxeringen, samt utskottet såväl af denna anledning som eljest vid granskning af det föreliggande skatteförslaget funnit, att i sammanhang med antagande af en förordning om inkomstskatt borde i gällande bevillningsförordning införas de ändringar och tillägg, hvilka betingas af Riksdagens ofvan omförmälda uttalande och nu i öfrigt föreslagna författningsbestämmelser, har utskottet likväl af skäl, som chefen för finansdepartementet i sitt ofvan åberopade yttrande till statsrådsprotokollet anfört mot antagande redan i år af dylika ändringar i och tillägg till bevillningsförordningen, funnit dermed böra till nästa år anstå.

Med chefen för finansdepartementet får utskottet tillika framhålla olämpligheten deraf, att, sedan helt nyligen den anordning vidkommande bevillningen genomförts, att densamma upptages i riksstaten för det år, bevillningen inflyter, vid införandet af en sidoordnad skatt den

gamla anordningen med skattens upptagande i riksstat för annat år, än uppbor den af skatten eger rum, å nyo vidtagits. Detta kan emellertid icke för utskottet utgöra hinder att tillstyrka Riksdagen att åtaga sig den föreslagna nya direkta skatten, enär eljest af skäl, som chefen för finansdepartementet anført, afgörande svårigheter möta för innevarande års Riksdag att åtaga sig nämnda skatt.

Vidkommande det föreliggande förslaget vill utskottet dessutom till en början framhålla, att anmärkningar väl kunna framställas mot de principer, hvarpå förslaget är byggt, men att dervid icke må förbises, att en del af dessa anmärkningar har sin anledning i inkomstskattetaxeringens sammankoppling med bevillningstaxeringen. På grund häraf samt med hänsyn till inkomstskattens provisoriska karakter och Riksdagens uttalade fordringar rörande skattens anordnande kunna berörda anmärkningar icke för närvarande undanrödjas. Men oafsedt detta förhållande, i följd hvaraf den föreslagna skatten icke blir, hvad den icke heller gifves ut för att vara, nemligen en ren inkomstskatt, kan förslaget, fotadt å de af Riksdagen i öfrigt bestämda grunder, icke sägas taga den hänsyn till den verkliga skatteförmågan, som eljest vore önskelig.

En anmärkning af detta slag gäller tydligen grunden för bestämmandet af fastighetsinkomsten. Härutinnan har visserligen Riksdagen på förhand bestämt, att inkomst af fast egendom skall beräknas efter vissa procent af fastighetens taxeringsvärde, hvarför någon erinran nu ej kan göras deremot, att denna princip i förslaget följdriktigt genomförts. Utan att utskottet anser sig behöfva i vidare mån än vid förslagets föregående behandling redan skett framhålla, att beräkandet af fastighetsinkomsten, såsom föreslaget är, icke medför skattens fördelning efter de skattdragandes verkliga utrönta skatteförmåga, vill blott utskottet för sin del betona, att den deraf föranledda ojämheten i beskattningen ytterligare skärpes i följd af skattens progressiva anordning. På grund häraf och då af den statistiska utredningen framgår, att, äfven med den af utskottet föreslagna begränsningen af skattefriheten, i allt fall största delen af landets till bevillning taxerade fasta egendom torde komma att undgå inkomstskatten, anser sig utskottet böra ifrågasätta, huruvida icke anmärkta ojämheter i skatttungan borde undanrödjas medelst en skatt å förmögenhet.

Frågan härom har, såsom ofvan angifves, redan, innan förslaget till Riksdagen framkommit, tagits under öfvervägande, men har dervid anförts, att med införandet af en dylik skatt borde anstå, till dess Riksdagen antagit en verkligt ren inkomstskatt; men om emellertid genom

en förmögenhetsskatt anmärkta missförhållandet rörande skattebördans fördelning skulle kunna i någon mån utjemnas, har utskottet för sin del icke kunnat tillerkänna det deremot anförda skäl sådan betydelse, att på grund deraf med införandet af en dylik skatt måste uppskjutas, till dess en fullständig omgestaltning af vårt inkomstskattesystem egt rum. I detta sammanhang vill utskottet påpeka, att, då man, om förslaget antages, har att räkna ej med den verkliga utrönta, utan med den beräknade inkomsten af fast egendom, jemnhet i beskattningshänseende fastighetsegarne emellan i väsentlig mån blir beroende af fastigheternas taxeringsvärden. Det blir alltså en bjudande pligt för taxeringsmyndigheterna, att vid fastställandet af berörda taxeringsvärden nedlägga synnerlig omsorg, för att ojemnheter i dessa värden skola så vidt möjligt undvikas.

Från den grundsatsen, att skatten bör bestämmas efter den verkliga skatteförmågan, afviker, enligt utskottets förmenande, Kongl. Maj:ts förslag jemväl derutinnan, att vid beskattningen ingen åtskilnad göres mellan å ena sidan inkomst af arbete samt å andra sidan inkomst af fast egendom och kapital. Man torde nemligen med ganska stor säkerhet kunna påstå, att skatteförmågan, särskildt i de lägre inkomstgraderna, i allmänhet är större hos jordegaren och kapitalisten än hos den, hvilken för sin utkomst är hänvisad allenast till sin inkomst af arbete. Detta bör vid utarbetandet af nytt förslag uppmärksammas. En rättelse i anmärkta förhållandet kan vinnas derigenom, att skattepligten bestämmas att inträda tidigare för inkomst af fast egendom och kapital än för inkomst af arbete. När utskottet ifrågasätter vidtagandet af en dylik anordning, har utskottet icke förbisett, att svårigheter torde möta att i de fall, då skattskyldig åtnjuter inkomst, utom af arbete, jemväl af fast egendom eller kapital, bestämma om och i hvad mån detta förhållande skall inverka å inkomsttagarens skattskyldighet. Att helt och hållet utesluta dylika blandade inkomster från den skattelindring, som med förberörda anordning afsetts för inkomst af arbete, skulle blifva teoretiskt sedt inkonseqvent och i praktiken orättvist. Konseqvens och rättvisa fordra nemligen otvifvelaktigt, att hänsyn jemväl i nämnda fall tages till den i förhållande till inkomst af fastighet och kapital lägre skatteförmågan hos inkomst af arbete. Hvilka anordningar, som komma att erfordras för frågans lösande, ankommer det icke på utskottet att nu anvisa, då beskaffenheten af dessa anordningar blir beroende på den väg, som slutligen väljes för frågans lösande.

Till de af utskottet sålunda gjorda anmärkningar mot förslaget vill utskottet foga den erinran, att genom inkomstskattetaxeringen

taxeringsmyndigheterna erhålla en så stor ökning i sin redan tunga börda, att det med skäl kan ifrågasättas, huruvida icke en omorganisation af nämnda myndigheter redan nu är af nöden. Taxeringsmyndigheternas hittills varande arbetssätt kommer att genom inkomstskatt-taxeringen, som väsentligen skall grunda sig å de skattskyldiges egna uppgifter, i afsevärd mån undergå förändring; och det grannliga värf, som genom antagandet af föreliggande förslag uppdrages särskildt åt bevillningsberedningsordförandena, ställer å dessa andra och större anspråk än hittills. En förändring i taxeringsmyndigheternas sammansättning och taxeringsförfarandet måste naturligen medföra en omarbetning af gällande bevillningsförordning i berörda delar. Hvarje ändring i nämnda förordning under innevarande års riksdag kommer emellertid att gälla jemväl för detta år, hvarför en omarbetning af förordningens bestämmelser rörande taxeringsmyndigheterna skulle ingripa störande i årets taxeringsförrättningar. En dylik omarbetning kan sålunda icke nu ifrågakomma, men torde man kunna förvänta, att från Kongl. Maj:t inom närmaste tiden skola framkomma sådana förslag i ämnet, som kunna anses undanröjda hvarje hinder för taxeringarnas behöriga gång samt dessutom på ett betryggande sätt tillgodose allmänhetens fordran på deklarationsuppgifternas hemlighållande.

Vid bedömandet af betydelsen af de af utskottet sålunda gjorda anmärkningar har utskottet tagit hänsyn dertill, att förslaget, sådant det nu föreligger, icke är ifrågasatt att antagas för längre tid än år 1903 och att den föreslagna inkomstskatten är afsedd att allenast provisoriskt ersätta en eljest oundgänglig tilläggsbevillning och i intet fall kan tänkas utgå för längre tid än till dess frågan om förändring i bevillningsförordningen och dermed förenade ändringar i den kommunala skattskyldigheten fått sin lösning.

Oaktadt bevillningsutskottet sålunda mot Kongl. Maj:ts förslag har åtskilligt att erinra, förmenar utskottet likväl, att Riksdagen, särskildt med afseende å dess uttalanden vid sistlidne års riksdag, bör grunda sitt beslut om åtagande af en inkomstskatt för år 1903 på samma förslag, med de jemkningar och ändringar, som utskottet, med stöd af hvad i detta betänkande anföres, nu går att föreslå; och förutsätter utskottet ej mindre, att, innan nytt förslag i ämnet förelägges Riksdagen, bestämmelserna i den förordning, som nu kan varda antagen, komma att underkastas en förnyad granskning i syfte att skatten må i möjligaste mån varda afpassad efter skatteförmågan hos de skattdragande, och att vid denna granskning de anmärkningar, för hvilka det nu föreliggande förslaget blifvit föremål, tagas under öfvervägande, än äfven att, i den mån erfarenhet

vinnes om skattens afkastning och det förhållande, i hvilket olika skatteföremål komma att dertill bidraga, de jemkningar i skattebestämmelserna komma att vidtagas, som kunna finnas i sådant syfte påkallade.

Till de af utskottet hittills gjorda erinringar rörande förslaget innehåll och skattens anordnande kan läggas ännu en anmärkning, som gäller förslagets konstitutionela form. Det är naturligt, att en inkomstskatt, hvilken efter skilda grunder och i olika hög grad beskattar olika inkomstarter, måste föranleda många och starka meningstrider. Önskvärdt vore därför, att sagda grunder äfvensom den dermed sammanhängande progressionsskalan vunne större fasthet än den för afgörande af bevillningsfrågor stadgade ordning, enligt utskottets förmenande, torde lemna. Utskottet anser därför lämpligt, att, såsom vid förslagets behandling i statsrådet af en statsrådsledamot jemväl framhållits, de mest betydelsefulla grunder, hvarpå skatten bygges, undandragas de gemensamma voteringarna inom Riksdagens begge kamrar. Utskottet har alltså velat uttala såsom sin mening, att förslag angående inkomstskatt, som förelägges en kommande riksdag, måtte afgifvas i sådan form, att de allmänna grunderna därför fastställas genom lag, under det att Riksdagen förbehålles att inom de i lagen angifna gränser bestämma skattebelopp och lemna öfriga föreskrifter.

Om de af utskottet hittills gjorda erinringar i anledning af föreliggande förslag sålunda icke hindrat utskottet att tillstyrka Riksdagen att för år 1903 åtaga sig en inkomstskatt, har dock detta skett under den bestämda förutsättningen, att det i förslaget gifna stadgande om hemlighållande af skattskyldigs till ledning för egen taxering lemnade uppgifter blir fullt effektivt. För sådant ändamål måste emellertid tryckfrihetsförordningen undergå ändring i det syfte, en till Riksdagen aflåten kongl. proposition angifver. För att emellertid genom en sådan ändring möjliggöra det åsyftade skyddet för de deklarationsuppgifter, hvilka, i händelse af förslagets antagande, skola nästa år till vederbörande taxeringsmyndigheter aflemnas, erfordras såsom ett första vilkor, att innevarande års Riksdag såsom hvilande antager förslag till dylik ändring i tryckfrihetsförordningen.

Utskottet, som härmed öfvergår till behandlingen af sjelfva förslaget, vill först påpeka, att de delar deraf, hvilka utgöra allenast en tillämpning af Riksdagens år 1901 uttalade fordringar rörande skattens anordning, icke, utöfver hvad redan skett, göras till föremål för utskottets uttalanden i vidare mån, än som för behandlingen af de till utskot-

tet remitterade motioner erfordras. I den mån behandlingen af motionerna icke eger rum i sammanhang med den speciella motiveringen till utskottets förslag i anledning af ifrågasatta ändringar i vissa §§, upptager utskottet berörda motioner till behandling i sammanhang med följande, för skattens anordning mera betydelsefulla frågor, nemligen angående *inkomstprocenten vid fast egendom och skattskyldigheten för inkomst af sådan egendom, inländska aktiebolags och enskilda bankbolags beskattning, skattepligten, taxeringsorten och deklarationsskyldigheten.*

Utskottet vill emellertid dessförinnan meddela, att utskottet icke förbisett, att förslaget å ena sidan från skyldighet att erlægga inkomstskatt helt och hållet befriat åtskilliga skattskyldige, hvilka enligt bevillningsförordningen allenast i vissa fall äro från bevillning befriade, nemligen kommuner och vissa institutioner, såsom akademier och fromma stiftelser m. fl., samt å andra sidan, oaktadt Riksdagens derom uttalade önskan, icke bland beskattningsbar inkomst upptagit utdelning å lotter i ekonomiska föreningar. Utskottet, som dock icke i anledning häraf funnit skäl till anmärkning mot förslaget, ansluter sig till hvad komiterade i nämnda afseenden anført.

Komiterade hade ansett, att med hänsyn till naturen af den föreslagna inkomstsskatten, hvilken icke skulle hafva något sammanhang med kommunalbeskattningen, vidsträcktare undantag från skattskyldighet, än i bevillningsförordningen medgåfves, borde införas för kommuner och vissa institutioner, såsom akademier och fromma stiftelser m. fl., så att ^{ty} dessa, äfven om de vore pligtiga att utgöra fastighetsbevillning eller bevillning för inkomst, dock frikallades från den progressiva inkomstskatten. Uppenbart vore, att det t. ex. skulle innebära en oegentlighet, att Upsala universitet, som ju af sina jordbruksfastigheter åtnjöte en icke obetydlig afkastning, skulle därför erlægga en progressivt utgående inkomstskatt. Detta skulle endast medföra, att universitetets ^{an}slagsbehof ökades och att staten finge i anslag återbära hvad den i skatt emottagit. Lika litet torde det böra ifrågakomma, att kommuner ^v skulle belastas med inkomstskatt, ty en dylik utgift komme endast att öka det belopp, som på den kommunala beskattningens väg skulle uttagas.

Med hänsyn till ekonomiska föreningar hade komiterade, i motsats till hvad Riksdagen uttalat, ansett, att endast föreningen sjelf borde vara skattskyldig för föreningens inkomst och således icke delegarne för utdelning från föreningen. Anledningen till komiterades förslag i denna del vore den, att det esomoftast vore mycket svårt om ej omöjligt att afgöra hvad som utgjorde delegares inkomst från en ekonomisk

förening. Gifvet vore det dessutom, att beskattning af delegarnes utdelningar från sådana föreningar icke i finansielt afseende kunde blifva af någon större betydelse. I den utländska skattelagstiftningen hade också hithörande frågor lösts på mycket olika sätt, och i teorien utgjorde de föremål för en mångfald skiftande meningar.

I fråga om inkomstprocenten för fast egendom och skattskyldigheten för inkomst af sådan egendom har i Kongl. Maj:ts förslag, hvilket derutinnan följt den af komiterade uttalade mening, stadgats dels i 2 §, att inkomst af fast egendom skall anses utgöra vid jordbruksfastighet sex procent af fastighetens taxeringsvärde och vid annan fastighet och frälseränta fem procent af samma värde, dels ock i 12 § 1 mom. som följer:

Ang. inkomstprocenten vid fast egendom och skattskyldigheten för inkomst af sådan egendom.

»1:o) Skatt enligt denna förordning för inkomst af fast egendom erlägges af den, som det år, då inkomsten taxeras, påföres fastighetsbevilning för egendomen;

dock att, med tillämpning af hvad i 14 § sägs, inkomstskatt för fast egendom, för hvilken bevilning påföres vanliga handelsbolag eller kommanditbolag, erlägges af delegarne.»

Till stöd för sådana bestämmelser hafva komiterade anfört, bland annat:

»Inkomst af fast egendom bör enligt Riksdagens uttalande upptagas till viss procent af fastighetens taxeringsvärde. Komiterade, som vid utarbetandet af sitt förslag varit bundna af detta uttalande, hafva föreslagit denna procent till sex procent vid jordbruksfastighet och fem procent vid annan fastighet. Med afseende å de grunder, på hvilka den nuvarande bevillningslagstiftningen hvilar, kunna enligt komiterades mening andra procenttal icke med fog ifrågasättas. Fastighetsbevilningens storlek i förhållande till inkomstbevilningen hvilar ju på det antagandet, att taxeringsvärdena bestämmas så, att afkastningen af annan fastighet än jordbruksfastighet i medeltal utgör fem procent af taxeringsvärdet och afkastningen af jordbruksfastighet jemte inkomsten af derå utaf egaren eller annan utöfvad jordbruksrörelse och skogshushållning i medeltal uppgår till sex procent af taxeringsvärdet. Att detta antagande esomoftast icke öfverensstämmer med verkligheten, är ju visserligen temligen säkert. Betydelsen deraf är emellertid olika med afseende å jordbruksfastighet och annan fastighet.

Då i inkomst af jordbruksfastighet inbegripes äfven resultatet af det å dylik fastighet drifna jordbruk och skogshushållning, men detta resultat är mycket olika för olika fastigheter och äfven för samma fastighet under olika år, kunna sex procent af taxeringsvärdet i bästa

fall blott betraktas såsom ett riktigt medeltal för flera fastigheter. Det är vid sådant förhållande uppenbart, att ej blott den verkliga årliga inkomsten, utan äfven genomsnittsinkomsten för flera år af hvarje särskild fastighet mycket ofta skall väsentligen afvika från detta medeltal.

Beträffande annan fastighet än jordbruksfastighet träffar ifrågasvarande beräkningssätt i allmänhet bättre den verkliga inkomsten af fastigheten än vid jordbruksfastighet. Med afseende å fastigheter, som användas till uthyrning, torde taxeringsvärdet i regel bestämmas genom kapitalisering efter fem procent af den behållna hyresinkkomsten, och derigenom blifva fem procent af taxeringsvärdet oftast ett riktigt uttryck för medelafkastningen af fastigheten. Om fastighetens egare själf begagnar densamma i rörelse eller yrke, blifver han likaledes i allmänhet taxerad för sin verkliga inkomst af fastigheten. Ty om i sådant fall taxeringsvärdet är för lågt, så minskas också i samma mån det afdrag, egaren får vid beräkningen af sin inkomst af rörelsen eller yrket göra för fastighetens hyresvärde, och tvärtom, om taxeringsvärdet är för högt.»

»Af det fastslagna sättet för beräkande af inkomst utaf fast egendom lärer med nödvändighet följa, att den, som får fastighetsbevillning för egendomen sig påförd, också bör erlägga inkomstskatt för inkomsten af fastigheten. I fråga om jordbruksfastighet, som brukas af egaren, och annan fastighet än jordbruksfastighet är icke heller något att deremot erinra. Men beträffande utarrenderad jordbruksfastighet, för hvilken fastighetsbevillning erlägges, kommer, då den på taxeringsvärdet grundade inkomstskatten skall träffa all den genom fastighetsbevillning beskattade inkomsten, hvilken omfattar afkastningen äfven af arrendatorns på egendomen nedlagda kapital och arbete, egaren att få utgöra inkomstskatt jemväl för arrendatorns inkomst af arrendet. Endast vid arrende af jordbruksfastighet, för hvilken fastighetsbevillning icke erlägges, d. v. s. kronodomäner, blir arrendatorn skyldig att betala inkomstskatt, likasom inkomstbevillning, för sin inkomst af arrendet, hvilken icke hör till den inkomst, som enligt bevillningsförordningen anses vara genom fastighetsbevillning beskattad, och hvilken i följd häraf i komiterades förslag ej heller räknas till inkomst af fast egendom. Att genomföra en sådan taxering äfven med afseende på arrende af jordbruksfastighet, som tillhör annan än staten, hvarigenom således både egaren och arrendatorn skulle beskattas hvardera för sin inkomst af fastigheten, har i följd af ofvannämnda beräkningssätt icke kunnat komma i fråga.»

I fråga om lämpligheten af de i 2 och 12 §§ sålunda föreslagna

kongl. förslaget i fråga om inkomst af fastigheten ej skulle ega rätt till sjelfdeklaration, men antag, att jordegarne, som föra ordentliga räkenskaper, skulle för bevillningsberedningen framlägga räkenskaper, som visade, att inkomsten af fastigheten understege sex procent af taxeringsvärdet, så undrar jag, om ej bevillningsberedningen skulle taga någon hänsyn härtill; gjordes ej detta, befarar jag, att många jordegare komme att erlægga progressiv skatt för en inkomst, som de bevisligen ej hafva; tages åter hänsyn till dylika uppgifter och till följd deraf taxeringsvärdena nedsättas, minskas beloppen af den bevilling, som härför skulle erläggas.»

I fråga om den af herr Lindblad gjorda framställning, angående lydelsen af 12 § 1 mom. i Kongl. Maj:ts förslag, har han yttrat följande:

»Billigheten kräfver, i synnerhet då skatten skall uttagas progressivt, att för utarrenderad fastighet ej hela afkomsten af jorden upptages såsom *jordegarens* vinst. Det är uppenbarligen högst sällsynt, att jordbruket kan gifva sex procent på taxeringsvärdet, och sker detta, så ingår helt visst deri värdet af bostad med vedbrand samt ränta å inventarier och förlag, som tillkommer arrendatorn. Det synes därför vara på sin plats, att af den för jordbruksfastighet beräknade inkomsten tillbörlig del deraf ($\frac{1}{3}$ -del eller 2 procent af taxeringsvärdet) anses drabba arrendatorn vid taxering till inkomstskatt.

I sammanhang härmed kan man framställa spørsmålet, hvem som skall betala skatten, då det i flertalet arrendekontrakt förekommer, att arrendatorn skall betala »alla onera». För att, så långt görligt är, rätt genomföra skattefördelningen, hade det varit lämpligt att i bevillningsförordningen införa ett stadgande att åsätta hvarje torp till ett hemman särskildt taxeringsvärde, så *snart egaren uppger särskildt dithörande område*. Dagsverksskyldigheten har alltmera kommit ur bruket och torparen är numera i de flesta fall jemställd med arrendator. Det händer stundom, att hufvudgården är utarrenderad till en arrendator, men godset i öfrigt (= torpen) utlemnade till andra, som ej hafva med hufvudarrendatorn att skaffa. Som det nu är, får den senare draga hela skattebördan ensam eller åtminstone den kommunala, der som jordegaren sjelf erlägger bevillingen.»

I fråga om inkomstprocenten för fast egendom har utskottet icke funnit skäl frångå de af Kongl. Maj:t föreslagna procenttal, särskildt med hänsyn till sambandet mellan föreliggande förslag och bevillningsförordningen. Den uppdelning af inkomst af fast egendom,

som för bestämmande af skattskyldigheten ifrågasatts skola ske vid utarrenderad jordbruksfastighet mellan jordegaren och arrendatorn, finner utskottet icke annat än billigt och rättvis, men dock allenast under den förutsättning, att inkomsten och dess fördelning mellan vederbörande, så vidt ske kan, verkligen utrönes. Att emellertid, såsom herr Lindblad föreslagit, fastslå inkomsten af jordbruksrörelse vid bevillningstaxerade egendomar till viss procent af taxeringsvärdet synes utskottet innebära en godtycklighet vid bestämmandet af skattskyldigs inkomst, som förefaller så mycket betänkligare, som derigenom, utom jordegarna, en ny klass inkomsttagare skulle komma att beskattas efter annan grund än deras verkligen utrönta skatteförmåga. Men äfven för anordnandet af en sådan inkomstberäkning torde svårigheter möta, i det att man, med hänsyn till rättvisa och billighet, icke kunde för beräkningen lägga till grund annat än taxeringsvärdet å den under arrende verkligen upplåtna delen af egendomen. I de fall, då från arrendet undantagits större eller mindre af de i egendomens taxeringsvärden inbegripna områden, borde sålunda en delning af taxeringsvärdena ega rum. Ett sådant taxeringssätt förutsätter emellertid en på jordegarens deklaration grundad uppgift å de särskilda brukningsdelarnes arealer och beskaffenhet i öfrigt, som utskottet, äfven om utskottet funne en sådan anordning lämplig, dock icke i detta sammanhang kan eller vill ifrågasätta.

Angående beskattningen af vinsten hos inländskt aktiebolag och enskildt bankbolag får utskottet först erinra, att enligt gällande bevillningsförordning aktiebolag — hvarmed för korthetens skull såväl vid förslagets föregående behandling som jemväl af utskottet samtliga nu ifrågavarande bolag betecknas — beskattas för hela dess vinst, hvaremot delegarne gå fria från bevillning för utdelningen. I enlighet med Riksdagens i skrifvelse den 1 juni 1901 gjorda uttalande har emellertid i föreliggande förslag utdelning å aktier och banklotter föreslagits till skattskyldighet och i sådant afseende hänförts till inkomst af kapital. I fråga om bolagets beskattning för vinsten hafva olika meningar yttrats såväl vid förslagets förberedande behandling som i de af herrar Leman och Lindblad afgifna motioner.

Ang. inländska aktiebolags och enskilda bankbolags beskattning.

Komiterade hafva uttalat den mening, att innebörden af Riksdagens fordran, att äfven inkomst af aktier och lotter i enskilda bankbolag skulle träffas af den nya skatten, vore, att bolagens inkomster skulle åtminstone delvis beskattas såväl hos bolaget som hos delegarne.

Detta vore också i komiterades förslag genomfördt. Delegarne i dylika bolag skulle skatta för den del af bolagets inkomst, som till dem utdelades, och bolaget sjelft skulle derjemte skatta för all sin inkomst, men med rätt till afdrag för fyra procent af inbetaldt kapital.

Angående denna anordning meddelade komiterade derefter, att i Preussen och Baden, der liknande anordning vore vidtagen, medgäfvos vid bolags beskattning afdrag, i Preussen för tre och en half procent och i Baden för tre procent af det inbetalade kapitalet. Hos oss borde naturligtvis procenttalet sättas något högre, men det torde enligt komiterades åsigt dock ej böra öfverstiga fyra procent. Vid detta tal hade äfven kommunalskattekomitén i sitt förslag stannat.

Kammarrätten, som hyst vissa betänkligheter i fråga om komiterades berörda förslag, har rörande detsamma yttrat, bland annat, följande:

»Komiterades förslag beträffande *aktiebolagens* beskattning innehåller, att, jemte det den del af vinsten, som utdelas, beskattas progressivt hos aktieegarne, hela vinsten, efter afdrag af 4 % å det i företaget insatta kapital, likaledes progressivt beskattas hos bolaget.

Vid en granskning af detta förslag faller det genast i ögonen, att, då vid bolagets beskattning afdrag medgifves med 4 % å det i bolaget insatta kapital, oberoende deraf huruvida utdelningen till aktieegarne uppgår till motsvarande belopp, en större eller mindre del af bolagets vinst kommer att helt och hållet undgå beskattning i hvarje fall, då utdelningen understiger det medgifna fixerade afdraget. Och eger icke någon utdelning alls rum, skulle det belopp, för hvilket skattefrihet finge åtnjutas, kunna komma att uppgå till icke mindre än 4 % af det inbetalda kapitalet. I nu afsedda del öfverensstämmer förslaget med den preussiska inkomstskattelagen af år 1891 och de danska skatteförslagen från 1890-talets senare hälft, och anordningen plägar grundas å antagandet, att aktieegarne kunna betraktas såsom bolagets fordringsegare, om de ock i sjelfva verket äro dess delegare och bolagets inkomst följaktligen icke är annat än aktieegarnes vinst å ett företag, som iklädts aktiebolagets form. Då antagandet emellertid är teoretiskt ohållbart och anledning icke torde föreligga att från beskattning fritaga någon del af ett aktiebolags vinst, synes rättelse härutinnan böra åvägbringas så, att icke i något fall det ifrågavarande afdraget kommer att *öfverstiga* hvad som utdelas till aktieegarne.

Såsom redan blifvit erinradt, låter förslaget aktiebolags vinst delvis blifva föremål för *dubbel* beskattning, i det att, när den andel af vinsten, som utdelas, öfverstiger 4 % af det inbetalda kapitalet, öfverskjutande utdelningsbeloppet skulle komma att beskattas såväl

hos aktieegarne som hos bolaget. En sådan dubbelbeskattning öfverensstämmer ej med hittills i vår bevillningslagstiftning tillämpade grundsatser, och utan tvifvel vore det från teoretisk synpunkt riktigare att vid bolagets beskattning afräkna hela det till aktieegarne utdelade beloppet, så att bolaget icke i något fall blefve skattskyldigt för annan del af årsvinsten än den, som icke utdelats. Med hänsyn emellertid till för handen varande förhållanden och i betraktande särskildt deraf, att genom det afdrag, aktiebolaget såsom sådant skulle vid sin beskattning ega åtnjuta — vare sig nu detta afdrag, såsom förslaget förutsätter, komme att under alla förhållanden utgå med 4 % af det insatta kapitalet eller i anledning af hvad kammarrätten ofvan anført inom ett sådant 4 % maximum begränsas till belopp, motsvarande utdelningen — aktiebolag, hvilkas rörelse utfallit mindre gynsamt, komme att helt eller till väsentlig del skyddas mot den dubbla beskattningen, finner kammarrätten sig icke böra göra någon anmärkning emot förslaget, för så vidt dubbel beskattning i ofvan angifna omfattning derigenom skulle komma till stånd.

Komitéförslaget inskränker sig emellertid icke till att i fråga om aktiebolagens vinst införa en partiel dubbelbeskattning. På sätt ofvan är anfördt, tillämpar det derjente ej mindre å utdelningen i aktieegarens hand än äfven å hela det belopp, för hvilket bolaget beskattas, den progressiva skattemetoden. Redan deremot, att någon del af det belopp, för hvilket bolaget får att utgöra skatt, blir föremål för progression, kunna berättigade invändningar göras. Den progressiva skatteformen är nämligen en i egentligaste mening personlig skatteform, som syftar att träffa den verkliga skatteförmågan. Detta begrepp hänför sig emellertid naturligt endast till *fysiska* personer, och metodens tillämpning på aktiebolag likasom på juridiska personer i allmänhet är följaktligen principiellt förkastlig. Den logiska slutföljden af det anförda skulle tydligen böra blifva ett frånrådande af hvarje annan metod för beskattningen af aktiebolagen såsom sådana än den rent proportionella.»

Kammarrätten, — som i annat sammanhang, med erinran att den preussiska progressionsskalans maximum är 4 procent och den österrikiska skalans maximum i närheten af 5 procent, uttalat den meningen, att progressionen, som enligt föreliggande förslag skulle nå maximum i närheten af 6 procent, icke borde gå längre än som skett i förenämnda länder — har vidare anført:

»Kammarrätten föreställer sig emellertid, att, derest den af komitén föreslagna progressiva skatteskalen modererades i den riktning, ofvan framhållits såsom önskligt, aktiebolagen åtminstone i allmänhet icke

skulle blifva alltför känbart betungade, om progressiv beskattning påfördes dem för den del af vinsten, som öfverstiger utdelningen och sålunda för bolaget reserveras, medan återstoden af vinsten — derifrån afräknad utdelningen intill ett maximum, motsvarande 4 % af det inbetalade kapitalet — beskattades proportionellt. I enlighet härmed skulle t. ex. ett aktiebolag med 500,000 kronors kapital, hvilket af en årsvinst å 50,000 kronor utdelat 40,000 kronor och reserverat återstående 10,000 kronor samt enligt förslaget bestämmelser är skattskyldigt för 30,000 kronor, komma att skatta proportionellt för 20,000 kronor och progressivt för 10,000 kronor, medan ett aktiebolag likaledes med 500,000 kronors kapital och 50,000 kronors årsvinst, hvilket utdelar 15,000 kronor eller 3 % och således, med iakttagande af hvad ofvan erinrats, är skattskyldigt för 35,000 kronor, komme att beskattas progressivt för hela sistnämnda belopp. En anordning, hvarigenom sålunda icke någon del af bolagets vinst komme att undgå *progressiv* beskattning, torde ock derutinnan förtjena företräde framför den teoretiskt riktigare anordningen att beskatta endast utdelningarne hos aktieegarne progressivt, att genom den senare anordningen i sådana fall, der endast en ringa del af årsvinsten utdelades, medan återstoden reserverades — hvad ej sällan torde förekomma i bolag, som utgöras af ett fåtal delegare i god förmögensställning — endast en obetydligare del af vinsten skulle blifva underkastad progressiv beskattning och bolaget i följd häraf blifva lindrigare beskattadt, än som kunde anses rättfärdigadt af dess ekonomiska ställning i förhållande till andra bolags.»

I detta ämne har chefen för finansdepartementet vid tillstyrkandet af det föreliggande förslaget yttrat följande:

»Att delegarne i *aktiebolag* och bankbolag skola beskattas för den utdelning, de från bolaget uppbära, är en gifven sak.

I fråga om beskattningen af sjelfva aktiebolaget (jag inbegriper för korthetens skull under denna benämning äfven öfriga bolag, som i förevarande afseende skola likställas med aktiebolag) föreslår komitén, att bolaget beskattas efter samma grunder som enskilde skattskyldige, dock med rätt till afdrag för ett belopp af fyra procent på inbetaldt kapital. Kammarrätten åter anser på anförda skäl, att progressiv beskattning bör påföras aktiebolaget endast för den del af vinsten, som öfverstiger utdelningen och sålunda för bolaget reserveras, medan återstoden af vinsten bör beskattas proportionellt med afräkning från denna del af vinsten af ett belopp, som motsvarar icke ovilkorligen fyra procent af det inbetalda kapitalet, utan den verkställda utdelningen med nämnda fyra procent som maximum för afdraget.

I alla länder, som ega inkomstskatt, har frågan om aktiebolagens beskattning varit en af de mest svårlösta punkterna i lagstiftningen om denna skatt. Man har sålunda af en nyligen utkommen redogörelse för lagstiftningen i olika länder om inkomstbeskattningen af aktiebolag*) kunnat inhemta, hurusom frågan i olika länder lösts enligt åtta särskilda metoder. Härtill sluter sig den af kammarrätten förordade såsom en nionde, medan två reservanter i detta embetsverk hvardera framställt ett ytterligare förslag. Svårigheten beror derpå, att å ena sidan den juridiska fiktion, enligt hvilken ett aktiebolag i rättsligt afseende betraktas såsom en *person*, uppenbarligen icke är hållbar i fråga om inkomstskatten, medan å andra sidan det icke låter sig göra att lemna aktiebolaget ur räkningen och beskatta dess vinst hos aktieegarne, hvilket då skulle ske derigenom, att hvarje aktieegare, utom för utdelningen, beskattades jemväl för den å honom belöpande anpart af den del af vinsten, som reserverades för bolaget — en anordning, hvarigenom ofta nog en stor del af bolagets vinst skulle förblifva obeskattad, då många aktieegare säkerligen ej stode att anträffa. Slutsatsen häraf varder den, att de allmänna reglerna för inkomstbeskattningen ej räcka till i fråga om aktiebolagen, utan att, redan för undvikande deraf att deras vinst till större eller mindre del blifver obeskattad, särskilda regler för dem måste uppställas och dessa af den beskaffenhet, att skatten för aktiebolagen icke låter sig organiskt inpassas i inkomstskattesystemet, utan i sjelfva verket blifver en supplementärskatt, som upptages i sammanhang med inkomstskatten. Men härtill kommer ytterligare en omständighet af mycken vikt. Det är icke nog med, att man anordnar aktiebolagens inkomstbeskattning så, att ingen del af deras vinst varder obeskattad. Då man vill utsträcka användningen af den direkta beskattningsformen, hvilken mera än den indirekta tager hänsyn till den skattskyldiges förmåga att utgöra skatt, ligger det vikt uppå, att den direkta beskattningen så anordnas, att det för densamma särskildt kännetecknande företrädet, eller dess egenskap att kunna anpassas efter skatteförmågan, i möjligast starka grad får framträda. Detta sker derigenom att skatten göres progressiv; det kan äfven ske genom en högre beskattning af den fonderade inkomsten, hvilket lämpligast torde ske genom en förmögenhetsskatt. Men ett medel för vinnande af detta mål är äfven, att man med särskild beskattning uppsöker inkomst, som, vare sig den är att anse såsom fonderad eller icke, kan anses besitta en särskild grad af skattekraft. Och att man i vår tid velat finna en

---

*) Ekonomisk Tidskrift årg. 1901 häft. 11 sid. 435.

sådan hos aktiebolagen är icke egnadt att ingifva förvåning. Om man än icke hos oss eger någon motsvarighet till de i de stora och kapitalstarka länderna förekommande jättebolag, hvilka bilda verkliga stater i staten och intaga den maktställning, som penningen i vår tid måhända mer än någonsin tillförene förlänar, lefva dock äfven vi i detta afseende under sammanslutningens tecken. Årligen bildas flera hundra aktiebolag med sammanlagdt åtskilliga tiotal millioner kronors inbetaldt aktiekapital, och få äro numera de större affärs- och industriella företag, som icke ikläda sig aktiebolagets form. Svårt lärer vara att förneka, att, derest det bildade bolagets verksamhet visat sig framgångsrikt, de tillskjutna kapitalen *i och genom sammanslutningen* under aktiebolagets genom lagstiftningen på flerehanda sätt, såsom genom den begränsade ansvarigheten m. m., särskildt gynnade form erhållit en så att säga högre valör. Allmänt och länge har det varit erkänt — i princip, om ock utförandet ofta mött tekniska svårigheter — att inkomst af kapital eger större skattekraft än inkomst af arbete. Längre har det dröjt, innan det erkännandet vunnit insteg, att aktiebolagsinkomst har en särskild skattekraft, som icke till fulllo tages i anspråk allenast derigenom, att utdelningarna till aktieegarne och afsättningarna till bolagets fonder beskattas enligt inkomstskattens vanliga regler. Men tidsutvecklingen har medfört ett rikt åskådningsmaterial till stöd för satsens rättighet, och denna har nu mångenstädes trängt igenom och vunnit tillämpning vida fullständigare än satsen om den fonderade inkomstens företräde i skattekraft framför den ofonderade.

Alldeles klart är emellertid, att den ökade skattekraft, hvarom jag nyss talat, icke uppstår enbart derigenom, att kapital sammanslutes under aktiebolagets form. Den dagliga erfarenheten utvisar tvärtom, att många sådana bolag föra en tynande tillvaro. En gräns måste således någonstädes dragas. Vidare är det nödvändigt, att skattelagstiftningen så anordnas, att icke bildandet af aktiebolag försvåras. Dessa bolag äro nödvändiga för landets ekonomiska utveckling. De hafva hittills verkat och verka fortfarande såsom mäktiga häfstänger i detta afseende. Dessa båda syftemål vinnas derigenom att, såsom komiterade efter vissa främmande lagstiftningars förebild föreslagit, den särskilda skattskyldigheten för aktiebolag inträder först då bolagets vinst, uttryckt i visst procentförhållande till det inbetalda kapitalet, uppnår en viss storlek och endast träffar den vinst, som öfverskjuter detta procenttal, eller, med andra ord, att vid bolagets taxering afdrag må ske för ett belopp, motsvarande vissa procent, af komiterade föreslagna till fyra, å inbetaldt kapital. Kammarrätten har i denna speciella punkt

anmärkt, att enligt komiterades förslag en större eller mindre del af bolagets vinst komme att helt och hållet undgå beskattning i hvarje fall, då utdelningen understege det fixerade afdraget, samt att, då anledning icke syntes föreligga att från beskattning fritaga någon del af ett aktiebolags vinst, rättelse härutinnan syntes böra åvägabringas så, att icke i något fall det ifrågavarande afdraget komme att *öfverstiga* hvad som utdelades till aktieegarne. Huru denna fråga bör bedömas, beror af den ståndpunkt, på hvilken man ställer sig. Den utdelning, bolaget lemnar, vare sig den öfverstiger 4 procent på aktiekapitalet eller icke, blir eller presumeras åtminstone blifva beskattad hos aktieegarne. Förut är framhållet, att inkomstskatten för aktiebolag icke låter inränga sig under de allmänna reglerna för denna skatt, utan rätteligen är att betrakta såsom en särskild skatteart, som upptages i sammanhang med den allmänna inkomstskatten. Vid sådant förhållande synes det mig icke ligga något oegentligt deruti, att, medan man låter denna särskilda skatteart drabba den aktiebolagsvinst, som öfverstiger ett visst procenttal af kapitalet, man från skatten fritoge vinst, som uppgår till lägre belopp. Det föreligger ingen nödvändighet att sätta afdraget i visst förhållande till *utdelningens* storlek. Nu skulle man visserligen i fråga om ett bolag, som på grund af afdragsrätten går fritt från beskattning, kunna säga, att detta hade mindre att betyda i hvad frågan gälde de belopp, som komme till utdelning bland aktieegarne, enär dessa belopp hos dem beskattades, men att det kunde inträffa, att belopp, som afsattes till bolagets fonder, ginge alldeles fria från beskattning. Då man anser riktigt, att ifrågavarande vinstbelopp, betraktadt såsom inkomst för aktiebolaget, går fritt från skatt, läser emellertid ur den rena inkomstskattens synpunkt icke något vara att erinra mot en fullständig skattefrihet för beloppet. Inkomstskatten är en personlig skatt, som har till syftsmål att beskatta *den och den personens* inkomst, ej det och det *vinstbeloppet*, och det till bolagets fonder afsatta beloppet har ännu icke tillfallit någon viss person mer än bolaget sjelft, som ej ansetts böra skatta därför. På grund af hvad jag nu anfört, anser jag mig böra biträda komiterades förslag i förevarande del.

Såsom ofvan erinrats, har kammarrätten förordat, att den af komiterade föreslagna progressionen i skattefoten måtte i fråga om aktiebolagen väsentligen modifieras. På sätt jag redan framhållit, kan man, då det gäller att ordna aktiebolagens beskattning, gå till väga på en mångfald af olika sätt, och jag vill visst icke bestrida, att åtskilligt kan anföras till förmån för den af kammarrätten förordade lösningen,

särskildt ur synpunkten af den ökade jemnhet i beskattningen, som derigenom skulle vinnas. Då jag likväl anser komiterades förslag ega företräde, beror det deraf, att, då man grundar den särskilda beskattningen för aktiebolag på den ökade skattekraft, som under viss förutsättning uppstår hos inkomsten af det kapital, som sammanslutes under aktiebolagets form, och denna skattekraft otvifvelaktigt ökas i mån som aktiebolagets ekonomiska styrka växer, det måste anses stå i full konsekvens härmed, att äfven skattefoten får stiga med denna ökning. Vål skulle äfven, enligt kammarrättens förslag, progression i beskattningen för bolag ega rum, men det synes mig likväl, att progressionen med fog bör kunna göras något starkare än enligt sagda förslag, och detta så mycket mer, som i alla händelser genom 4-procentsafdraget en högst väsentlig lindring i den allmänna progressionsskalan skulle medgifvas. På grund af nämnda afdrag kommer progressionens faktiska storlek att bero dels af aktiekapitalets tillväxt och dels af tillväxten af vinsten i förhållande till aktiekapitalet. För att taga ett par exempel, skattar sålunda ett bolag med 1,000,000 kronors aktiekapital efter 0,25 procents skattefot (naturligen beräknad i förhållande till *hela* vinsten), då vinsten är 5 procent, efter 1,95 procents skattefot, då vinsten är 10 procent, och efter 3,775 procents skattefot, då vinsten är 20 procent. Ett bolag åter med 10 millioner kronors aktiekapital skattar efter 0,79 procents skattefot, då vinsten är 5 procent, efter 3,395 procents skattefot, då vinsten är 10 procent, och efter 4,697 procents skattefot, då vinsten är 20 procent. Det är sålunda först för stora bolag med mycket stor vinst i förhållande till aktiekapitalet, som progressionen gör sig fullt gällande.»

Uti de i enlighet med chefens för finansdepartementet här ofvan gjorda uttalanden i 9 § af Kongl. Maj:ts förslag intagna bestämmelser hafva emellertid herrar Leman och Lindblad i sina motioner yrkat den ändring, herr Leman, att bolagen skulle beskattas allenast för den icke utdelade vinsten, och herr Lindblad, att vid bolagens taxering afdrag skulle få ske för ett belopp, motsvarande utdelningen dock högst sex procent å inbetaldt kapital, hvarjemte herr Leman tillika hemställt, att skatten för den hos bolagen beskattningsbara delen af vinsten skulle utgå proportionellt.

Herr Leman, som i sin motion jemväl påvisat den förmånliga ställning i beskattningshänseende, som genom bifall till Kongl. Maj:ts förslag i 10 §, hvarom mera här nedan, fastighetsegareklassen skulle intaga, anför till stöd för sina rörande bolagsbeskattningen framställda yrkanden bland annat följande:

»Har, på sätt här visats, i den kongl. propositionen den talrika fastighetsegareklassen blifvit synnerligen gynnad, så har deremot genom den i propositionen föreslagna *dubbla* och *progressiva* beskattningen af inkomst utaf aktier en annan klass af skattdragande, nemligen aktieegare, blifvit synnerligen ogynnsamt behandlad.

Derom torde nemligen skiljaktiga meningar icke råda, att en *dubbelbeskattning* af inkomst icke är förenlig med ett rationellt skattesystem samt att den innebär en orättvisa, hvilken icke lär blifva mindre därför, att man genom uppkonstruerande af juridiska fiktioner söker gifva den ett sken af rättfärdighet, eller därför att den praktiseras äfven i andra länder.

Införande i den svenska skattelagstiftningen af dubbelbeskattning å inkomst af aktier är därför en nyhet, hvars befogenhet torde vara af — lindrigast sagdt — ganska tvistig beskaffenhet. För min del tillhör jag dem, som hysa den åsigt, att, då delegarne i aktiebolag eller bankbolag skola vara underkastade progressiv beskattning jemväl för den utdelning, de från bolaget uppbära, det innebär från skattelegal synpunkt en orättvisa samt från nationalekonomisk synpunkt en oklokhet att ålägga jemväl aktiebolaget eller bankbolaget progressiv beskattning vare sig för större eller mindre del af den utdelning, därför aktieegarne äro skyldiga utgifva skatt, eller för vinstmedel, hvilka icke utdelas till aktieegarne.

Till stöd i vissa delar för rigtigheten af hvad här ofvan yttrats, tillåter jag mig återropa efterföljande utdrag ur en uti elfte häftet af Ekonomisk Tidskrift för 1901 införd, af professor *Davidson* (hvilken varit en af de tre komiterade, som utarbetat förslaget till Förordningen om inkomstskatt) författad uppsats om »Inkomstskatten och Aktiebolagen».

Sedan författaren redogjort för åtta olika sätt, hvarpå man i särskilda europeiska länder sökt lösa frågan om aktiebolagens beskattning, påvisar han, att lagstiftningarna saknat en fast och oomtvistlig norm för frågans lösning. Härefter yttrar författaren vidare (å pag. 446): »Med hänsyn till frågan om hvilket af (de åtta) ofvan anförda olika sätt för frågans lösning är det rätta, måste man noga fixera och fasthålla de förutsättningar från hvilka bedömandet af dessa olika sätt sker.

Formuleras frågan på det sätt, att den endast gäller, hvilken regel som vid en med inkomstskattens principer öfverensstämmande beskattning af aktiebolagets inkomst bör tillämpas, är svaret, *teoretiskt*

taget, mycket lätt funnet. Aktiebolagets inkomst är ju i grunden aktieegarnes inkomst. Det är i detta afseende ej någon skilnad mellan ett aktiebolag och ett handelsbolag. Liksom aldrig någon tvekan rådt derom, att handelsbolagets inkomst och summan af delegarnes inkomster af handelsbolaget äro identiska storheter, så borde det därför ej heller kunna komma i fråga att uppfatta aktiebolagets inkomst såsom en i förhållande till aktieegarnes inkomster af aktiebolaget själfständig inkomst.

Konsequensen af denna utgångspunkt, om hvars rättighet så godt som alla teoretici numera torde vara ense, är först och främst, att hvarje regel, som innebär, att samma inkomstbelopp beskattas fullt både hos aktiebolaget och aktieegarne, står i strid med inkomstskattens principer.»

Från teoretisk synpunkt torde man alltså ej kunna försvara dubbelbeskattning af aktiebolag samt aktieegare, och än mindre torde från principiell ståndpunkt försvar finnas att vid beskattning af aktiebolag begagna den *progressiva* formen, hvilken — på sätt ock finansministern i Danmark vid framläggande inför danska riksdagen af nya skattelagar uttryckligen betonat — till följd af sin egen inneboende natur rätteligen bör tillämpas endast vid beskattning af *fysiska* personer.

Men äfven från praktisk synpunkt torde det vara olämpligt att i Sverige — der kapitalbildningen ännu icke ens tillnärmelsevis stigit till en så afsevärd höjd som i åtskilliga andra länder — genom ett otillbörligt skattebetungande lägga hinder i vägen för sådana samman slutningar af smärre kapital, att dermed kunna skapas stora och för vårt land viktiga företag.

Med fog framträder numera allt mer och mer ett sträfvande att förhindra, det utländskt kapital må placeras särskildt i sådana svenska aktieföretag, hvilka i en eller annan riktning afse förvärfvande af eganderätt eller nyttjanderätt till svenska fastigheter. Men vill man ernå detta önskningsmål utan att samtidigt förqväfva utvecklingsmöjligheten för industri och samfärdsel inom landet, torde man ej på ett principvidrigt sätt böra skattlägga aktiebolagen.

Till följd af den hopade kapitaltillgången i de stora kulturländerna i Europa och till följd jemväl af den i dessa länder i allmänhet rådande lägre räntefoten än i Sverige, kan och måste den utländske kapitalisten åtnöjas med en ränteafkastning, hvilken enligt svenska förhållanden anses såsom låg. Aktieegarne i de svenska aktiebolagen och särskildt lottegarne i de svenska enskilda bankerna äro i allmänhet icke s. k. storkapitalister. Fast mer består det stora flertalet svenska aktieegare

af småkapitalister, hvilka medelst placering i aktiebolag af större eller mindre del af sina tillgångar i ej ringa mån bidragit till uppkomsten af många för landet nyttiga företag.

På senare tiden har visserligen hos några fraktioner och personer uppstått en viss animositet mot aktiebolag. Man har kastat blicken dels på åtskilliga mäktiga bolag, som lemnat stora utdelningar, dels på andra sådana, hvilka man med större eller mindre fog ansett i ett eller annat hänseende hafva missbrukat sin ställning, men man har förbisett den stora massan af aktiebolag, af hvilka några föra endast en tynande tillvaro och andra lemna endast en ringa utdelning, ehuru nästan samtliga bidragit att skapa en svensk industri, hvilken säkerligen icke skulle hafva nått sin nuvarande utveckling, i fall icke aktiebolagsinstitutionen fått något så när fritt utveckla sig. Vill man icke desto mindre lägga vissa band på aktiebolagen, torde man först i allra sista rummet härtill böra använda ett hårdt skattetryck. Följden häraf blir nemligen antagligen endast den, att de många egarne af små kapital komma att göra dessa fruktbringande, icke genom att teckna eller köpa aktier, för hvilka de få utgifva en dubbel och (på sätt här nedan skall genom exempel visas) i åtskilliga fall en mera än dubbel beskattning, utan komma att genom inköp af aktiebolags obligationer eller annorledes utlåna sina penningar, i hvilket fall ingen dubbelskattning är föreslagen.

Man har sökt försvar för åtgärden att dubbelbeskatta utdelning af aktier i den omständighet, att aktieegaren (för så vidt han ej uttryckligen åtagit sig särskildt ansvar) icke är för aktiebolags förbindelser ansvarig med hela sin förmögenhet, utan endast med sitt i bolaget insatta kapital. Men denna omständighet (hvilken i allt fall icke kan åberopas till försvar för dubbelbeskattning af utdelning å lotter i solidariska enskilda banker), torde icke i någon mån beröra statens skatteintresse. Den inskränkta ansvarigheten för aktieegare är beroende på ett för alla medborgare tillämpligt stadgande i gällande civillagstiftning; den är deremot icke ett åt någon eller några medborgare medgifvet monopol eller privilegium, för hvilket större eller mindre afgäld skall betalas till statskassan. Statens intresse vidröres alltså icke på något sätt eller vis af stadgandet om aktieegares limiterade betalningsansvar; de enda, som utom aktieegarne sjelfva hafva att skaffa med nämnda stadgande, äro de, som i en eller annan form lemna aktiebolaget kredit; men dessa kreditgifvare hafva just i tillvaron af stadgandet i fråga en osökt anledning att tillse, det de för den kredit de lemna må erhålla tillfyllestgörande säkerheter. Om för öfrigt ett begränsadt betalningsansvar

skulle utgöra fog för ett ökad skattetryck, så borde konsekvensen häraf ju blifva, att dylikt tryck i någon mån äfven borde drabba rederier, hvilkas betalningsskyldighet, enligt sjölagens stadganden, i många fall är inskränkt till värdet af ett visst särskildt fartyg med dess frakt.»

Hvad herr Lindblad i sin motion anført till stöd för sitt ifråga-varande yrkande innefattas i följande yttrande:

»I vår hittills gällande skattelagstiftning har gått som en röd tråd, att dubbelbeskattning ej får förekomma. Om detta har ansetts rättvist, så länge man rört sig med ett proportionelt skattesystem, synes det vara minst lika berättigadt, då man öfvergår till den progressiva beskattningen. Frågan om bolagens taxering hör till detta område. Svårigheten att i hvarje fall få beskattningen att träffa den enskilde aktieägaren är påtaglig, hvarjemte den kommunala beskattningen fordrar, att sjelfva bolaget blir taxerad, der dess verksamhet bedrifves. Kongl. Maj:t föreslår nu i likhet med komiterade för undvikande af dubbelbeskattning ett afdrag af 4 procent för alla bolag, vare sig utdelningen nu varit denna eller den varit större eller mindre. Rättvisan häri synes omtvistlig; man synes uppenbarligen hafva sökt efter ett billigt medeltal. Men då erbjuder sig jemförelsen med den hittills stadgade och nu bibehållna rätten för industri och annan verksamhet att beräkna afdrag för hyresvärdet af använd »annan fastighet» efter 5 procent. Dessa 5 procent beskattas nemligen på annat sätt, men lika rättvist synes det, att aktier, som på annat håll beskattas, egde samma rätt. Och så länge den högsta »lagliga» räntan är angifven till 6 procent, synes man med fullt fog kunna välja till och med denna siffra som maximum vid afdrag för aktier. Det är ej länge sedan man vid aktiebelåning måste betala 7 procent disconto. Och att fordra, det industripapper (aktier) böra gifva 6 procent, är nog ej för mycket. Risk finnes ju alltid i många bolag att ej få utdelning hvarje år eller också reducerad sådan. Rättvisa åt alla håll, se der lösen, om man vill vinna respekt för lagen. Att man ej träffar med taxering hvarje inkomst, kan vara förlåtligt, liksom det är ett faktum, att ej hvarje brott blir upptäckt eller bestraffadt; men man måste undvika att skrifva lagar så, att de lätteligen kringgås eller att de rent af inbjuda till öfverträdelser — detta blir i mycket lagstiftarens fel.

Att 4 procents afdrag blifvit valdt af komiterade, föreställer jag mig vara en reminiscens från kommunalskattekomiténs förslag, men detta utgick från en proportionel och ej från en progressiv skattemetod. Man torde, om ock med modern uppfattning om de fördelar, som verksamhets bedrifvande i bolag medför, ej böra utkräfvat någon

väsentlig dubbelbeskattning, och i alla händelser åtminstone medgifva ett rimligt afdrag intill 6 procent de år, som aktieutdelningen belöper sig härtill eller mera. Gör man en jämförelse och anser inteckningshafvare i fastighet likställda med kommanditlottegarare i en bank, så fins väl ej något skäl, hvarför i den ena affären skall medgifvas afdrag för hela inteckningsräntan upp till 6 procent, men lottegarne i banken ej vara berättigade till mer än 4 procents afdrag.»

I de flesta stater, i hvilkas skattesystem den rena inkomstskatten anvisats ett rum, har den i sammanhang dermed anordnade beskattningen af aktiebolags vinst gjorts till föremål för anmärkningar af såväl teoretisk som praktisk art. I förevarande fall hafva de anmärkningar, som framstälts, hufvudsakligen gällt den grund, efter hvilken skatt bör utgå, och skattskyldigheten för den vinst, som utdelas.

Vid pröfningen af frågan, huruvida den progressiva skattemetoden bör komma till användning vid aktiebolags beskattning, må förutskickas, att meningarna rörande denna fråga äro allt för mycket delade för att icke hvilken lösning, som än föreslås, skall komma att mötas af gensägelser af flerehanda slag. Hvad som vid pröfningen af frågan till sist faller utslaget, torde i hvarje fall otvifvelaktigt vara det belopp af skatt, som på denna väg kräfvades att uttaga, hvarvid dock bör tillses, att progressionen icke göres starkare än hvad med billighet och rättvisa öfverensstämmer. Utskottet har därför ansett sig kunna med någon modifikation godkänna det af Kongl. Maj:t framlagda förslaget i denna del med progressionen anordnad på samma sätt som för fysiska personer. Att en progressiv beskattning skulle medföra våda för industriens utveckling i vårt land, såsom af en motionär förmenas, torde icke vara att befara, särskildt med den begränsning i progressionen, utskottet föreslår.

Hvad derefter angår aktiebolagens skattskyldighet för vinst, som utdelas, har utskottet, då ingen tvekan lärer råda derom, att aktiebolags hela vinst bör i görligaste mån beskattas, men sådant icke kommer att enligt Kongl. Maj:ts förslag ega rum, i den mån det skattefria afdrag, bolaget har rätt att göra, icke till delegarne utdelas, funnit sig icke böra tillstyrka, att en dylik rätt i något fall utsträcker till annan del af vinsten än den, som verkliggen utdelas och sålunda kan presumeras blifva i delegarnes hand taxerad. Med hänsyn till en dylik presumption skulle en sträng konsekvens väl bjuda, att för hela det belopp, som af ett aktiebolag till dess delegare utdelas, bolaget

medgäfvos rätt till afdrag, men en sådan åtgärd skulle, om också icke alldeles omintetgöra så dock väsentligen upphäfva verkan af stadgandet om progressiv beskattning af aktiebolags vinst. Fördelarne för bolaget af en långt drifven utdelning skulle blifva så stora, att väl mången gång denna hänsyn blef den väsentligt bestämmande för utdelningens belopp; och då vinsten i delegares hand ofta blir skattefri till följd af bristande kännedom om delegares inkomst af ifrågavarande slag eller på grund af delegares rätt till skattefrihet, skulle derigenom vinsten komma att i många fall undgå all beskattning. I följd häraf måste denna väg öfvergifvas och en gräns bestämmas, vid hvilken rätt till afdrag vid utdelning upphör. I sådant afseende har utskottet trott sig lämpligen kunna föreslå, att gränsen bestämmes till sex procent.

Vidare är i fråga om denna del af förslaget att erinra följande. Enligt Kongl. Maj:ts förslag skulle såsom inbetaladt kapital anses i fråga om bolag, som tillkommit före den 1 januari 1901, det belopp, som intill nämnda dag hos vederbörande myndighet inregistrerats eller anmälts såsom inbetaladt. Anledningen till detta stadgande och hvad 9 § i Kongl. Maj:ts förslag eljest innehåller rörande hvad såsom inbetaladt kapital skall anses framgår af följande af komiterade i deras betänkande afgifna yttrande:

»Om beloppet af det inbetalade aktiekapitalet skulle upplysning ju kunna erhållas genom de hos vederbörande myndighet inregistrerade uppgifter om inbetaladt aktiekapital. Emellertid bör härvidlag ej förbises den lockelse, som det vid bolags taxering ifrågasatta afdrag, om det genomföres, möjligen kan medföra till att genom en på uppskrifning af värden eller annorledes motiverad utdelning af nya aktier öka aktiekapitalet utan nytt tillskott från aktieegare, ett tillvägagående, hvarom någon sorgfälligare undersökning vid registreringen icke läter kunna ega rum. Afdraget borde därför måhända icke hänföras till det såsom inbetaladt registrerade aktiekapitalet utan begränsas till det belopp, som motsvarar aktieegarnes tillskott. Emot en sådan anordning torde dock kunna med skäl anmärkas, att det särskildt beträffande äldre aktiebolag, som under årens lopp genom afsatta vinstmedel och inträdda värdestegringar ökat sina aktiekapital, skulle möta afsevärda, ibland oöfvervinnerliga svårigheter att utröna det belopp, som af aktieegarne i en eller flere omgångar omedelbart tillskjutits. Komiterade hafva därför funnit sig böra föreslå en medelväg sålunda, att aktiebolag, som inregistrerats efter den 1 januari 1901, skulle få åtnjuta afdrag endast å det aktiekapital, som af aktieegare verkligen inbetalts, men att beträffande förut inregistrerade aktiebolag skilnad skulle göras emellan aktie-

kapital, som före och efter nämnda dag inregistrerats, i det att obegränsadt afdrag skulle medgifvas i fråga om det före den 1 januari 1901 inregistrerade beloppet men med afseende å derefter inregistrerad ökning af aktiekapitalet afdrag ega rum endast i den mån ökningen motsvarade verkligt, af aktieegare gjordt tillskott. Vid valet af berörda tidsgräns har för komiterade varit bestämmande den omständigheten, att hänsyn till beskattningen icke gerna kan tänkas hafva före ifrågasvarande dag föranledt ökning af aktiekapital utan tillskott af aktieegare.

I analogi härmed skulle i fråga om enskilda bankbolag göras skillnad emellan det i vederbörliga rapporter före den 1 januari 1901 omnämnda kapital, å hvilket i dess helhet afdrag skulle få ega rum, och den ökning, som skett efter berörda dag, å hvilken afdrag skulle vara medgifvet endast i den mån ökningen utgjordes af verkligt tillskott från lotteegare.

Af de föreslagna stadgandena läser utan vidare följa, att, om nedläggning af kapitalet eger rum, afdrag må ske endast med afseende på den del af det inregistrerade resp. tillskjutna kapitalet, som efter nedläggningen återstår.»

Då af här anförda stadgande framginge, att afdraget för ofvan omnämnda bolag skulle afse, icke dess samtliga fonder och tillgångar, utan endast den del af tillgångarne, som upptoges såsom inbetaldt aktiekapital, har i afgifven motion anmärkts, att en sådan begränsad afdragsrätt involverade en ej ringa orättvisa mot vissa aktiebolag samt kunde vålla, att mellan aktiebolag med effektivt lika stora tillgångar betydlig olikhet i beskattningshänseende kunde uppstå. Orättvisan och ojemnheten uppkomme derigenom, att afdrag ej medgifvits å aktiebolags reservfond. Sådan fond kunde hafva uppstått sålunda, att alla vinstmedel icke utdelats, utan att en del deraf reserverats för att stärka bolagets kapital; men den kunde ock hafva uppkommit af det före tillämpande af nu gällande aktiebolagslag ofta praktiserade (samt numera i lag föreskrifna) sättet, att, då nya aktier emitterades till belopp, som öfverstege det nominella aktiebeloppet, öfverskottsbeloppet lades till reservfonden. Att dessa öfverbetalningsmedel vore *inbetaldt* kapital, ehuru detta af formella skäl ej kunnat rubriceras och registreras såsom *aktiekapital*, torde vara uppenbart. Faktiskt borde och kunde jemväl den del af ett aktiebolags vinstmedel, hvilken aktieegarne icke uppbure, utan hvilken afsattes till reservfond, anses såsom ett till bolaget inbetaldt kapital. Obestridligt vore nemligen, *dels* att ett aktiebolag, hvars rörelse icke skulle anses gå med förlust, måste i utdelning till aktieegarne lemna lämplig ränta ej endast å det nominella aktiekapitalet, utan ock å reserverade

medel, samt *dels* att en akties *verkliga* värde vore minst det belopp, som uppkomme, då antalet aktier dividerades i det belopp, hvarmed aktiebolagets tillgångar öfverskjuta dess skulder. Vid nu anmärkta förhållanden torde det böra medgifvas, att, om afdrag skulle ske, detta rättvisligen borde få ske å *hela* det belopp, hvarmed aktiebolagets tillgångar öfversköte dess skulder.

Vid bedömandet af dessa frågor bör ihågkommas, att den öfverbetalning å aktie, som understundom vid nyteckning af aktier eger rum, oftast torde motsvara den med aktien följande andelen i bolagets andra fonder än grundfonden. Dessa andra fonder i den mån de utgöras af besparade vinstmedel torde hvarken teoretiskt eller praktiskt kunna hänföras till inbetaldt kapital. Att under sådana förhållanden beräkna afdrag för kapital, som lägges till reserverade medel, synes utskottet mindre lämpligt, helst svårigheter torde möta att vid förlust, som medtog en del af reservfonden, bestämma i hvad mån förlusten skulle anses hafva drabbat det inbetalda kapitalet.

Deremot anser utskottet, att en jemkning i annat afseende bör i förslaget vidtagas. Derest man vill för äldre bolag underlätta beräkningen af det inbetalda kapitalet genom tillerkännande af vitsord åt i vederbörlig ordning verkställd registrering, bör en af förhållandena bättre bestämd dag än den i förslaget angifna kunna väljas. Enligt den nu gällande aktiebolagslagen, hvilken trädte i kraft den 1 januari 1897, skall hvarje nytt aktiebolag införas i aktiebolagsregistret, hvarjemte genom en särskild kongl. kungörelse bestämts, att alla på grund af äldre stadganden tillkomna aktiebolag skulle innan den 1 juli 1897 anmäla sig till samma register. I detta register hafva sålunda alla före sistnämnda dag tillkomna aktiebolag, som ställt sig lag och författning till efterrättelse, varit samma dag införda. Och då det säkerligen ej kommer att möta något som helst hinder för bolag, tillkomna efter nämnda tid, att uppgifva det verkligen inbetalda kapitalet, tvekar utskottet icke att föreslå, att aktiebolagsregistret tillerkännes vitsord i ifrågavarande afseende allenast rörande bolag, som tillkommit före den 1 juli 1897. Det torde visserligen kunna anmärkas, att, som uraktlåtenhet af anmälan till registret för bolag, tillkomna före den 1 januari 1897, icke haft annan påföljd än böter, och sålunda åtskilliga äldre bolag torde finnas, hvilka icke ställt sig nämnda föreskrift till efterrättelse, genom den nu ifrågasatta ändringen i förslaget den afsedda lättningen för äldre bolag i fråga om kapitaldeklareringen icke vinnes. Utskottet får emellertid derutinnan erinra, att, utom det att registre-

ringsbestämmelsen i allt fall gifver ett stöd för valet af nämnda dag, nyssberörda anmärkning kan rigtas äfven mot den i Kongl. Maj:ts förslag angifna dagen, enär ännu i dag åtskilliga äldre bolag icke fullgjort sin registreringskyldighet.

Vid behandlingen af frågan om skattepligten får utskottet först redogöra för de i sådant afseende framkomna förslag. För sådant ändamål framlägger utskottet till en början den lydelse af 10 §, komiterade föreslagit, nemligen:

Ang. skattepligten.

»Inkomstskatt eger icke rum, när den skattskyldiges sammanräknade inkomst, deri inbegripen äfven hustruns, understiger 1,000 kronor.

Uppgår denna inkomst till 1,000 kronor men icke till 2,000 kronor, äro 800 kronor, uppgår den till 2,000 kronor men icke till 3,000 kronor, äro 600 kronor, och uppgår den till 3,000 kronor men icke till 4,000 kronor, äro 400 kronor fria från skatt.

Uppgår inkomsten till 4,000 kronor, men öfverstiger icke 5,000 kronor, erlägges skatt efter inkomstens hela belopp.

Öfverstiger inkomsten 5,000 kronor, skola för bestämmande af det belopp, efter hvilket skatt beräknas, 5,000 kronor af inkomsten upptagas till oförändradt belopp men inkomsten i öfrigt förhöjas sålunda, att

den del, som öfverstiger	5,000 kronor men icke	10,000 kronor, ökas med	50 %
” ” ” ”	10,000 ” ” ”	15,000 ” ” ”	100 ”
” ” ” ”	15,000 ” ” ”	20,000 ” ” ”	150 ”
” ” ” ”	20,000 ” ” ”	30,000 ” ” ”	200 ”
” ” ” ”	30,000 ” ” ”	50,000 ” ” ”	300 ”
” ” ” ”	50,000 ” ” ”	100,000 ” ” ”	400 ”
” ” ” ”	100,000 ” ökas med	.....	500 ”

på sätt den vid denna förordning fogade tabell närmare utvisar.

Hvad i denna § är stadgad om frihet från skatt gäller allenast svensk medborgare, som är i riket bosatt, och oskiftadt sterbhus efter sådan svensk medborgare.

Vid bestämmande enligt denna § af det belopp, efter hvilket skatt beräknas, iakttages, att detsamma utföres i fulla hundratal kronor, så att öfverskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal, bortfaller.»

Det af Kongl. Maj:t framlagda förslaget skiljer sig från komiterades derutinnan, att det skattefria existensminimum höjts till 2,000 kronor, att inkomster mellan 2,000 kronor och 4,000 kronor erhållit större skattelindring, samt att progressionen stannar vid 5 procent.

I de i anledning af den kongl. propositionen väckta motioner

har i ifrågavarande afseende yrkats, utom rörande aktiebolags skattepligt, derutinnan utskottet redan meddelat yttrande,

dels af herrar Leman och Lindblad, att skattskyldigheten för inkomster mellan 1,000 kronor och 4,000 kronor bestämdes i enlighet med komiterades förslag,

dels af herr Smith, att vid bestämmandet af grunderna för inkomstskatten måtte tagas i betraktande den minskade skatteförmågan hos den familjefader, hvars baru ännu icke hunnit den ställning, att de kunde försörja sig sjelfva, samt behovet, att för en sådan familjefader, för hvarje af honom underhållet barn, ett visst skattefritt afdrag af inkomsten beviljades,

dels ock slutligen af herr Ericsson i Ahlberga, ej mindre att skattepligten måtte inträda redan vid inkomster af 1,500 kronor, än äfven att skatten skulle utgå i enlighet med en af honom utarbetad, vid hans motion fogad tabell.

Hvad angår herr Smiths framställning vill utskottet framhålla, att den anledning till minskning i skattskyldigs skatteförmåga, som motionären påpekat, icke torde böra mätas allenast efter antalet oförsörjda barn utan jemväl med hänsyn till andra, skattskyldig åliggande lagliga eller moraliska förpligtelser såsom underhåll af föräldrar, till arbete oförmögna syskon m. fl. Det afseende, dylika förhållanden bör tillerkännas vid bestämmandet af skattskyldigs skatteförmåga, torde emellertid icke böra i denna provisoriska anordning utan först vid en definitiv lösning af skattefrågau vinna beaktande, och detta så mycket mera som frågan om och i hvad mån skattepligten bör ställas i beroende af de lokala lefnadskostnaderna dervid jemväl bör tagas i öfvervägande.

Beträffande herr Ericssons förslag har denne till stöd därför anført följande:

»I Kongl. Maj:ts proposition n:o 16 föreslås, att Riksdagen måtte för år 1903 åtaga sig en särskild bevillning under namn af inkomstskatt att utgå enligt dervid fogadt förslag till förordning i ämnet. De i 10 och 11 §§ af ifrågavarande förordning stadgade grunderna för skattepligten synas mig emellertid ej vara i alla afseenden fullt lämpliga. Sålunda anser jag först och främst, att skyldighet att erlägga inkomstskatt borde kunna ega rum icke blott, såsom Kongl. Maj:t föreslagit, för inkomster, uppgående till 2,000 kronor och deröfver, utan äfven för inkomster uppgående till 1,500—2,000 kronor. Äfven de personer, hvilkas inkomster uppgå till öfver 1,500 kronor men ej till 2,000 kronor, torde nemligen utan större svårigheter vara i stånd att bära ifrågavarande ökade skattepligt. Vidare skulle det

enligt mitt förmenande vara principiellt riktigast, att alla skattskyldige finge åtnjuta frihet från skatt för just så stor del af sin inkomst, som svarar mot den högsta totalsumman, som är fritagen från skyldigheten att erlägga ifrågavarande skatt, d. v. s., enligt min nyss uttalade mening, inkomst ej uppgående till 1,500 kronor. För att göra den progressiva skatten så litet känbar som möjligt för de mindre inkomsttagarne borde enligt min tanke skatten å det första hundralet af den skattepligtiga inkomsten utgå efter en mycket låg skattefot, exempelvis en half procent.

Slutligen anser jag det vara mest öfverensstämmande med rättvisans kraf, att skatteprogressionen sker efter en och samma genomgående princip.»

Den förr framkastade, af motionären nu upprepade tanken, att ett existensminimum motsvarande belopp alltid borde hos skattskyldige från beskattning undantagas, torde visserligen hafva sin betydelse särskildt för skattskyldig, hvilkens inkomster icke öfverstiga skattskyldigs lefnadskostnader. Då emellertid genom de skattelindringar, som tillförsäkras mindre inkomsttagare, skälig hänsyn tagits till skattskyldiges oafvisliga lefnadsbehof, anser utskottet, som i allt fall finner det föreslagna existensminimum 1,500 kronor, med skattens nu föreslagna anordning, vara allt för högt, sig icke kunna tillstyrka bifall till herr Ericssons förslag i denna del. Vidkommande hans förslag i öfrigt får utskottet framhålla, att, äfven om den af honom i hans progressionstabell tillämpade skatteskala skulle kunna på ett öferskådligt sätt i en skatteförordning inarbetas, densamma icke torde ega sådana företräden framför det i Kongl. Maj:ts förslag använda system, att af denna anledning utskottet skulle vilja föreslå bifall till herr Ericssons motion i denna del.

Komiterade, som, om hinder icke därför, enligt komiterades mening, mött, helst velat beskatta fonderad inkomst, särskildt inkomst af fast egendom, hårdare än annan inkomst, hafva anført, att, då komiterade emellertid ansett sig böra föreslå, att skattepligten skulle börja vid samma belopp för all slags inkomst, de icke vågat sätta detta belopp högre än till 1,000 kronor. Och hafva komiterade i sådant afseende och rörande skatteprogressionen yttrat:

»Mot en fastighetsinkomst af nämnda belopp svarar ett fastighetsvärde af lägst 16,700 kronor vid jordbruksfastighet och af lägst 20,000 kronor vid annan fastighet, och att från skatt fritaga skuldfrie egare af fastigheter med ännu högre värden skulle säkerligen, särskildt på landsbygden, leda till att endast helt få fastighetsegare blifve skattskyldige.

Den progression af skattefoten, som komiterade föreslagit, innebär, att skattefoten skulle börja med 0,2 procent för 1,000 kronors inkomst och stegringen fortgå på det sätt, att skattefoten blefve en procent för inkomster mellan 4,000 och 5,000 kronor, två procent för en inkomst af 25,000 kronor, tre procent för en inkomst af 53,000 kronor, fyra procent för en inkomst af 103,000 kronor och fem procent för en inkomst af 209,000 kronor, hvarefter skattefoten för ännu högre inkomster skulle så småningom närma sig sex procent.

Denna skala för progressionen afviker från skatteskalorna i de inkomstskattelagstiftningar, som under de senare åren upptagit den progressiva skattefoten. I Preussen, med hvars skatteskala Sachsens i allt väsentligt öfverensstämmer, börjar skattefoten med omkring 0,6 procent för inkomstklassen 900—1,050 mark och utgör nära en procent för inkomstklassen 1,200—1,350 mark (1,066—1,200 kronor), omkring två procent för inkomstklassen 3,300—3,600 mark (2,933—3,200 kronor) och tre procent för inkomster mellan 9,000 och 30,500 mark (8,000—27,000 kronor). Derefter stiger skattefoten långsamt, tills den vid 100,000 marks eller 89,000 kronors inkomst når sitt maximum, fyra procent. Komiterades skatteskala är sålunda betydligt lägre än den preussiska för små och medelstora inkomster. Vid en inkomst af 103,000 kronor blifver skattefoten densamma enligt båda skatteskalorna, men derefter blifver komiterades högre. I Österrike börjar skatten med 0,6 procent för inkomst af 1,200 kronen (900 kronor) och utgör 0,7 procent för inkomstklassen 1,350—1,400 kronen, (1,012—1,050 kronor). Den når en procent för inkomstklassen 2,200—2,400 kronen (1,650—1,800 kronor), två procent vid inkomstklassen 6,000—6,600 kronen (4,500—4,950 kronor), tre procent vid klassen 18,000—19,000 kronen (13,500—14,250 kronor) och fyra procent vid klassen 96,000—100,000 kronen (72,000—75,000 kronor), men stiger äfven derefter, i det att den långsamt närmar sig fem procent. Den österrikiska skalan skiljer sig alltså betydligt mindre än den preussiska från komiterades skala. Den skonar de små och medelstora inkomsterna mer än den preussiska, men står dock i detta afseende tillbaka för komiterades. Å andra sidan når den österrikiska skalan upp till fyra procent redan vid inkomst mellan 72,000 och 75,000 kronor, under det att enligt komiterades förslag detta procenttal uppnås först vid 103,000 kronors inkomst. Men vid mycket högre inkomster blifver skattefoten något högre enligt komiterades skala än enligt den österrikiska.

Då komiterade sålunda ej ansett sig böra följa vare sig den preussiska eller den österrikiska skalan, har detta i främsta rummet

berott på, att komiterade vid bestämmande af progressionen ej kunnat fränse från att den nya inkomstskatten ej skulle blifva en sjelfständig, fristående sådan, utan i grunden blott ett tillägg till den allmänna bevillningen med dess tunga öfverbyggnad af kommunal beskattning. Tager man i betraktande både allmänna bevillningen och den ifrågasatta inkomstskatten, skulle sålunda med komiterades skatteskala inkomster mellan 4,000 och 5,000 kronor få erlägga omkring två procent i bevillning och inkomstskatt, inkomst af 25,000 kronor tre procent o. s. v.

Vidare hafva komiterade ansett, att vid skatteskalans uppgörande afseende bör fästas vid den stora anpart af vår statsbeskattning, som de indirekta skatterna utgöra, samt dervid att dessa indirekta skatters belopp måhända måste framdeles ytterligare ökas. Det är bland annat med hänsyn till detta förhållande, som komiterades förslag låter progressionen fortgå till en högre procent än som i nyss berörda främmande staters inkomstskattelagar är fallet.

Komiterade hafva vid valet af den norm för progressionen, som ligger till grund för komiterades skatteskala, utgått ifrån att medels den nya inkomstskatten ej skulle uttagas mera än att skatten skulle kunna bestämmas till en procent af de belopp, hvarefter skatten enligt komiterades förslag skulle beräknas. Hade komiterade ansett sig böra föreslå ett väsentligt högre procenttal, så hade komiterade också ansett sig böra ändra normen för progressionen. Komiterade hylla nemligen icke den uppfattningen, att det skulle vara möjligt att uppställa en för alla förhållanden gällande dylik norm, en uppfattning, som gifvit den progressiva skattefotens motståndare det vapen i händerna, som innebäres i påståendet, att den progressiva skattefoten eventuellt skulle kunna leda till en verklig konfiskation af de mycket höga inkomsterna.»

I sitt öfver komiterades förslag afgifna utlåtande har kammarrätten särskildt påpekat den stora skattelindring, hvaraf i händelse af bifall till förslaget den fasta egendomen skulle komma i åtnjutande, samt i sådant afseende vidare anfört:

»Enligt förslaget inträder skattskyldighet vid 1,000 kronors inkomst, hvilket innebär, att jordbruksfastighet med taxeringsvärde, understigande 16,700 kronor, icke alls träffas af den nya skatten samt att enahanda gäller beträffande annan fastighet, som understiger 20,000 kronors värde. Skattskyldighet för hela inkomstbeloppet utan någon lindring inträder först vid 66,000 respektive 80,000 kronors taxeringsvärden, allt under förutsättning att vederbörande egare är skuldfri. Är fastighetsegaren *skuldsatt*, uppskjutes i mån af skuldräntans storlek också skattskyldighetens inträdande.

Besinnar man nu, att en skuldsättning till 50 procent och derutöfver af taxeringsvärdet ingalunda hör till sällsyntheterna utan tvärt om är en ganska vanlig företeelse, inses lätt, i hvilken utsträckning landets fasta egendom frikallats från deltagande i den nya skattebördan. Så t. ex. erlægges för fast egendom å landet med 100,000 kronors taxeringsvärde, således en för våra förhållanden betydande possession, å hvilken häftar in-tecknad gäld till belopp af 50,000 kronor, allenast 40 kronor i inkomstskatt under förutsättning att gälden förräntas efter 4 %. Är räntefoten högre t. ex. 5 %, blir det inkomstbelopp, hvarå skatten skall utgå, 3,500 kronor och skattebeloppet, med iakttagande af medgifven lindring, allenast 31 kronor, medan nu i tilläggsbevillning för fastigheten erläggas 60 kronor. Minskningen i förhållande till den nuvarande extra bidragsskyldigheten uppgår således till nära *hälften*. Tages härjemte hänsyn till oin-tecknad gäld, som kan påhvila fastighetsegaren, är tydligt, huru minskningen kan blifva ännu större.»

Kammarrätten har i detta sammanhang påpekat, hurusom den starka förskjutning af det nuvarande skattetrycket, som förslaget syntes innebära, blefve så mycket mera afsevärd derigenom att taxeringen af inkomst af kapital och arbete i följd af deklara-tionsprincipens tillämpning torde komma att ställa sig långt mera effektiv än hittills, medan deremot förslaget icke uppstälde några garantier för att taxeringsresultaten beträffande den fasta egendomen på landet bringades till större öfverensstämmelse med de verkliga värdena än hittills varit förhållandet.

Vidkommande den af komiterade föreslagna skatteskalen har kammarrätten derefter yttrat:

»Till stöd för sin hemställan att det blifvande skatteförslaget måtte byggas på grundvalen af *progressiv* beskattning hänvisar Riksdagen i sin den 1 juni innevarande år aflättna skrifvelse helt allmänt dertill att skatteförmågan kan antagas i regel stiga i starkare proportion än inkomstens belopp, men gör i öfrigt icke andra uttalanden i ämnet än att all slags inkomst syntes böra underkastas principens tillämpning samt att progressionen borde sluta vid ett visst inkomstbelopp. Komitén har således vid uppgörandet af förslagets skatteskala i det hela haft fullständigt fria händer. Af en jemförelse med de utländska skatteskalor — Preussens, Österrikes och Sachsens —, komitén vidfogat sitt betänkande, framgår, att förslagets skatteskala är lägre för små och medelstora inkomster än nämnda länders, medan deremot skattefoten ställer sig högre för mycket stora inkomster än hvad förhållandet är i nyssnämnda länder. Under det sålunda den preussiska

skalan vid 100,000 marks inkomst når sitt maximum, 4 %, samt den österrikiska, hvilken når 4 %, vid inkomstklassen 96,000—100,000 kronen (72,000—75,000 kronor), derefter stiger för att långsamt närma sig 5 %, dock utan att kunna fullt uppnå detta procenttal, *öfverstiger* den möjliga skattefoten enligt komiténs förslag 5 %. Detta procenttal hinnes enligt förslaget vid 209,000 kronors inkomst, och närmar sig skattefoten derefter för ännu högre inkomster 6 % utan att dock, detta på grund af skalans anordning, kunna fullt nå upp till detta tal.

Till grund för den konstruktion, komitén gifvit skalan *nedåt*, anför komitén, att den ej kunnat lemna obeaktadt, hurusom den nya inkomstskatten, om ock formelt fristående, dock i grunden vore afsedd att blifva allenast ett tillägg till den allmänna bevillningen med dess tunga öfverbyggnad af kommunal beskattning och att det af sådan anledning vore skäl att så mycket som möjligt skona de små inkomsterna. Medan den sålunda anförda grunden icke lärer kunna fränkännas giltighet, synes det deremot kammarrätten, som vore det skäl, hvilket åberopats till stöd för den starka progressionen *uppåt*, icke i lika grad bindande. Härutinnan framhålles nemligen den stora anpart af vår statsbeskattning, som de indirekta skatterna utgöra, äfvensom hänsynen till att dessa skatter *måhända* måste framdeles ytterligare ökas. Nekas kan ej, att det åberopade skälet — hvilket, då det ensamt ansetts böra särskildt framhållas, väl äfven får antagas hafva för komitén egt betydelsen af ett hufvudskäl — i sin förra del står i öfverensstämmelse med sjelfva principen för den progressiva beskattningen, som ju innerst afser att motväga den indirekta beskattningens tendens att verka jemförelsevis mera betungande på de smärre inkomsterna, men hvad angår argumentets senare del synes det kammarrätten, som skulle den anförda möjligheten af en framtida ökning af den indirekta beskattningen icke innefatta tillräcklig anledning att *för den skull* gå längre än som eljest med afseende å för handen varande förhållanden kunnat anses lämpligt. Fast hellre håller kammarrätten före, att då fråga föreligger om utbyte af en beskattningsform mot en annan, i det hela opröfvad och hvars befogenhet ingalunda allmänt erkännes, nödig varsamhet bjuder att åtminstone icke gå längre än som skeit i andra länder med progressivt skattesystem, med undantag, såvidt kammarrätten har sig bekant, endast för Norge och ett fåtal smärre skattesamhällen i Tyskland och Schweiz.

För öfrigt förtjenar i detta sammanhang erinras derom att, såvida hänsyn tages till både *stats-* och den *kommunala* beskattningen, den *direkta* skattebördan i vårt land ingalunda utgör en så obetydlig del af landets hela skattesumma, som man vanligen är benägen att antaga.

Enligt hvad nyligen publicerade undersökningar gifvit vid handen, utgöra nemligen i procent af samtliga skatter de direkta skattebidragen i Sverige 36 % eller således mera än en tredjedel. Beaktar man motsvarande förhållanden i andra land, ställer sig jemförelsen ganska gynsam för vårt land. Sålunda beräknas i procent af samtliga skatter de direkta skattebidragen utgöra i Danmark 45 %, i Storbritannien och Irland, Italien och Nederländerna 43 %, i Norge 37 %, i Finland 28 % och i Frankrike 26 %.»

Enligt det vid Kongl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof fogade utdrag af statsrådsprotokollet för den 11 sistlidne januari har chefen för finansdepartementet, jemte det han af anförda orsaker ansett, att en icke obetydlig reduktion borde göras i den af aktuarien Flodström verkställda beräkningen af inkomstskattens sannolika afkastning, slutande å 14,670,000 kronor, tillika anført, att i den ovisshet, hvori man, trots allt, befunne sig om den finansiella verkan af den nya inkomstskatten, vore den möjligheten icke utesluten, att skatten komme att lemna en afkastning, som närmade sig den i den statistiska redogörelsen antagna. Med allt erkännande af det berättigade i en väsentlig utsträckning af den direkta beskattningen, måste en på en gång inträdande ökning i denna beskattning af en sådan omfattning otvifvelaktigt anses för stor. Om sålunda nödig varsamhet i förut angifna hänseende bjöde att icke beräkna afkastningen af skatten för högt, bjöde i nu förevarande afseende samma hänsyn att göra någon reduktion i skatteskalen. I första rummet syntes chefen för finansdepartementet dervid den förändring i denna skala böra vidtagas, att skattskyldigheten bortföle för inkomst, som understege 2,000 kronor, samt det skattefria beloppet höjdes, då inkomsten uppginge till 2,000 kronor, men icke till 3,000 kronor, från 600 kronor enligt komitéförslaget till 1,000 kronor och, då inkomsten uppginge till 3,000 kronor, men icke till 4,000 kronor, från 400 kronor till 500 kronor. Enligt den upprättade bevillningsstatistiken skulle härigenom ett skattebelopp af sammanlagdt 580,100 kronor komma att bortfalla. Ur synpunkten deraf att en utsträckning af skattebefrielsen till inkomst, ej öfverstigande 2,000 kronor, skulle medföra en ganska vidsträckt skattelindring för fastighetsinkomst, kunde denna utsträckning måhända sägas icke vara utan sin betänklighet, men denna betänklighet syntes chefen för finansdepartementet dock af skäl, som han finge tillfälle att utveckla vid anmälan af inkomstskatteförslaget, böra få vika.

Chefen för finansdepartementet, som af ofvan antydda varsamhetshänsyn tillika ansett sig böra förorda, att progressionen finge stanna vid 5 procent, har vidare, enligt det vid förevarande kongl. proposition fogade statsrådsprotokoll, angående ofvan anmärkta skattelindring för fastighetsinkomst yttrat följande:

»Då kammarrätten med siffror visar, hvilken stor skattelindring genom den föreslagna inkomstskatten skulle tillgodokomma fastigheterna i jemförelse med hvad förhållandet är vid tillämpning af den senast åtagna tilläggsbevillningen, bör man för öfrigt erinra sig, dels att en af hufvudanmärkningarne mot tilläggsbevillningen just varit den, att någon skattelindring motsvarande den, som medgifvits smärre inkomsttagare, icke kunnat beredas smärre fastighetsegare, dels att förhållandet är enahanda med den alltjemt qvarstående bevillningen af fast egendom samt af inkomst, som icke heller medgifver skattelindring för smärre fastighetsegare, dels ock att i ett land, der jordstyckningen är så stor som i Sverige, en stor del af fastighetsegarne måste komma att gå fria från eller åtnjuta lindring i en allmän och ren inkomstskatt, om och när en sådan kommer till stånd. Det bör i öfrigt anmärkas, att skattelindringen för fastighet visserligen kan synas betydlig, då man jemför den föreslagna inkomstskatten för fastighetsinkomst med den nuvarande tilläggsbevillningen för fastighet, men att förhållandet förändras, om man jemför den med den föreslagna inkomstskatten, i hvad den afser inkomst af kapital och arbete. Af tab. B. sid XII i öfversigten af 1900 års bevillningstaxering inhemtas, att om inkomst under 2,000 kronor fritoges från skatten, komme skattefrihet att åtnjutas för 47,16 procent af hela den uppskattade inkomsten af kapital och arbete samt för 46,29 procent af hela den beräknade inkomsten af fastighet. Fäster jag mig särskildt vid den beräknade inkomsten af fastighet å landet, komme skattefrihet att åtnjutas för 59,46 procent häraf. Man bör emellertid härvid ihågkomma, att det procenttal af inkomst utaf kapital och arbete, som åtnjuter skattefrihet, i sjelfva verket är långt större än ofvannämnda siffra utvisar. I den summa, som uttrycker totalbeloppet uppskattad inkomst af kapital och arbete, ingår nemligen icke annan, 500 kronor understigande inkomst än sådan, som åtnjutes af bolag eller taxeras å annan ort än den skattskyldiges mantalskrifningsort, hvarföre till det procenttal af 47,16, som uttrycker det skattefria beloppet, bör med nyssnämnda undantag läggas all inkomst af kapital och arbete, som understiger 500 kronor.»

Hvad beträffar motiveringen till herrar Lemans och Lindblads ifrågavarande yrkanden, hänvisar utskottet till de af dem väckta motioner. I dessa har särskildt framhållits den skattelindring, som genom tilläggsbevillningens ersättande af en inkomstskatt med den föreslagna anordningen skulle vederfaras fastighetsegare, och den förskjutning i skattetungans nuvarande fördelning, som derigenom skulle ega rum.

Af hufvudsakligen samma anledningar har utskottet icke kunnat biträda hvad i den kongl. propositionen i nu förevarande del föreslagits utan ställt sig å komiterades förslag. När, såsom af den statistiska utredningen uppenbarligen framgår, att redan vid en skattefrihet för inkomst af intill 1,000 kronor största delen af Sveriges jord, om hänsyn jemväl toges till den rätt till afdrag för in-tecknad gäld, förslaget medgifver, icke kommer att drabbas af den föreslagna inkomstskatten, finner utskottet det möta betänkligheter att genom undantagande från beskattning af inkomster af ända inemot 2,000 kronor flytta ännu en stor grupp fastighetsegare utom räckhåll för den nya skatten. Härtill kommer, att, äfven om i Stockholm, särskildt under nuvarande höga varu- och bostadspriser, 1,000 kronors inkomst icke utan svårighet för den familj, som är hänvisad att deraf lefva, tål en afknappning genom skatten, man dock torde utan öfverdrift kunna säga, att i vårt land en inkomst af dylik storlek *i regel* innebär den skatteförmåga, komiterades förslag ställer å densamma.

Då utskottet för sin del biträdt Kongl. Maj:ts förslag derutinnan, att vid en inkomst af 4,000 kronor skattefrihet icke må för någon del af inkomsten åtnjutas, kommer utskottet i fråga om de skattefria afdragen för inkomster mellan 1,000 kronor och 4,000 kronor till samma resultat som komiterade.

Deremot har utskottet funnit, att den latitud af inkomster, hvilka kunna anses motsvara, om man så får uttrycka sig, normal skatteförmåga men icke derutöfver, blifvit i de utarbetade förslagen väl knappt utmätt. Det är nemligen utskottets mening, att de skatte-dragande, hvilka lyckats komma i den ställning att kunna disponera öfver årsinkomster af mellan 4,000 kronor och 6,000 kronor, i regel icke genom en dylik inkomst erhålla den ökade skatteförmåga, att en progression af skatten i dessa inkomstklasser kan anses berättigad.

Vidkommande progressionsskalan anser utskottet, att en något större varsamhet kunnat iakttagas. Såsom redan komiterade visat, kommer den föreslagna skatteprogressionen att öfverstiga, delvis i rätt hög grad, den gällande progressionen i länder, der kapitalrikedomen

är långt mera till finnandes och därför ock de större inkomsterna förhållandevis äro betydligt talrikare än hos oss. Och äfven om denna progressiva beskattning af inkomster i förberörda länder kompletteras af en förmögenhetsskatt, som sålunda i verkligheten höjer den eljest för inkomstskatten bestämde progressionen, får man dock ej förbise, att vi redan på förhand i bevillningen hafva en skatt, som skärper skatteprocenten. Enligt Kongl. Maj:ts förslag skulle progressionen afstanna vid 5 procent, som uppnås vid ett belopp af omkring 205,000 kronor. Utskottet hemställer, att maximum för progressionen bestämmes till 4 procent och att skatteskalen anordnas så, att högsta skatteprocenten uppnås vid en inkomst i närheten af 150,000 kronor.

För jemförelse meddelas här en tabell, utvisande skatteprogressionen enligt utskottets förslag, Kongl. Maj:ts förslag, preussiska och österrikiska skattelagarne samt det för danska riksdagen nu framlagda förslag till lag om inkomst- och förmögenhetsskatt.

För en inkomst af	erlägges skatt i procent				
	enligt utskottets förslag	enl. Kongl. Maj:ts förslag.	i Preussen	i Österrike	enl. danska förslaget
1,000	0,2	fritt	0,8	0,66	1,3
2,000	0,7	0,5	1,6	1,2	1,4
3,000	0,87	0,83	2,08	1,5	1,5
4,000	1	1	2,31	1,83	1,6
5,000	1	1	2,59	2,13	1,6
6,000	1	1,08	2,61	2,25	1,7
10,000	1,2	1,25	2,93	2,71	1,9
15,000	1,47	1,5	3,02	2,91	2
20,000	1,73	1,75	2,93	3,24	2,1
25,000	1,98	2	2,99	3,33	2,1
30,000	2,15	2,17	3,08	3,35	2,2
50,000	2,69	2,9	3,56	3,63	2,4
53,000	2,76	3,01	3,49	3,67	2,4
75,000	3,12	3,6	3,79	3,92	2,4
100,000	3,59	3,95	3,91	4,29	2,5
103,000	3,63	4	3,97	4,31	2,5
145,500	4	4,45	3,91	4,49	2,5

För åskådliggörande af förhållandet mellan taxerad inkomst och det belopp, hvarefter skatt utgår, äfvensom af skatteprocenten vid olika belopp af taxerad inkomst fogas vid utskottets betänkande tre för sådant ändamål, på utskottets föranstaltande utarbetade diagram.

Ang. taxeringsorten.

I fråga om taxeringsorten kan ingen tvekan råda derom, att med hänsyn till skattens karakter af en progressiv statsskatt taxeringsorten bör för hvarje skattskyldig vara en enda. Mot förslaget bestämmelser i 16 och 17 §§ har utskottet heller ingen erinran att göra. Den i 18 § lemnade bestämmelsen att andra skattskyldiga än de här i riket mantals-skrifna eller eljest bosatta skulle, då skattskyldigs inkomster härflyta från flera taxeringsdistrikt, taxeras i Stockholms stad och S:t Nikolai församling, kan utskottet deremot icke biträda. I nu nämnda fall finner utskottet, i likhet med komiterade, lämpligare, att taxeringen verkställas å den ort, hvarifrån inkomst hufvudsakligen erhålles.

Innan utskottet går att angifva skälen härför, meddelar utskottet de af kammarrätten härutinnan gjorda erinringar. Kammarrätten anför sålunda:

»Härflyter inkomsten från endast ett beskattningsdistrikt, torde denna bestämmelse visa sig göra tillfyllest, men föreligger fråga om beskattning t. ex. af inkomst af fast egendom från olika delar af landet eller om beskattning af utdelningar från skilda aktiebolag, synes en bestämmelse vara önskelig, som möjliggör ett sammanförande af de olika inkomstbeloppen för utrönande af den skatteprogression, hvilken bör i det särskilda fallet vinna tillämpning. Eljest kan befaras, att föreskrifterna om skatteprogression i förevarande afseende komma att visa sig temligen illusoriska. Kammarrätten föreställer sig, att i analogi med hvad redan nu för visst fall gäller och af komitén äfven förslagit lämpligen skulle kunna stadgas, att skattskyldig, som här afses, påfördes inkomstskatt å ett ställe, t. ex. S:t Nicolai församling i Stockholm, och att han för den skull äfven borde der uppgifva sin här i riket skattpliktiga inkomst, från hvilka olika källor den än erhållits. Förfarandet vid bevillningstaxeringen skulle af ett dylikt stadgande icke i vidare mån beröras, än att den skyldighet att kommunicera med taxeringsmyndigheterna å vederbörande orter, hvilken förslaget i angifna fall förutsätter, här får en mera ovilkorlig karakter. Hvad vidare angår den tillökning i taxeringsbestyret, som en förändring i nu angifvet syfte skulle förorsaka vederbörande taxeringsmyndighet i hufvudstaden, kan väl denna tillökning svårligen antagas blifva af så afsevärd betydelse, att derutinnan skulle möta någon verklig betänklighet

för anordningens genomförande, helst tillökningen i besväret enligt förslaget också betingar en förhöjd ersättning, och någon svårighet att bereda tillgång på erforderliga arbetskrafter icke heller torde vara att befara.»

I de fall, då den skattskyldige fullgör sin uppgiftsskyldighet, torde det icke för staten vara någon särskild fördel, att taxeringen sker i S:t Nikolai församling, men väl för den skattskyldige anledning till olägenhet genom nödvändigheten att hos taxeringsmyndighet i distrikt, der inkomst åtnjutes, visa, att inkomsten till beskattning uppgifvits hos bevillningsberedningen i förberörda församling. I de fall åter, då uppgiftspligt icke åligger inkomstagare eller eljest icke fullgöres, torde den föreslagna bestämmelsen komma att vålla skrifveri och onödig omgång. Den taxeringsmyndighet, hvilken har anledning taxera skattskyldig för inkomst, kan nemligen icke utan kommunikation med beskattningsmyndigheten i S:t Nikolai församling afgöra, huruvida skattskyldig verkligen bör inom det distrikt, inkomsten åtnjutes, taxeras. Utom nämnda olägenheter skulle emellertid den af Kongl. Maj:t föreslagna anordningen föranleda, att inkomst i många fall alldeles undginge beskattning. Skattskyldigs taxering komme nemligen att blifva beroende af en myndighet, hos hvilken kännedom om skattskyldigs ekonomiska ställning i allmänhet måste vara betydligt mycket mera inskränkt än hos den, hvilken enligt komiterades förslag skulle verkställa taxeringen.

Med hänsyn till den ändring af Kongl. Maj:ts förslag i 10 § angående skattefrihet, utskottet här ofvan tillstyrkt, anser utskottet, som i hufvudsak biträder Kongl. Maj:ts förslag rörande sättet för uppgiftsskyldighetens fullgörande och påföljden vid uraktlåtenhet deraf, sig böra föreslå, att uppgiftsskyldighet för annan skattskyldig än verk eller bolag, som i 20 § 1 mom. a) omförmälas, bör inträda vid en inkomst af 2,000 kronor. Medan Kongl. Maj:ts förslag med den inkomst, som kvalificerar uppgiftsskyldighet, icke afser annan inkomst än sådan, som bör enligt det framlagda förslaget beskattas, har emellertid utskottet af flera skäl ansett lämpligast, att all inkomst af minst 2,000 kronor, vare sig den bör inkomst- eller bevillningstaxeras, skall medföra uppgiftspligt. Det är en naturlig sak, att de enligt en inkomstskatteförordning afgifna uppgifter komma att ligga till grund jemväl för bevillningstaxeringen, äfven om föreskrift i sådant hänseende icke kommer att inflyta i bevillningsförordningen. Då derjemte det första år, taxering enligt en inkomstskatteförordning försiggår, något yttre, för skattskyldige och taxeringsmyndigheter omedel-

*Ang.
deklarations-
skyldigheten.*

barligen skönjbart tecken till uppgiftsskyldighet, nemligen ett föregående års taxering, eljest icke erhöles, och ett dylikt tecken ur mer än en synpunkt vid införandet af en för våra nuvarande förhållanden så pass främmande sak som obligatorisk själfdeklaration vore behöfligt, har utskottet icke ansett sig kunna underlåta att föreslå, att jemväl den, hvilken under nästföregående år bevillingstaxerats för 2,000 kronors inkomst, skall vara skyldig att utan anmaning deklarerera.

I enlighet med Riksdagens i skrifvelsen den 1 juni 1901 gjorda uttalande har utskottet jemväl föreslagit, att i fråga om skattskyldige för inkomst af kapital uppgiftspligt skall inträda redan vid lägsta beskattningsbara inkomst. Denna skyldighet i deklaraionshänseende anser emellertid utskottet icke böra stanna vid inkomster af kapital utan jemväl utsträckas till inkomster af fast egendom. Om kapitalister anses vara i stånd att redan vid så små inkomster som 1,000 kronor lemna uppgifter rörande sina förmögenhetsförhållanden, torde detta vara händelsen i ännu högre grad i fråga om fastighetsegarne, hvilka allenast hafva att efter ett fastslaget värde *beräkna* sina inkomster. Denna uppgiftspligt torde för öfrigt i de flesta fall, äfven utan uttryckligt stadgande, komma att fullgöras, emedan afdrag för ränta å gäld, som fastighetsegarne i allmänhet torde komma att påfordra, är stäldt i beroende af deklaraion.

Ang. skattens
belopp.

För de reduktioner i den beräknade inkomstskattens belopp, som med de af utskottet här ofvan i Kongl. Maj:ts förslag ifrågasatta ändringar angående aktiebolagsbeskattningen och skattepligten är att förvänta, lemna utskottet härmed en redogörelse, hvilken i allt följer eller är utarbetad med ledning af den af aktuarien Flodström upprättade, förr omförmälda öfversigt öfver 1900 års bevillingstaxering.

Utskottet lemna sålunda först en kortfattad öfversigt öfver de beräkningar rörande inkomstskattens belopp, aktuarien Flodström med tillämpning af komiterades förslag i fråga om aktiebolagsbeskattningen och skattepligten i öfversigten gjort.

Den sammanlagda inkomsten — *beräknad* på sätt ofvan nämnts för fast egendom — har med ledning af bevillingstaxeringarna för år 1900 uppskattats för alla inkomstarter till kronor 964,571,728:—, motsvarande i skatteberäkningsbelopp „ 1,415,585,000:—, hvarför skatt efter 1 procent skolat utgå med „ 14,156,000:—.

Det beräknade beloppet af skatt måste emellertid å ena sidan *ökas* genom inkomster, som tillkomma i anledning af sjelfdeklarationen, utdelning å aktier m. m., och å andra sidan *minskas* med skuldräntefadrag, bolagsafdrag m. m.

Ökningarna upptagas till	kronor	150,800,000: —
och minskningarna, deraf bolagsafdragen 42,000,000 kronor, till	„	116,500,000: —.
Häriigenom uppstår en ökning af	kronor	34,300,000: —,
som bör läggas till det förut omförmälda inkomstbeloppet	„	964,571,728: —.
Till skatten för detta sistnämnda belopp, hvilken skatt utgjorde	„	14,156,000: —
skulle alltså läggas skatten för berörda ökning, 34,300,000 kronor, och skulle skatten för detta belopp efter en medel- beräkning utgöra 1,5 procent eller	„	514,000: —
Inkomstskatten komme alltså att sluta med ett belopp af kr.		14,670,000: —.

Vid denna i och för sig approximativa beräkning har aktuarien Flodström dessutom gjort vissa förbehåll. Han har sålunda anmärkt, att inga beräkningar kunnat göras med afseende på den af komiterade föreslagna utvidgade rätten till afdrag för förluster; att ej heller hänsyn tagits vare sig till den frihet från inkomstskatt, som, utöfver gällande bevillningsfrihet, af komiterade föreslagits för kyrkor, akademier, kommuner m. m., eller till de afrundningar af uppskattade inkomster till jemna hundratal, som inginge i komiterades förslag.

Aktuarien Flodström har derjemte anmärkt, att i förenämnda inkomstskattesiffra äfven kunde väntas någon förändring, beroende på det af komiterade föreslagna stadgande, att för inkomster, som åtnjöttes af handelsbolag, kommanditbolag, enkla bolag och rederier, bevillning skulle utgöras (ej af bolagen såsom sådana, hvilket nu oftast torde vara fallet, utan) af delegarne i förhållande till hvars och ens andel af bolagens inkomster. Genom en sådan uppdelning af bolagens taxeringssummor på delegarne skulle nemligen uppstå en förskjutning i inkomstbeloppens fördelning på de särskilda inkomstkategorierna, hvaraf åter någon modifikation i beräkningen af skattebeloppen skulle bli en följd. För anställande af vederbörliga korrigeringar i nämnda hänseende saknades emellertid nödiga hållpunkter.

Enligt de i den kongl. propositionen föreslagna bestämmelser rörande inkomstskatten bör i ofvanberörda beräkning ske följande nedsättningar, nemligen till följd af:

1:o) skattefrihet för inkomster mellan 1,000 kronor och 2,000 kronor	med kronor	474,200: —
2:o) skattelindringar för inkomstbelopp mellan 2,000 kronor och 4,000 kronor	„ „	106,100: —
3:o) progressionens afstannande vid 5 procent högst	„ „	778,300: —
Summa nedsättningar kronor		1,358,600: —.

Från det här ofvan efter komiterades förslag beräknade skattebeloppet	kronor	14,670,000: —
bör, alltså, för bestämmandet af beloppet af en enligt Kongl. Maj:ts förslag utgående skatt, dragas förberörda belopp	„	1,358,600: —
Summa skatt kronor		13,311,400: —.

Chefen för finansdepartementet har i sammanhang med beräkningen af statsverkets inkomster för år 1903 tillika af anförda orsaker anmärkt, att hela betydelsen af aktiebolagens rätt till afdrag för inbetalda kapital icke vid den statistiska utredningen tagits i betraktande, äfvensom att det inkomstbelopp af 96,8 millioner kronor, hvilket såsom utdelning å aktier i inländska aktiebolag och å lotter i enskilda bankbolag skulle hos enskilda skattskyldige beskattas, borde undergå någon reduktion. På grund häraf och af förberörda nedsättningar samt af vissa andra varsamhetshänsyn har emellertid, såsom förut angifvits, chefen för finansdepartementet ansett, att afkastningen af en enligt Kongl. Maj:ts förslag bestämd skatt icke borde beräknas till mera än 10,500,000 kronor.

De förändringar i det enligt komiterades förslag uträknade skatteberäkningsbeloppet, som föranledas af utskottets hemställan i fråga om progressionen, belysas af nedanstående, af aktuarien Flodström på utskottets begäran upprättade tablå:

Inkomstgrupp.	Skatt-skyldige. Antal.	Inkomstbelopp, kr.	Skatteberäkningsbelopp, kr:	
			enligt komité-förslaget.	enligt utskottets förslag.
Under 500 kr.	348,133	52,214,728	—	—
500— 599 „	106,000	55,120,000	—	—
600— 699 „	70,600	43,922,000	—	—
700— 799 „	54,500	39,785,000	—	—
800— 999 „	101,900	86,615,000	—	—
1,000— 1,199 „	42,700	44,835,000	10,675,000	10,675,000
1,200— 1,499 „	30,100	38,528,000	14,448,000	14,448,000
1,500— 1,799 „	18,500	29,230,000	14,430,000	14,430,000
1,800— 1,999 „	7,500	13,875,000	7,875,000	7,875,000
2,000— 2,499 „	14,700	31,605,000	22,785,000	22,785,000
2,500— 2,999 „	8,500	22,440,000	17,340,000	17,340,000
3,000— 3,999 „	13,300	44,289,000	38,969,000	38,969,000
4,000— 4,999 „	7,900	34,286,000	34,286,000	34,286,000
5,000— 5,999 „	5,600	29,904,000	30,856,000	29,904,000
6,000— 6,999 „	3,700	23,495,000	25,992,500	24,142,500
7,000— 7,999 „	2,500	18,375,000	21,312,500	20,062,500
8,000— 9,999 „	3,100	27,125,000	32,937,500	31,387,500
10,000— 11,999 „	2,130	22,536,000	29,097,000	28,032,000
12,000— 14,999 „	1,780	23,407,000	33,464,000	32,574,000
15,000— 19,999 „	1,683	28,443,000	45,862,500	45,021,000
20,000— 24,999 „	950	20,805,000	38,665,000	38,190,000
25,000— 29,999 „	593	16,011,000	33,208,000	32,911,500
30,000— 39,999 „	630	21,546,000	51,534,000	49,896,000
40,000— 49,999 „	353	15,709,000	43,421,000	40,685,000
50,000— 59,999 „	237	12,964,000	39,935,000	36,332,500
60,000— 79,999 „	282	19,458,000	67,680,000	59,361,000
80,000— 99,999 „	133	11,837,000	45,220,000	39,833,500
100,000—119,999 „	101	10,896,000	44,671,000	39,784,500
120,000 och deröfver	395	125,316,000	670,921,000	569,107,500
Summa	848,500	964,571,728	1,415,585,000	1,278,033,000

I anledning af progressionens afstannande vid 4 procent bör berörda skatteberäkningsbelopp, i rundt tal ..... kr. 1,278,000,000: —
 minskas med högst ..... » 77,800,000: —
 hvarigenom återstår ett belopp af 1,200,200,000: —

I de ökningar och minskningar af sistberörda belopp, som i anledning af inkomstskattens anordning böra, enligt hvad förut nämnts, vidtagas, föranledes genom utskottets förslag ingen annan ändring än till följd af det förändrade förslaget rörande aktiebolags rätt till afdrag.

Enligt den till grund för ifrågavarande statistik gjorda utredning funnos af aktiebolag och enskilda bankbolag

668 st. med högst 4 proc. vinst eller med en inkomst af	4,117,553 kr. på ett kapital af	206,312,265 kr.
329 st. med 4 — högst 6 proc. vinst eller med en inkomst af	4,559,118 „ „ „ „ „ „	96,792,725 „
2,187 st. med öfver 6 proc. eller med en inkomst af	145,611,310 „ „ „ „ „ „	850,431,992 „
S:a 3,184 st. med en inkomst af	154,287,981 kr. på ett kapital af	1,153,536,982 kr.

Häraf framgår, att medan enligt komiterades förslag bolagens rätt till afdrag skulle stanna vid 42,000,000 kronor, kunna bolagen enligt utskottets förslag erhålla afdrag med ända till 59,700,000 kronor.

Om således *ökningarna* utföras

såsom förut med	kronor 150,800,000: —
böra <i>minskningarna</i> upptagas med	„ 134,200,000: —
Häriigenom uppstår en ökning af kronor	16,600,000: —

Till skatten för ofvanberörda skatteberäkningsbelopp, hvilken skatt upptages till	kronor 12,002,000: —
bör således läggas skatten för nyssberörda belopp 16,600,000 kronor, och upptages denna skatt efter 1,5 procent med	„ 249,000: —
Summa skatt kronor	12,251,000: —

Inkomstskatten, efter den utarbetade statistiken, skulle alltså komma att i runda tal uppgå:

enligt komiterades förslag till	kronor	14,600,000: —
„ Kongl. Maj:ts „ „	„	13,300,000: —
„ utskottets „ „	„	12,200,000: —

Den såsom resultat af utskottets förslag här ofvan angifna skattesiffra af något öfver 12,000,000 kronor måste naturligtvis, i likhet med de enligt komiterades och Kongl. Maj:ts förslag beräknade siffror, betecknas såsom approximativ, enär beräkningen af det skattepligtiga inkomstbeloppet är beroende på faktorer, i fråga om hvilka icke ens statistiken erbjuder någon säker grund. Utskottet anser sig därför böra påpeka, att nödig varsamhet kräfver, att skatten icke i riksstaten upptages med nyss angifna belopp, utan att den, äfven om utskottets förslag antages, icke i något fall torde böra beräknas högre än det belopp Kongl. Maj:t ansett för statsverket erforderligt eller 10,500,000 kronor. Då utskottet emellertid först framdeles, sedan Riksdagen fattat beslut i anledning af utskottets föreliggande skatteförslag, kommer att utlåta sig angående det belopp, hvilket bör såsom inkomstskatt af Riksdagen för år 1903 anslås, torde något vidare yttrande i detta afseende icke nu af utskottet erfordras.

Utskottet öfvergår härmed till motiveringen af utskottets framställningar i anledning af ifrågasatta ändringar i förslaget särskilda §§, i den mån dessa §§ icke förut varit föremål för utskottets yttrande.

3 §.

Då utdelning å aktier i inländska aktiebolag skall hänföras till inkomst af kapital, men utdelning å aktier i utländska aktiebolag enligt 4 § 3:o d) liksom vid bevillingstaxeringen räknas till inkomst af arbete, har utskottet, då uttryckligt stadgande i sistnämnda afseende icke gifves, för undvikande af hvarje missförstånd infört ett förklarande tillägg till 4:o) bland särskilda anvisningar för ledning vid inkomstskatte-taxeringen.

7 §.

Det har inom utskottet ifrågasatts, huruvida icke under b) bland omkostnader för bedrivande af rörelse eller yrke borde upptagas jemväl pension, som af arbetsgifvare utbetalas till arbetare. Då emellertid kostnad för pensionering af arbetare enligt utskottets för-

menande måste anses inbegripen under »aflöning, föda och öfriga kostnader för de i och för rörelsen använda biträden och arbetare samt andra dermed jemförliga utgifter», hvarför allt vid taxering af arbetsgifvares inkomst afdrag må ske, har utskottet icke funnit tillägg i angifvet syfte behöfligt.

8 §.

Med den lydelse, 1 mofn. i Kongl. Maj:ts förslag erhållit, får man en annan uppfattning om ordningen för afdrag af skuldränta än den deklaraionsformuläret angifver. Medan 8 § bestämmer, att afdraget i dess helhet skall ske från sammanlagda inkomsten, utvisar deklaraionsformuläret, att så skall ske endast i den mån afdrag för gälden icke i enlighet med bestämmelserna i bevillningsförordningen redan skett vid de särskilda inkomstarterna. Och då med hänsyn till bevillningstaxeringen ändring i föreslagna deklaraionsformuläret i denna del icke bör ske, hemställer utskottet, att 8 § i stället måtte erhålla sådan förändrad lydelse, att öfverensstämmelse mellan § och formulär vinnes.

21 §.

Med hänsyn till den för aktiebolag och enskilda bankbolag ifrågasatta rätt till afdrag för vissa procent å inbetaldt kapital, har utskottet ansett lämpligt, att uppgift å kapital och utdelning lemnades på sätt utskottet i denna § och deklaraionsformuläret angifver.

Enligt Kongl. Maj:ts förslag skulle uppgift i visst fall få muntligen till bevillningsberedningsordförandena meddelas. Utskottet har emellertid med hänsyn till det bevillningsberedningsordförandena eljest åliggande stora och mödosamma arbete icke ansett lämpligt att besvara dem med skyldigheten att mottaga och, såsom med anslutning till nu ifrågavarande bestämmelse i 30 § stadgas, nedskrifva muntligen aflemnade deklaraionsuppgifter. Utskottet, som emellertid icke velat förmena de efter anmaning uppgiftsskyldige förmånen att muntligen deklarerera, har med den förändring i 21 §, som utskottet föreslår, allenast velat förlägga tidpunkten och platsen för användande af sådan förmån till bevillningsberednings sammanträde.

24 §.

Herr Lindblad har i sin motion ifrågasatt, att denna § skulle utgå. Visserligen återfinnas, såsom herr Lindblad anmärkt, här lem-

nade bestämmelser i de i 19 § föreslagna stadganden rörande deri omförmälda kungörelsers innehåll. Men då för efterlefnaden af dessa af vederbörande Kongl. Maj:ts befallningshafvande utfärdade kungörelser torde erfordras ett uttryckligt stadgande om deras författningsenliga giltighet, finner utskottet sig icke kunna biträda herr Lindblads omförmälda förslag.

25 §.

Vid granskning af denna § har utskottet trott sig finna, att den i b) föreslagna uppgiftsskyldighet vore såväl för vid som för trång. Den vore för vid derutinnan, att den inbegrepe samtliga aktiebolag, hvilkas aktier äro ställda till viss man, men för trång i det afseendet att den från berörda skyldighet utan undantag befriade alla aktiebolag, hvilkas aktier äro ställda till innehafvaren. Förbises kan nemligen ej, att hvarken förr eller nu gällande lagstiftning rörande vanliga aktiebolag medför den skilnad mellan ofvan nämnda kategorier aktiebolag, att uppgiftsskyldigheten skulle ställa sig lättare i de fall, der aktierna äro ställda till viss man, än eljest är förhållandet. I den registerbok öfver aktieegare, som hvarje bolag skall föra, införas visserligen de ursprungliga aktieegarna, men ej annan förändring i eganderätten till aktie än den, som hos bolagets styrelse anmäles. Att grunda uppgifterna allenast å registerboken skulle sålunda, utom det att i vissa fall hinder därför ovilkorligen skulle möta, medföra besvär och obehag för personer, hvilka i behörig ordning öfverlätit sina aktier, utan att nye egaren derom hos styrelsen gjort anmälan. Utskottet finner därför, att en uppdelning af mom b.) bör ske i enlighet med den framställning, utskottet nu går att lemna.

Enskilda bankbolag böra utan svårighet kunna lemna uppgift å lottegarare, enär hvarje förändring i eganderätten till lott skall prövas af bolag eller styrelse samt antecknas i registerboken.

De bankaktiebolag, som erhållit Kongl. Maj:ts oktroy efter den 1 januari 1887 och alltså i öfverensstämmelse med lagen den 19 november 1886, böra likaledes kunna lemna dylik uppgift å aktieegare, enär enligt 8 § i nämnda lag dels alla förändringar i eganderätten till aktier genast skola antecknas i registerboken, dels ock vinstutdelning å aktie ej får uppbäras af annan än den, som är i nämnda bok införd såsom egare.

Beträffande åter andra bankaktiebolag äfvensom alla öfriga aktiebolag, vare sig aktie är stald till viss man eller till innehafvaren, blir,

på grund af hvad förut nämnts, fullgörandet af uppgiftsskyldigheten beroende af, huruvida, på grund af bestämmelser i *bolagsordningen*, förändring i aktierätten måste anmälas för att vara mot bolaget gällande och för att ny aktieegare skall få tillgodonjuta utdelning. Finnes sådan bestämmelse, kan bolaget i ifrågavarande afseende likställas med enskilda bankbolag och bankaktiebolag, som tillkommit efter den 1 januari 1887.

Men äfven utan dylik bestämmelse i bolagsordningen bör dock styrelse för bolag, vare sig aktierna äro ställda till viss man eller till innehafvaren, i många fall kunna lemna ifrågavarande slags uppgift. I registerboken finnas ju alltid antecknade de ursprungliga aktieegarne. Vidare måste för utöfvande af rösträtt vid bolagsstämma vederbörande egare styrka sin rätt till aktie, och äfven i öfrigt torde styrelsen i många fall hafva sig bekant, på hvilka händer aktierna finnas.

På grund af hvad sålunda anförts, har utskottet ansett bolagen böra fördelas i två grupper. Till den ena gruppen böra då hänföras bolag, hvilkas styrelser *kunna under alla förhållanden* lemna uppgift å delegare, nemligen enskilda bankbolag, bankaktiebolag, som tillkommit efter den 1 januari 1887, samt andra aktiebolag, hvilkas bolagsordningar innehålla erforderliga bestämmelser rörande anmälan om förändring i aktierätt. Till den andra gruppen åter böra hänföras alla andra aktiebolag.

28 §.

I sin motion har herr Lindblad yrkat, att denna § måtte få ett så lydande tillägg:

»Uppgift, som aflemnas till öfverståhållareembetet eller Kongl. Maj:ts befällningshafvande, qvarstannar hos samma myndighet till pröfningsnämndens sammanträde, men skall dessförinnan vederbörligen granskas af kronoombud hos pröfningsnämnden och resultatet af denna granskning så fort ske kan meddelas till bevillningsberedningens ordförande.»

Till stöd för detta yrkande har herr Lindblad anført följande:

»Vid öfvergången till nya bestämmelser torde det vara i sin ordning att göra dessa så litet motbjudande som möjligt. Icke utan skäl har man nu anledning att klaga öfver våra taxeringsmyndigheters sätt att iakttaga tystnadspligten, och tidningarnes minutiösa referat af taxeringslängderna — om de nu ej kunna städfjas — torde nog väl mycket vittna om lusten att intränga på privatlivets område. För affärsmän kommer den nya deklarationspligten helt visst ofta att framstå som ett

svårt tvång, och det synes vara en berättigad fordran, att full förvisning kan råda derom, att den påbudna tystnadspligten ej skall visa sig illusorisk. Statens fordringar på rättvis taxering torde blifva fullt tillgodosedda, om deklarationen sker hos någon enda af de taxeringsmyndigheter, som nu hafva med samma taxering att göra, och man kan tänka sig en anordning, hvarigenom man medelst deklaration hos Konungens befallningshafvande eller öfverståhållarembetet fullständigt skulle kunna uppnå målet utan några verkliga eller befarade risker. Skulle mot förmodan i praktiken kunna påvisas några ogynsamma verkningar af detta, nå väl, då tar man gifvetvis bort det efter att tills vidare haft det som öfvergångsstadgande.»

Den af herr Lindblad föreslagna anordningen förutsätter, att den pröfning af deklarationsuppgifter, som under alla förhållanden måste verkställas, undandrages den taxeringsmyndighet, hvilken bäst torde känna skattskyldigs ekonomiska ställning och förty är bäst skickad att företaga omförmälda granskning. På grund häraf och då genom förslagets bestämmelser i 34 § och efter ifrågasatt ändring i Tryckfrihetsförordningen uppgifternas hemlighållande i möjligaste mån torde komma att betryggas, har utskottet funnit den af motionären föreslagna anordningen icke böra vidtagas.

34 §.

I sin ofvanomförmälda motion har herr Byström yrkat, att de föreslagna bestämmelserna rörande sättet för granskningen af deklarationsuppgifterna måtte ändras derhän, att berörda granskning alltid skulle verkställas af taxeringsmyndighet i dess helhet. Då emellertid ett bifall till motionärens yrkande skulle innebära ett försvagande af de garantier för uppgifternas hemlighållande, som Kongl. Maj:ts förslag erbjuder, kan utskottet icke biträda motionärens yrkande.

Af samma orsaker, som påfordra ett hemlighållande af deklarationsuppgifterna, böra jemväl i de fall, då uppgift icke följes, skälen därför icke få utan skattskyldigs medgifvande offentliggöras. Utskottet har af denna anledning vidtagit den ändring i 3 mom., att skälen för afvikelsen skola antecknas, ej i taxeringslängden, hvilken särskildt i anledning af dess uppgifter rörande bevillningen måste blifva för en hvar tillgänglig, utan å sjelfva deklarationsuppgiften, som torde komma att omgärdas med erforderligt skydd mot offentliggörande.

Öfriga i förslaget §§ och i de Kongl. Maj:ts förslag åtföljande särskilda anvisningar för ledning vid taxeringen äfvensom i deklara-tionsformuläret vidtagna ändringar torde i den mån, de icke redan angifvits, ej erfordra särskilda förklaringar.

Vidkommande slutligen det vid Kongl. Maj:ts proposition fogade förslag till formulär för gemensam taxeringslängd öfver inkomstbevillningen och inkomstskatten, har utskottet, i syfte att göra denna längd mera lätthandterlig, velat föreslå, att de för bevillingstaxeringar använda två kolumnerna för inkomst af allmän och af enskild tjänst eller pension sammanföras till en gemensam kolumn för inkomst af tjänst eller pension; samt att §-kolumnerna utgå. Någon olägenhet af dessa ändringar torde säkerligen icke uppstå. Till följd af den osäkerhet, som i praktiken råder rörande tjänsts eller pensions beskaffenhet af allmän eller enskild, torde borttagandet af den nu förefintliga uppdelningen vara en fördel, utan att längden derigenom i statistiskt hänseende förlorar i värde.

Utskottet hemställer alltså,

1:o) att Riksdagen, med förklarande att Kongl. Maj:ts förevarande förslag till förordning om inkomstskatt icke kunnat oförändradt bifallas, måtte antaga samma förslag, med de ändringar och tillägg, utskottets härvid fogade författningsförslag utvisar; samt

2:o) att de i detta betänkande behandlade motioner af

- a) herr *Leman*,
- b) ,, friherre *F. C. K. Barnekow*,
- c) ,, *E. A. Lindblad*,
- d) ,, *E. A. Smith*,
- e) ,, *J. E. Ericsson* i Ahlberga och
- f) ,, *J. J. Byström*

måtte anses besvarade genom hvad utskottet här ofvan under 1:o) hemställt.

Enligt hvad utskottet ofvan anført, kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande öfver hvad Kongl. Maj:t i ifrågavarande proposition föreslagit beträffande inkomstskattesummans storlek; hvilket utskottet får för Riksdagen

3:o) anmäla.

Stockholm den 10 april 1902.

På bevillningsutskottets vägnar.

H. CAVALLI.

Förslag
till
Förordning om inkomstskatt.

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

I kap.

Om grunderna för taxering af inkomst.

1 §.

Till inkomst enligt denna förordning räknas:

- a) inkomst af fast egendom,
- b) inkomst af kapital,
- c) inkomst af arbete.

2 §.

Såsom inkomst af fast egendom anses den inkomst, som enligt gällande bevillningsförordning är genom fastighetsbevillning beskattad. Denna inkomst *beräknas* efter det fastigheten enligt nämnda förordning för nästföregående år åsatta taxeringsvärde och anses utgöra:

a) af jordbruksfastighet sex kronor för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet samt

b) af annan fastighet och frälseränta fem kronor för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet eller, då bevillning icke utgöres för hela värdet, af den del deraf, för hvilken bevillning erlägges.

Då taxeringsvärde nästföregående år icke varit fastighet åsatt, skall löpande årets taxeringsvärde följas vid beräkningen.

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

3 §.

Till inkomst af kapital räknas:

- a) ränta af utlånade eller i räntebärande obligationer nedlagda eller hos penningeförvaltande verk eller enskilde insatta penningar,
 b) krono- och kyrkotionde eller ersättning därför, som åtnjutes af patronus ecclesiae, samt
 c) utdelning å aktier i inländska aktiebolag och å lotter i enskilda bankbolag.

4 §.

Till inkomst af arbete räknas:

- a) inkomst af rörelse eller yrke, såsom:
 1:o inkomst af bergsbruk, kalk- och stenbrott jemte dertill hörande verk, inrättningar och näringar; qvarnar och sågverk, fabriker, mekaniska verkstäder, bränvinsbrännerier och andra för varors tillverkning eller förädling anlagda inrättningar; mejerihandtering, potatismjölfabriker och andra binäringar till jordbruket, i den mån de icke afse tillgodogörande af eget jordbruks produkter; penningarörelse, handelsrörelse, skeppsrederi, sjöfart, handtverk eller annan näring;
 2:o inkomst af till allmän trafik upplåten jernväg, kanal eller annan farled samt flottled; och
 3:o hvad som förvärfvas genom utöfning af vetenskap, konst eller handaslöjd;
 b) inkomst och förmån af tjänst eller särskildt uppdrag, såsom: aflöning, arfvode, traktamente, sportler, bostad, derest denna icke är såsom löntagarens inkomst af fast egendom beräknad, och annan med allmän eller enskild tjänst förenad förmån;
 c) pension, årligt understöd (gratifikation), lifränta eller undantagsförmån;
 d) all annan, i denna § samt 2 och 3 §§ ej onförmäld inkomst, som enligt gällande bevillningsförordning är att hänföra till inkomst af arbete.

5 §.

1 mom. Inkomst enligt denna förordning taxeras för det löpande året. Vid taxeringen iakttages, att skattskyldigs sammanräknade inkomst utföres i fulla hundratal kronor, så att öfverskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal, bortfaller.

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

2 mom. a) Inkomst af kapital och annan inkomst af arbete än lön eller pension upptages med det belopp, hvartill inkomsten under nästföregående året uppgått, med iakttagande likväl *dels* att inkomsten första året, den åtnjutes, äfvensom då den icke åtnjutes för hela föregående året, skall upptagas med det belopp, hvartill densamma, enligt de upplysningar taxeringsmännen kunnat förskaffa sig, skäligen må anses för det löpande året uppgå, *dels ock* att, då inkomsten under det löpande året upphör, densamma upptages med det belopp, som, med det nästföregående årets inkomst till beräkningsgrund, motsvarar den tidrymd af det löpande året, för hvilken inkomsten åtnjutes.

b) Med allmän eller enskild tjenstebefattning förenad lön så ock pension upptages med det belopp, hvartill densamma för det löpande året blifvit i stat eller annorledes bestämd; börande deremot med tjenstebefattning förenade tjenstgöringspenningar, dagaflöning, sportelersättning och obestämda eller extra inkomster beräknas på sätt under a) är föreskrifvet.

c) Vikariatsarfvode, arfvode för uppdrag af öfvergående beskaffenhet och all dylik tillfällig inkomst, som härflutit af annan den skattskyldiges verksamhet än hans redan till beskattning taxerade tjenst, rörelse eller yrke och som tillfallit honom så sent under ett år, att densamma icke kunnat af det årets taxerings- eller pröfningsnämnd beräknas, taxeras det näst derpå följande året.

d) Lön och annan inkomst, som utgår i spanmål eller persedlar, upptages med det kontanta belopp, den efter senast för orten fastställt markegångspris utgör.

6 §.

Vid taxering af inkomst må *afdrag icke ske*:

a) för den skattskyldiges och hans familjs utskylder och lefnadskostnader samt dertill hänförliga utgifter;

b) för arrende- eller hyresvärde å sådan, jernväg, kanal och annan farled samt flottled tillhörande mark och byggnad, för hvilken till följd af medgifven frihet från fastighetsbevillning inkomst icke blifvit efter de i 2 § angifna grunder taxerad;

c) för ränta å den skattskyldiges eget, i hans fasta egendom, rörelse eller yrke nedlagda kapital;

d) för hvad som användes till fast egendoms förbättring, tillökning af inventarier eller kapitalafbetalning å skuld.

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

7 §.

Deremot må vid taxering af inkomst af arbete *afdrag ske*:

a) för det såsom inkomst af fast egendom beskattade, hyresvärdet motsvarande belopp af fem för hundra af taxeringsvärdet å fastighet, som af egaren begagnas till utöfvande af sådan verksamhet, hvarom i 4 § a) 1:o) och 3:o) sägs;

b) för omkostnader för bedrivande af rörelse eller yrke, såsom arrende- eller hyresafgift, underhåll af fastighet och inventarier, aflöning, föda och öfriga kostnader för de i och för rörelsen använda biträden och arbetare, samt andra dermed jemförliga utgifter;

c) för kostnader, som äro förenade med utöfning af vetenskap, konst eller handaslöjd;

d) för hvad som anvisats till bestridande af de med erhållna tjänster eller uppdrag förenade särskilda kostnader, såsom:

reskostnadsersättning,
å stat uppförd häst- och båtlega,
officerares lönetillägg för tjänstehästar samt fourageringsersättning,
anslag till skrifmaterialier, kontorshyra och andra expenser,
dagaflöning eller traktamente för förrättning å annat ställe än tjänstemans eller i förrättningen deltagande persons vanliga boningsort, arfvode, dagaflöning eller traktamente för kommendering utom station, fältaflöning under krigstid,

samt arfvode eller traktamente för riksdag eller revision å annan ort, än der arfvodes- eller traktamentstagaren är bosatt;

e) för följande med embete och tjänst förenade utgifter, nemligen: den afgift, tjänsteman, såsom sådan, åligger utgöra till pensions-, enke- och pupill- eller annan understöds-kassa, aflöning eller annan ersättning till vikarie eller tjänstebiträde, presternas i jordeboken upptagna utlagor, i den mån de icke äro eftergifna,

ränta och amorteringsbidrag till öfverbyggnadsamorteringsfonden för prestgårdarne i Skåne,

samt kostnader för sådana särskildt anbefalda tjänsteresor, för hvilka ersättning icke är särskildt anvisad.

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

8 §.

1 mom. Från skattskyldigs vid taxeringen utrönta sammanlagda inkomst må afdrag vidare ske för skattskyldig åliggande ränta å gäld.

Svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, äfvensom utländing ege dock åtnjuta afdrag endast för ränta å sådan gäld, som ådragits för förvärfvandet af inkomst, för hvilken inkomstskatt skall här i riket erläggas.

2 mom. Vid taxeringen för inkomstskatt må skattskyldig njuta afdrag för sådan förlust å rörelse eller yrke, som ej är att hänföra till kapitalförlust.

Utvisar vid beräkning enligt 7 § *b)* och *c)* af skattskyldigs inkomst viss inkomstkälla förlust, må dylik förlust afdragas från den skattskyldiges öfriga inkomst; dock må sådant afdrag ej åtnjutas af svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, ej heller af utländing.

9 §.

Vid taxering af inländska aktiebolags och enskilda bankbolags inkomst må afdrag ske för ett belopp, motsvarande fyra procent å inbetaldt kapital.

Såsom inbetaldt kapital anses i fråga om bolag, som tillkommit före

1 mom. Från skattskyldigs inkomst må afdrag vidare ske för skattskyldig åliggande ränta å gäld.

Svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, äfvensom utländing ege dock åtnjuta afdrag endast för ränta å sådan gäld, som ådragits för förvärfvandet af inkomst, för hvilken inkomstskatt skall här i riket erläggas.

2 mom. Vid taxeringen för inkomstskatt må skattskyldig njuta afdrag för sådan förlust å rörelse eller yrke, som ej är att hänföra till kapitalförlust.

Utvisar vid beräkning enligt 7 § *b)* och *c)* af skattskyldigs inkomst viss inkomstkälla förlust, må dylik förlust afdragas från den skattskyldiges öfriga inkomst; dock må sådant afdrag ej åtnjutas af svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, ej heller af utländing.

9 §.

Vid taxering af inländska aktiebolags och enskilda bankbolags inkomst må afdrag ske för ett belopp, som motsvarar den till aktie- eller lottegarne bestämda utdelning, dock icke för mera än sex procent å inbetaldt aktie- eller lottkapital.

Såsom inbetaldt kapital anses i fråga om bolag, som tillkommit före

Kongl. Maj:ts förslag.

den 1 januari 1901, det belopp, som intill nämnda dag hos vederbörande myndighet inregistrerats eller anmälts såsom inbetaldt. Beträffande sedermera inregistrerad eller anmäld ökning af sådant bolags kapital, så ock vidkommande aktiebolag, som registrerats efter berörda dag, må afdrag ega rum endast i den mån ökningen eller, då fråga är om nytt bolag, det inbetalda kapitalet motsvarar verkligt, af delegare gjordt tillskott.

Utskottets förslag.

den 1 juli 1897, det belopp, som intill nämnda dag hos vederbörande myndighet inregistrerats eller anmälts såsom inbetaldt. Beträffande sedermera inregistrerad eller anmäld ökning af sådant bolags kapital, så ock vidkommande aktiebolag, som registrerats efter berörda dag, må afdrag ega rum endast i den mån ökningen eller, då fråga är om nytt bolag, det inbetalda kapitalet motsvarar verkligt, af delegare gjordt tillskott.

Kongl. Maj:ts förslag.

II kap.

Om skattepligt.

10 §.

Skyldighet att erlægga inkomstskatt eger icke rum, när den skattskyldiges sammanräknade inkomst, deri inbegripen äfven hustruns, understiger 2,000 kronor.

Uppgår denna inkomst till 2,000 kronor, men icke till 3,000 kronor, äro 1,000 kronor, och uppgår den till 3,000 kronor, men icke till 4,000 kronor, äro 500 kronor fria från skatt.

Uppgår inkomsten till 4,000 kronor, men öfverstiger den icke 5,000 kronor, erlägges skatt efter inkomstens hela belopp.

Öfverstiger inkomsten 5,000 kronor, skola för bestämmande af det belopp, efter hvilket skatt beräknas, 5,000 kronor af inkomsten upptagas till oförändradt belopp, hvaremot

den del af inkomsten, som öfverstiger	5,000 kr. men icke	10,000 kr. ökas med	50 % ₀
” ” ” ” ” ”	10,000 ” ” ”	15,000 ” ” ”	100 % ₀
” ” ” ” ” ”	15,000 ” ” ”	20,000 ” ” ”	150 % ₀
” ” ” ” ” ”	20,000 ” ” ”	30,000 ” ” ”	200 % ₀
” ” ” ” ” ”	30,000 ” ” ”	50,000 ” ” ”	300 % ₀
” ” ” ” ” ”	50,000 ” ” ”	100,000 ” ” ”	400 % ₀
” ” ” ” ” ”	100,000 ” ökas med	.....	500 % ₀

dock att det belopp, hvarefter skatten skall utgå, icke må i något fall beräknas högre än fem gånger hela det uppskattade inkomstbeloppet, allt på sätt den vid denna förordning fogade tabell närmare utvisar.

Hvad i denna § är stadgad om frihet från skatt gäller allenast svensk medborgare, som är i riket mantalsskrifven, och oskiftadt sterbhus efter sådan svensk medborgare.

Vid bestämmande enligt denna § af det belopp, efter hvilket skatt beräknas, iakttages, att detsamma utföres i fulla hundratal kronor, så att öfverskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal, bortfaller.

Utskottets förslag.

II kap.

Om skattepligt.

10 §.

Skyldighet att erlægga inkomstskatt eger icke rum, när den skattskyldiges sammanräknade inkomst, deri inbegripen äfven hustruns, understiger 1,000 kronor.

Uppgår denna inkomst till 1,000 kronor, men icke till 2,000 kronor, äro 800 kronor, uppgår den till 2,000 kronor, men icke till 3,000 kronor, äro 600 kronor, och uppgår den till 3,000 kronor, men icke till 4,000 kronor, äro 400 kronor fria från skatt.

Uppgår inkomsten till 4,000 kronor, men öfverstiger den icke 6,000 kronor, erlägges skatt efter inkomstens hela belopp.

Öfverstiger inkomsten 6,000 kronor, skola för bestämmande af det belopp, efter hvilket skatt beräknas, 6,000 kronor af inkomsten upptagas till oförändradt belopp, hvaremot

den del af inkomsten, som öfverstiger	6,000 kr. men icke 10,000 kr. ökas med	50 % ₀ ,
" " " " " "	10,000 " " " 15,000 " " "	100 % ₀ ,
" " " " " "	15,000 " " " 20,000 " " "	150 % ₀ ,
" " " " " "	20,000 " " " 30,000 " " "	200 % ₀ ,
" " " " " "	30,000 " " " 50,000 " " "	250 % ₀ ,
" " " " " "	50,000 " " " 80,000 " " "	300 % ₀ ,
" " " " " "	80,000 " ökas med	400 % ₀ ,

dock att det belopp, hvarefter skatten skall utgå, icke må i något fall beräknas högre än fyra gånger hela det uppskattade inkomstbeloppet, allt på sätt den vid denna förordning fogade tabell närmare utvisar.

Hvad i denna § är stadgad om frihet från skatt gäller allenast svensk medborgare, som är i riket mantalsskrifven, och oskiftadt sterbhus efter sådan svensk medborgare.

Vid bestämmande enligt denna § af det belopp, efter hvilket skatt beräknas, iakttages, att detsamma utföres i fulla hundratal kronor, så att öfverskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal, bortfaller.

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

11 §.

Inkomstskatt utgår med en krona för hvarje hundratal kronor af det belopp, efter hvilket enligt 10 § skatt beräknas.

12 §.

1:o) Skatt enligt denna förordning för inkomst af fast egendom erlägges af den, som det år, då inkomsten taxeras, påföres fastighetsbevollning för egendomen;

dock att, med tillämpning af hvad i 14 § sägs, inkomstskatt för fast egendom, för hvilken bevollning påföres vanliga handelsbolag eller kommanditbolag, erlägges af delegarne.

2:o) För inkomst af kapital och arbete erlägges skatt enligt denna förordning:

a) af svensk medborgare, som är i riket mantalsskrifven:

för all dylik inkomst, han åtnjuter, vare sig här eller från utrikes ort;

b) af svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven:

för den inkomst af ifrågavarande slag, han härifrån åtnjuter;

c) af utlänning, som är i riket bosatt eller här uppehållit sig såsom resande vare sig fortfarande under ett år eller under större delen af tre på hvarandra följande år, eller som här idkar näring, eller härifrån uppbär lön eller pension:

för den inkomst af kapital och arbete, som af honom här förvärvas eller härifrån åtnjutes eller ock, utifrån införd, här användes;

d) af utlänning, som icke afses i c) här ofvan, men som härifrån uppbär inkomst, som i 3 § c) omförmäles:

för sistnämnda slags inkomst.

13 §.

Hvad i 12 § sägs om enskild person äfvensom hvad i 8 § stadgas om viss inskränkning i enskild persons rätt till afdrag för ränta å skuld eller för förlust ege motsvarande tillämpning i fråga om samfund, stiftelser, verk och inrättningar samt andra juridiska personer, i den mån de icke äro i denna förordning från skattskyldighet frikallade, äfvensom om oskiftadt sterbhus, föreningar för ekonomisk verksamhet och andra än i 14 § omförmälda bolag, derunder jemväl ingripna sådana, som enligt särskild författning äro skyldiga afstå sin vinst.

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

14 §.

Skatt för inkomst, som åtnjutes af vanliga handelsbolag, kommanditbolag, enkla bolag och rederier, som ej äro aktiebolag, utgöres af delegarne, en hvar efter hans andel af bolagets inkomst.

15 §.

1 mom. Inkomstskatt erlägges icke af:

- a) staten;
- b) kyrkor, akademier och vetenskapliga samfund, allmänna undervisningsverk, stipendiefonder, pensionsanstalter, sjuk- och fattigvårdsinrättningar jemte andra fromma stiftelser;
- c) landsting, hushållningssällskap, kommuner och andra menigheter;
- d) allmänna hypoteksbanken, allmänna hypotekskassan för Sveriges städer och hypoteksföreningar;
- e) jernkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lemnar utdelning åt sina delegare; samt
- f) sparbanker, som afses i lagen af den 29 juli 1892, äfvensom sådana inländska ränte- och kapitalförsäkringsanstalter, som afse att bereda vinst endast åt insättare.

2 mom. Från utgörande af skatt för inkomst af kapital och arbete frikallas, i den mån här nedan sägs:

- a) medlem af konungaätten:
för af staten anvisadt anslag samt för inkomst af kapital;
- b) vid de förenade rikenas beskickningar hos utländska makter anstälde, jemte alla öfrige under utrikesdepartementet lydande embets- och tjänstemän samt vaktbetjente:

för den del af deras aflöning eller pension, som motsvarar *norska* statsverkets bidrag dertill;

- c) främmande makters härvarande beskickningar och konsulat tillhörande personer jemte deras betjening:

om de icke äro svenske medborgare:

för annan inkomst än den, som utgöres af från Sverige uppburen allmän eller enskild pension eller erhålles genom här idkad rörelse; dock att personer tillhörande olönade konsulat icke äro frikallade från utgörande af inkomstskatt för utdelning, som i 3 § c) omförmäles;

om de äro svenske medborgare:

för den inkomst, de åtnjuta af sin tjänst hos den främmande makten;

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

- d) utländing, som här vistas för att idka studier:
för annan inkomst, än som i 3 § c) omförmäles; samt
e) lappallmogen:
för inkomst af renskötsel.

III kap.

Om beskattningsort.

16 §.

Enskild skattskyldig taxeras för hela sin inkomst:
å den ort, der han är mantalsskrifven,
eller, om han icke är här i riket mantalsskrifven:
å den ort, der han inom riket hufvudsakligen vistas.

1 7 §.

Skattskyldig, hvarom i 13 § förmäles, taxeras:
å den ort, der vederbörande styrelse eller förvaltning har sitt säte
eller syssloman är bosatt,
eller, då fråga är om oskiftadt sterbhus:
å den ort, der den afidne senast varit mantalsskrifven.

18 §.

I fall, då de i 16 och 17 §§ gifna regler icke ega tillämpning, taxeras skattskyldig:

å den ort, hvarifrån inkomst erhålles; dock att, då inkomsten här flyter från flera taxeringsdistrikt, den skattskyldige taxeras i Stockholms stad och S:t Nikolai församling.

Utrikes boende, här i riket icke mantalsskrifven skattskyldig, som åtnjuter aflöning från svenska statsverket, taxeras äfvenledes i Stockholms stad och S:t Nikolai församling.

18 §.

I fall, då de i 16 och 17 §§ gifna regler icke ega tillämpning, taxeras skattskyldig:

å den ort, hvarifrån inkomst hufvudsakligen erhålles;

dock att utrikes boende, här i riket icke mantalsskrifven skattskyldig, som åtnjuter lön från svenska statsverket, taxeras i Stockholms stad och S:t Nikolai församling.

IV kap.

Om taxeringsmyndigheter och om uppgifter till ledning vid taxering.

19 §.

Taxering enligt denna förordning verkställas i sammanhang med de enligt bevillningsförordningen årligen återkommande taxeringar för bevillning af fast egendom samt af inkomst utaf de för sådant ändamål tillsatta bevillningsberedningar, taxeringsnämnder och pröfningsnämnder; och böra i anledning häraf i de kungörelser, som enligt bevillningsförordningen af Kongl. Maj:ts befallningshafvande årligen utfärdas för val af ledamöter i bevillningsberedningarne, vederbörande erinras om skyldigheten att aflemna de särskilda uppgifter, hvilka på grund af här nedan gifna bestämmelser skola meddelas, samt om påföljden af uraktlåtenhet derutinnan, hvarjemte underrättelse skall meddelas såväl om tid och ställe för uppgifternas aflemnande samt hvarest uppgiftsblanketter, enligt hvad i 27 § sägs, tillhandahållas, som ock derom att en hvar, som önskar upplysning rörande beskaffenheten af honom åliggande uppgiftsskyldighet och sättet för dess fullgörande, eger att för sådant ändamål hänvända sig till vederbörande bevillningsberedningsordförande.

20 §.

1 mom. Skyldige att utan särskild anmaning på heder och samvete årligen afgifva uppgifter till ledning vid taxeringen äro:

a) verk eller bolag, som är med Kongl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad eller står under offentlig kontroll, samt

b) annan skattskyldig, som nästföregående år taxerats för eller åtnjutit minst 3,000 kronors sådan in-

20 §.

1 mom. Skyldige att utan särskild anmaning på heder och samvete årligen afgifva uppgifter till ledning vid taxeringen äro:

a) verk eller bolag, som är med Kongl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad eller står under offentlig kontroll, samt

b) annan skattskyldig, som nästföregående år enligt gällande bevillningsförordning eller denna förord-

Kongl. Maj:ts förslag.

komst, som enligt denna förordning bör till inkomstskatt taxeras, eller minst 2,000 kronors inkomst af kapital.

2 mom. En hvar annan vare efter anmaning, som i denna förordning sägs, skyldig lemna dylik uppgift.

21 §.

Uppgift, som i 20 § 1 mom. omförmåles, skall, i enlighet med fastställt formulär, skriftligen afgifvas och utvisa:

dels den fasta egendom, för hvilken uppgiftspliktig är skyldig erlägga fastighetsbevillning, egendomens beskaffenhet af jordbruksfastighet eller annan fastighet eller frälseränta, samt, derest egendomen varit under nästföregående år åsatt taxeringsvärde, nämnda värde,

dels beloppet af hans inkomst nästföregående år af kapital och arbete,

dels ock de afdrag för skuldränta och förlust, som han yrkar att få tillgodonjuta vid taxeringen.

Utskottets förslag.

ning taxerats för minst 2,000 kronors inkomst eller samma år åtnjutit inkomst till enahanda belopp af beskaffenhet, att den bör enligt sistnämnda förordning till inkomstskatt taxeras; dock att uppgiftspligt jemväl åligger skattskyldig, hvilkens nästföregående år taxerade eller åtnjutna inkomst af nämnda beskaffenhet icke uppgått till 2,000 kronor, så framt inkomsten utgjorts af eller deri ingått minst 1,000 kronors sådan inkomst, som enligt denna förordning är att hänföra till inkomst af fast egendom eller kapital.

2 mom. En hvar annan vare efter anmaning, som i denna förordning sägs, skyldig lemna dylik uppgift.

21 §.

Uppgift, som i 20 § omförmåles, skall, i enlighet med fastställt formulär, skriftligen afgifvas och utvisa:

dels den fasta egendom, för hvilken uppgiftspliktig är skyldig erlägga fastighetsbevillning, egendomens beskaffenhet af jordbruksfastighet eller annan fastighet eller frälseränta, samt, derest egendomen varit under nästföregående år åsatt taxeringsvärde, nämnda värde,

dels beloppet af hans inkomst nästföregående år af kapital och arbete,

dels ock de afdrag för skuldränta och förlust, som han yrkar att få tillgodonjuta vid taxeringen,

Kongl. Maj:ts förslag.

Uppgift enligt 20 § 2 mom., som infordrats af ordförande i bevillningsberedning eller kronans ombud hos taxeringsnämnd, må skattskyldig dock ega att muntligen till ordföranden eller hos nämnden meddela.

Vid uppgift för verk eller bolag, som i 20 § 1 mom. a) sägs, skall fogas dels bestyrkt utdrag af verkets eller bolagets senast afslutade räkenskaper, utvisande beloppet af hela den under räkenskapsåret uppkomna vinst, ränta å eget kapital inräknad, dels ock bestyrkt afskrift eller tryckt exemplar af verkets eller bolagets revisionsberättelse för senaste räkenskapsår.

Uppgift för utländsk försäkringsanstalt skall innehålla, förutom hvad ofvan föreskrifvits om fast egendom, antalet försäkringar och premiebeloppet för nästföregående år inom riket äfvensom beloppet af under samma tid utbetalade återförsäkringspremier.

Utskottets förslag.

äfvensom, då inländskt aktiebolag eller enskildt bankbolag yrkar afdrag, hvarom i 9 § förmäles, beloppet af inbetaldt aktie- eller lottkapital och den bestämda utdelningen derå.

Uppgift enligt 20 § 2 mom., som infordrats af ordförande i bevillningsberedning eller kronans ombud hos taxeringsnämnd, må skattskyldig dock ega att muntligen hos bevillningsberedningen eller nämnden meddela.

Vid uppgift för verk eller bolag, som i 20 § 1 mom. a) sägs, skall fogas dels bestyrkt utdrag af verkets eller bolagets senast afslutade räkenskaper, utvisande beloppet af hela den under räkenskapsåret uppkomna vinst, ränta å eget kapital inräknad, dels ock bestyrkt afskrift eller tryckt exemplar af verkets eller bolagets revisionsberättelse för senaste räkenskapsår.

Uppgift för utländsk försäkringsanstalt skall innehålla, förutom hvad ofvan föreskrifvits om fast egendom, antalet försäkringar och premiebeloppet för nästföregående år inom riket äfvensom beloppet af under samma tid utbetalade återförsäkringspremier.

22 §.

En hvar är det i öfrigt obetaget att meddela upplysningar, som kunna tjena till ledning vid hans taxering.

Då uppgift afser flera inkomstkällor, af hvilka en i sin helhet utvisar förlust, för hvilken påyrkas afdrag från vinsten å en annan

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

inkomstkälla, bör uppgiften innehålla upplysning, å hvilken rörelse förlusten uppstått.

23 §.

Skyldighet att afgifva uppgift åligger för omyndig förmyndaren samt för sådan frånvarande, för hvilken god man af domstol förordnats, gode mannen för hvad han har under sin förvaltning.

För annan än enskild person och sterbhus åligger uppgiftsskyldigheten vederbörande styrelse, förvaltning, syssloman eller ombud.

24 §.

En hvar, som önskar upplysning rörande beskaffenheten af honom åliggande uppgiftsskyldighet eller sättet för dess fullgörande, ege att för sådant ändamål hänvända sig till vederbörande bevillningsberedningsordförande.

25 §.

Till ledning vid taxeringen skola ytterligare följande uppgifter meddelas:

a) af styrelse för lifförsäkrings- eller lifränteanstalt eller af syssloman för utländsk sådan anstalt:

uppgift å namn och, der så ske kan, hemvist på en hvar person, till hvilken under nästföregående år lifränta å minst 200 kronor utbetalts, samt å lifräntans belopp;

b) af styrelse för enskildt bankbolag samt aktiebolag, hvars aktier äro ställda till viss man:

uppgift å namn och, der så ske kan, hemvist på delegare, som under nästföregående år uppburit eller egt uppbära utdelning från bolaget, samt å utdelningens belopp;

25 §.

Till ledning vid taxeringen skola ytterligare följande uppgifter meddelas:

a) af styrelse för lifförsäkrings- eller lifränteanstalt eller af syssloman för utländsk sådan anstalt:

uppgift å namn och, der så ske kan, hemvist på en hvar person, till hvilken under nästföregående år lifränta å minst 200 kronor utbetalts, samt å lifräntans belopp;

b) af styrelse för enskildt bankbolag samt aktiebolag, som under nästföregående år lemnat utdelning till delegarne:

1:o) i fråga om enskildt bankbolag och sådant aktiebolag, derifrån utdelning å aktie, på grund af lag eller bolagsordning, icke får uppbäras

Kongl. Maj:ts förslag.

c) af kommanditbolag:
 uppgift, innehållande upplysningar enligt fastställt formulär i de uti 21 § omförmälda afseenden äfvensom om den en hvar delegare i bolaget tillkommande andel af bolagets inkomst; samt

d) af förmyndarekammare eller gode män för tillsyn å förmynderskap:

uppgift angående sammanlagda beloppet af hvarje omyndigs inkomst af kapital för nästföregående år, för så vidt den uppgått till minst 500 kronor.

Här ofvan omförmälda uppgifter skola upprättas särskildt för hvarje kommun på landet och hvarje territoriell församling i stad.

Utskottets förslag.

af annan än den, som i behörig ordning styrkt sin rätt till aktien:

uppgift å namn på och hemvist för delegare, som uppburit eller egt uppbära utdelningen, samt å utdelningens belopp,

2:o) i fråga om öfriga aktiebolag: enahanda uppgift, som under 1:o) omförmäles, i den mån egare af aktie är för styrelsen känd;

c) af kommanditbolag:
 uppgift, innehållande upplysningar enligt fastställt formulär i de uti 21 § omförmälda afseenden äfvensom om den en hvar delegare i bolaget tillkommande andel af bolagets inkomst; samt

d) af förmyndarekammare eller gode män för tillsyn å förmynderskap:

uppgift angående sammanlagda beloppet af hvarje omyndigs inkomst af kapital för nästföregående år, för så vidt den uppgått till minst 500 kronor.

Här ofvan omförmälda uppgifter skola upprättas särskildt för hvarje kommun på landet och hvarje territoriell församling i stad.

26 §.

Till ledning vid taxeringen skola vidare tjena de för taxering af inkomst enligt bevillningsförordningen vederbörande taxeringsmyndigheter meddelade uppgifter eller eljest tillhandakomna upplysningar rörande skattskyldigs ekonomiska ställning.

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

27 §.

Blanketter till de uppgifter, som i 21 § omförmälas, skola kostnadsfritt tillhandahållas de skattskyldige hos ordförande i bevillningsberedning samt derjemte i Stockholm hos öfverståthållarembetet, i öfriga städer hos magistraten och å landet hos ordförande i kommunalnämnd.

28 §.

De i 21 och 25 §§ omförmälda uppgifter till bevillningsberedningen skola aflemnas antingen direkt till ordföranden i vederbörande bevillningsberedning eller ock i Stockholm till öfverståthållarembetet och i öfriga orter till Kongl. Maj:ts befallningshafvande i det län, magistraten i den stad eller kronofogden i det fogderi, der taxeringen anses skola ega rum eller den skattskyldige är bosatt.

29 §.

Uppgift, som det utan anmaning åligger skattskyldig att afgifva, skall vara aflemnad före den 1 april.

Möter hinder att, innan bevillningsberedningens sammanträde afslutas, aflemna uppgift, må densamma, efter derom hos ordföranden i beredningen gjord skriftlig anmälan, i stället så fort ske kan och i hvarje fall före den 1 juni aflemnas till kronans ombud hos vederbörande taxeringsnämnd.

Uppgift af den, som endast efter anmaning är pliktig sådan afgifva, skall lemnas inom viss i anmaningen förelagd tid af minst åtta dagar.

Uppgift, som i 25 § omförmäles, skall vara aflemnad före den 1 april.

30 §.

1 mom. Har uppgift, som i 20 § 1 mom. sägs, icke inom föreskrifven tid afgifvits eller befinnes afgifven sådan uppgift i visst afseende ofull-

30 §.

1 mom. Har uppgift, som i 20 § 1 mom. sägs, icke inom föreskrifven tid afgifvits eller befinnes afgifven sådan uppgift i visst afseende ofull-

Kongl. Maj:ts förslag.

ständig, bör bevillningsberedningens ordförande eller kronans ombud hos taxeringsnämnd eller präfningsnämnd föranstalta derom, att uppgift infordras samt att ofullständig uppgift fullständigas. För sådant ändamål eger han anlita i Stockholm öfverståthållareembetet, i öfriga städer magistraten samt å landet länsmanen i orten, hvilka myndigheter det åligger att ofördröjligen mot bevis tillställa den skattskyldige anmaning att, vid äfventyr som i 31 § sägs, inom åtta dagar efter anmaningens mottagande afgifva fullständig uppgift. Sådan anmaning skall, der infor drandet föranledts af ofullständighet i aflemnad uppgift, jemväl innehålla underrättelse, i hvilket afseende uppgiften befunnits ofullständig.

På enahanda sätt och med iakttagande af den i 29 § tredje stycket stadgade tid skall förfaras, då bevillningsberedningens ordförande eller kronans ombud hos taxeringsnämnd eller präfningsnämnd finner nödigt infordra uppgift af den, som enligt 20 § icke är pliktig att utan anmaning lemna sådan.

Uppgift, som här ofvan sägs, skall aflemnas till den, som densamma infordrat, eller till myndighet, som i 28 § omförmäles.

2 mom. Varder uppgift, som i 25 § omförmäles, icke inom föreskrifven tid aflemnad, eger bevillningsberedningens ordförande eller

Utskottets förslag.

ständig, bör bevillningsberedningens ordförande eller kronans ombud hos taxeringsnämnd eller präfningsnämnd föranstalta derom, att uppgift infordras samt att ofullständig uppgift fullständigas. För sådant ändamål eger han anlita i Stockholm öfverståthållareembetet, i öfriga städer magistraten samt å landet länsmanen i orten, hvilka myndigheter det åligger att ofördröjligen mot bevis tillställa den skattskyldige anmaning att, vid äfventyr som i 31 § sägs, inom åtta dagar efter anmaningens mottagande afgifva fullständig uppgift. Sådan anmaning skall, der infor drandet föranledts af ofullständighet i aflemnad uppgift, jemväl innehålla underrättelse, i hvilket afseende uppgiften befunnits ofullständig.

På enahanda sätt och med iakttagande af den i 29 § tredje stycket stadgade tid skall förfaras, då bevillningsberedningens ordförande eller kronans ombud hos taxeringsnämnd eller präfningsnämnd finner nödigt infordra uppgift af den, som enligt 20 § icke är pliktig att utan anmaning lemna sådan.

Uppgift, som här ofvan sägs, skall aflemnas till den, som densamma infordrat, eller till myndighet, som i 28 § omförmäles.

2 mom. Varder uppgift, som i 25 § omförmäles, icke inom föreskrifven tid aflemnad, eger bevillningsberedningens ordförande eller

Kongl. Maj:ts förslag.

kronans ombud hos taxeringsnämnd eller pröfningsnämnd att infordra densamma; och må härför anlitas biträde af Kongl. Maj:ts befallningshafvande, hvilken myndighet eger förelägga lämpligt vite.

3 mom. Lemnar i enlighet med 21 § afgifven uppgift icke tillräcklig ledning för taxeringen, bör ytterligare upplysning från den uppgiftspligtige infordras; och må sådan upplysning kunna muntligen afgifvas till vederbörande bevillningsberedningsordförande eller kronoombud.

4 mom. Samtliga i detta kapitel omförmälda uppgifter och upplysningar må jemväl kunna i betaldt bref med allmänna posten insändas.

Utskottets förslag.

kronans ombud hos taxeringsnämnd eller pröfningsnämnd att infordra densamma; och må härför anlitas biträde af Kongl. Maj:ts befallningshafvande, hvilken myndighet eger förelägga lämpligt vite.

3 mom. Lemnar i enlighet med 21 § afgifven uppgift icke tillräcklig ledning för taxeringen, bör ytterligare upplysning från den uppgiftspligtige infordras; och må sådan upplysning kunna muntligen afgifvas hos den bevillningsberedning, hvars ordförande infordrat upplysningen, eller till vederbörande kronoombud.

4 mom. Samtliga i detta kapitel omförmälda uppgifter och upplysningar må jemväl kunna i betaldt bref med allmänna posten insändas.

31 §.

Underlåter någon att inom tid, som i 29 § är stadgad eller enligt samma § förelägges, afgifva uppgift, som i 21 § omförmäles, hafve förlorat rätten att fullfölja talan i fråga om beloppet af den inkomst, uppgiften skolat afse. Är uppgiften ofullständig, ege enahanda påföljd rum i fråga om beloppet af utelemnad inkomst.

Hörsammar den, som på grund af förordningens föreskrift eller enligt 29 § erhållen anmaning varit pligtig aflemna uppgift, men underlåtit afgifva sådan eller aflemnat ofullständig uppgift, icke honom tillstäld anmaning att afgifva fullständig uppgift, böte ett belopp, svarande mot tio procent af den inkomstskatt, som varder den skattskyldige påförd för den inkomst, uppgiften skolat afse.

Gitter den uppgiftsskyldige visa giltig ursäkt för underlåtenheten, ege här stadgad påföljd icke rum.

32 §.

Vid underlåtenhet att behörigen fullgöra hvad i 25 § stadgas vare

*Kongl. Maj:ts förslag.**Utskottets förslag.*

den försumlige, derest han är offentlig tjensteman, underkastad ansvar såsom för annat tjenstefel, men böte eljest tjugufem kronor.

33 §.

Har någon i uppgift eller upplysning, som af honom afgifvits för ledning vid taxering, mot bättre vetande lemnat origtigt meddelande och derigenom föranledt, att inkomst icke eller endast till någon del blifvit taxerad, böte från och med fyra till och med tio gånger det inkomstskattebelopp, som genom det svikliga förfarandet undandragits, dock minst tjugufem kronor.

34 §.

1 mom. Utan hinder af uteblifven uppgift och med rätt att pröfva, i hvad mån uppgift är af beskaffenhet att böra läggas till grund för taxeringen, eger bevillningsberedning att föreslå samt taxeringsnämnd och pröfningsnämnd att bestämma och fastställa skattskyldigs taxering.

2 mom. Granskning af de skattskyldiges till ledning för egen taxering lemnade uppgifter skall verkställas endast af vederbörande taxeringsmyndighets ordförande med biträde i hvarje särskildt fall af den ledamot, taxeringsmyndigheten utser. I granskning hos taxeringsnämnd eller pröfningsnämnd skall jemväl kronoombud deltaga.

För innehållet af sålunda granskad uppgift må icke inom taxeringsmyndighet lemnas vidare redogörelse, än som för taxeringen oundgängligen erfordras.

34 §.

1 mom. Utan hinder af uteblifven uppgift och med rätt att pröfva, i hvad mån uppgift är af beskaffenhet att böra läggas till grund för taxeringen, eger bevillningsberedning att föreslå samt taxeringsnämnd och pröfningsnämnd att bestämma och fastställa skattskyldigs taxering.

2 mom. Granskning af de skattskyldiges till ledning för egen taxering lemnade uppgifter skall verkställas endast af vederbörande taxeringsmyndighets ordförande med biträde i hvarje särskildt fall af den ledamot, taxeringsmyndigheten utser. I granskning hos taxeringsnämnd eller pröfningsnämnd skall jemväl kronoombud deltaga.

För innehållet af sålunda granskad uppgift må icke inom taxeringsmyndighet lemnas vidare redogörelse, än som för taxeringen oundgängligen erfordras.

Kongl. Maj:ts förslag.

Dylik uppgift må ej, utan att den skattskyldige medgifvit uppgiftens offentliggörande, vara tillgänglig för andra än de personer, hvilka, enligt hvad nyss är sagdt, skola granska uppgiftens innehåll, kronoombud hos taxeringsnämnd och pröfningsnämnd samt de embets- och tjänstemän, hvilka i och för sin befattning deraf erhålla del, och må ej heller utan den skattskyldiges skriftligen afgifna samtycke i taxeringsnämnds eller pröfningsnämnds protokoll intagas i vidare mån, än som må oundgängligen erfordras på grund af föreskriften i 3 mom.; skolande efter taxeringsårets utgång omförmälda uppgifter i försegladt konvolut öfverlemnas till vederbörande kronofogde eller magistrat, hos hvilken de skola behörigen förvaras, intill dess fem år förflutit, hvarefter de förstöras.

3 mom. *Följes icke af skattskyldig lemnad uppgift vid hans taxering, skola skälen därför i taxeringslängd eller taxeringsmyndighets protokoll tydligen angifvas; och skall tillika underrättelse derom med allmänna posten den skattskyldige kostnadsfritt, så fort ske kan, tilländas.*

Utskottets förslag.

Dylik uppgift må ej, utan att den skattskyldige skriftligen medgifvit uppgiftens offentliggörande, vara tillgänglig för andra än de personer, hvilka, enligt hvad nyss är sagdt, skola granska uppgiftens innehåll, kronoombud hos taxeringsnämnd och pröfningsnämnd samt de embets- och tjänstemän, hvilka i och för sin befattning deraf erhålla del, och må ej heller utan den skattskyldiges skriftligen afgifna samtycke i taxeringsnämnds eller pröfningsnämnds protokoll intagas i vidare mån, än som må oundgängligen erfordras på grund af föreskriften i 3 mom.; skolande efter taxeringsårets utgång omförmälda uppgifter i försegladt konvolut öfverlemnas till vederbörande kronofogde eller magistrat, hos hvilken de skola behörigen förvaras, intill dess fem år förflutit, hvarefter de förstöras.

3 mom. *Följes icke af skattskyldig lemnad uppgift vid hans taxering, skola skälen därför tydligen angifvas af bevillningsberedning genom anteckning å den skriftliga uppgiften och af annan taxeringsmyndighet i dess protokoll; och skall tillika underrättelse derom med allmänna posten den skattskyldige kostnadsfritt, så fort ske kan, tilländas.*

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

V kap.**Om eftertaxering.****35 §.**

Har någon i uppgift eller upplysning, som afgifvits till ledning för taxering, lemnat origtigt meddelande, eller har uppgiftspliktig underlåtit aflemna uppgift eller infordrad upplysning, och har deraf föranledts, att inkomst icke eller endast till någon del blifvit taxerad, skall det år, då sådant varder för vederbörande taxeringsmyndighet känt, inkomstskatt påföras den skattskyldige till belopp, som genom berörda förfarande undandragits.

Skattepåföring på grund af denna § må icke ske senare än fem år efter det år, då inkomsten rätteligen bort taxeras, och påføres skatten, derest den skattskyldige aflidit, hans dödsbo, dock att sådan skattepåföring icke må ske senare än ett år efter utgången af det kalenderår, under hvilket bouppteckning blifvit för registrering ingifven eller af vederbörande domstol förrättad. Är boet skiftadt, påføres bodelegare icke mera än hvad af skatten å hans lott belöper och i intet fall mera än hans lott i boet utgör.

VI kap.**Allmänna bestämmelser.****36 §.**

Hvad bevillningsförordningen stadgar om bevillningsberednings, taxeringsnämnds och pröfningsnämnds befogenhet och åligganden, rörande ordförandes i bevillningsberedning, ledamots af beredning och annan taxeringsmyndighet, kronoombuds samt taxeringsmyndighet eljest biträdande och öfrige vid taxering behjplige personers skyldigheter,

Kongl. Maj:ts förslag.

angående ansvar för underlåtenhet att fullgöra samma skyldigheter eller för annan förseelse i tjensten eller arbetet,

beträffande ordningen och sättet för ådömande af sådant ansvar och för tillämpning af eljest stadgadt bötesansvar äfvensom om besvär öfver Kongl. Maj:ts befallningshafvandes derutinnan meddelade beslut,

i fråga om besvär öfver taxeringsmyndighets beslut rörande taxering och om besvär öfver kammarrättens utslag i taxeringsmål,

samt hvad i bevillningsförordningen eljest angående bevillningsberedningarna, taxeringsnämnderna och pröfningsnämnderna eller såsom allmänna föreskrifter äfvensom beträffande debitering, uppbörd och redovisning stadgas

gälle, med iakttagande af här meddelade särskilda bestämmelser, i tillämpliga delar jemväl vid taxering enligt denna förordning.

37 §.

I samma ordning, som enligt bevillningsförordningen gäller för tillhandahållande åt ordförande i bevillningsberedning och beredningens ledamöter samt ledamöter i taxeringsnämnd och suppleanter för desse af exemplar af bevillningsförordningen, skola exemplar af denna förordning bemälda personer tillhandahållas, för hvilket ändamål statskontoret åligger att till Kongl. Maj:ts befallningshafvande efter requi-sition utlemna erforderligt antal exemplar af samma förordning.

38 §.

Till bevillningsberednings ord-förandes åligganden hör särskildt enligt denna förordning:

a) att tillhandahålla de skatt-skyldige blanketter, som i 27 § om-förmälas, samt på begäran meddela skattskyldig erforderliga upplys-ningar rörande beskaffenheten af den honom åliggande uppgifts-skyldighet och sättet för dess full-görande *äfvensom att å blankett in-föra enligt 21 § eller 30 § 3 mom. muntligen lemnade uppgifter, hvilkas*

38 §.

Till bevillningsberednings ord-förandes åligganden hör särskildt enligt denna förordning:

a) att tillhandahålla de skatt-skyldige blanketter, som i 27 § om-förmälas, samt på begäran meddela skattskyldig erforderliga upplys-ningar rörande beskaffenheten af den honom åliggande uppgiftsskyl-dighet och sättet för dess fullgörande;

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

riktighet den skattskyldige derefter har att med sin underskrift bestyrka.

b) att noga tillse, att de skattskyldiges till ledning för egen taxering enligt denna förordning aflemnade uppgifter och upplysningar, ehvad de afse pågående eller redan verkställd taxering, icke varda för obehöriga tillgängliga, för hvilket ändamål sådana uppgifter och upplysningar, om de icke för taxering erfordras, böra under säkert lås förvaras;

c) att, då uppgift å inkomst utvisar, att skattskyldig bör taxeras å annan ort än inom beredningsdistriktet, ombestyras uppgiftens delgifvande i erforderliga delar med vederbörande bevillningsberedningsordförande;

d) att med allmänna posten, så fort ske kan, tillsända skattskyldig, hvilkens uppgift icke blifvit vid hans taxering följd, underrättelse derom; samt

e) att på begäran af uppgiftspliktig utan lösen meddela bevis om emottagande af uppgift eller upplysning.

b) att noga tillse, att de skattskyldiges till ledning för egen taxering enligt denna förordning aflemnade uppgifter och upplysningar, ehvad de afse pågående eller redan verkställd taxering, icke varda för obehöriga tillgängliga, för hvilket ändamål sådana uppgifter och upplysningar, om de icke för taxering erfordras, böra under säkert lås förvaras;

c) att, då uppgift å inkomst utvisar, att skattskyldig bör taxeras å annan ort än inom beredningsdistriktet, ombestyras uppgiftens delgifvande i erforderliga delar med vederbörande bevillningsberedningsordförande;

d) att med allmänna posten, så fort ske kan, tillsända skattskyldig, hvilkens uppgift icke blifvit vid hans taxering följd, underrättelse att och i hvad mån afvikelse skett och skälen derför; samt

e) att på begäran af uppgiftspliktig utan lösen meddela bevis om emottagande af uppgift eller upplysning.

39 §.

I taxeringslängden öfver inkomstbevillning skola, utom de personer, som enligt bevillningsförordningen i längden upptagas, införas jemväl de, hvilka, utan att vara till utgörande af *inkomstbevillning* skyldige, dock böra enligt denna förordning inom distriktet utgöra *inkomstskatt*; och skola, under tillämpning af de i denna förordning stadgade grunder,

Kongl. Maj:ts förslag.

Utskottets förslag.

för hvarje skattskyldig, som bör inom distriktet erlägga inkomstskatt, uti längden införas dels det belopp, hvartill skattskyldigs inkomst uppskattas, och dels det belopp, hvarefter enligt bestämmelserna i 10 § skatten bör beräknas, äfvensom skattens belopp.

40 §.

1 mom. Ordförande i och ledamot af bevillningsberedning, taxeringsnämnd och pröfningsnämnd skall vid fullgörandet af sitt uppdrag enligt denna förordning ställa sig till ovilkorlig efterrättelse de föreskrifter, samma förordning innehåller eller meddelar, samt, efter sorgfällig granskning och samvetsgrann pröfning af meddelade uppgifter och för öfrigt upplysta eller kända förhållanden, efter bästa förstånd samt på heder och samvete föreslå, bestämma och fastställa taxeringen.

2 mom. Om ansvar och ersättningsskyldighet för ordförande i och ledamot af bevillningsberedning, taxeringsnämnd och pröfningsnämnd samt kronans ombud hos dylik nämnd och biträdande tjänsteman, som utom vid beredningens och vederbörande nämnds sammanträde yppar innehållet af skattskyldigs meddelade uppgift eller upplysning, eller som utsprider de under öfverläggningarne inom sagda beredning eller nämnder lemnade upplysningar och yttrade åsikter rörande enskildes ekonomiska ställning, är stadgadt i bevillningsförordningen.

3 mom. Ordförande i och ledamot af bevillningsberedning, taxeringsnämnd och pröfningsnämnd skall afträda såväl då fråga förekommer om hans egen, hans föräldrars, barns eller syskons taxering, som ock då fråga är om taxering af bolag eller förening, hvars styrelse han tillhör, eller af skattskyldig, af hvilken han uppbar aflöning.

41 §.

1 mom. För beredande af ersättning för det vid taxering enligt denna förordning vållade särskilda besvär för ordförandena i bevillningsberedningarne och kronans ombud vid taxeringsnämnd, för protokollsföringen hos taxeringsnämnd i stad, för protokollsföringen och andra anteckningar under pröfningsnämndens sammankomster äfvensom för det i samband med taxeringsförrättningarne för öfrigt lemnade biträde af städernas tjänstemän eller andra personer, som icke ega att vid samma förrättningar beräkna rese- och traktamentsersättning, må pröf-

*Kongl. Maj:ts förslag.**Utskottets förslag.*

ningsnämnd använda och fördela högst ett belopp, motsvarande tre fjerdedels procent af de första 100,000 kronor, hvartill länets och, i fråga om Stockholms stads pröfningsnämnd, stadens hela inkomstskattesumma för året uppgår, en half procent af derpå följande 50,000 kronor och en fjerdedels procent af allt hvad inkomstskattesumman öfverstiger 150,000 kronor; dock får, om än denna inkomstskattesumma sedermera skulle visa sig öfverstiga dess af pröfningsnämnden beräknade belopp, hvarken någon ytterligare kostnadsersättning eller vedergällning än den då beviljade för samma år utdelas eller ett sådant öfverskott tagas i beräkning vid bestämmande af enahanda ersättning och vedergällning under ett följande år. Kronans ombud hos pröfningsnämnd eger icke på grund af denna § åtnjuta ersättning.

2 mom. Angående det för ofvan uppgifna ändamål af pröfningsnämnden anvisade belopp och dess fördelning bör i länen till Kongl. Maj:ts befallningshafvande aflåtas särskildt utdrag af nämndens protokoll, hvarefter det beviljade beloppet i vanlig ordning utbetalas af länets landtränteri och med bifogande af sagda protokollsutdrag i kronoräkenskaperna redovisas.

För Stockholms stad skall dylik underrättelse meddelas statskontoret, hvarifrån ersättningen utbetalas.

§ 42.

Åtal för förseelse, som i 33 § omförmäles, anhängiggöres vid allmän domstol och är föremål för allmänt åtal.

Böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas gäldande, skola de förvandlas efter allmän strafflag.

43 §.

1 mom. Inom kammarrättens revisionsafdelning må vid granskning af kronoräkenskaperna anmärkning visserligen framställas beträffande den för skattskyldig beräknade skatt för inkomst, men deremot icke i afseende å verkställd taxering i annan mån, än för så vidt den afser frihet från skatt eller nedsättning i belopp, hvarefter enligt 10 § skatt beräknas; egnade kammarrätten i anledning af sålunda framställd anmärkning föreskrifva erforderlig rättelse.

2 mom. Om kammarrätten vid pröfning af anförda besvär i taxe-

*Kongl. Maj:ts förslag.**Utskottets förslag.*

ringsmål finner, att taxering verkstälts å orätt ort eller underlåtits eller ej skett till riktigt belopp å rätt ort, eger kammarrätten, efter vederbörandes hörande, vidtaga erforderliga rättelser i taxeringen å ort som vederbör; dock att skattskyldigs hela taxering i sådant fall icke må höjas utöfver hvad taxeringsmyndigheterna bestämt, derest besvären icke innefatta yrkande om sådan höjning. Jemväl må, om någon af kammarrätten befrias från skatt på den grund, att annan person bort uppföras till utgörande af densamma, kammarrätten öfverflytta taxeringen å denne.

44 §.

Utom den afkortning af påförd inkomstskatt, hvilken föranledes af bristande tillgång till dess gäldande, får afkortning ega rum endast af inkomstskatt för lön, pension eller dylik inkomst, som genom dödsfall, afsked eller annan orsak under årets lopp upphört, i hvilket fall sådan inkomstskatt erlägges blott för den tid, hvarunder löneinkomsten eller andra med tjenstebefattning förenade fördelar af den skattskyldige eller hans rättsinnehafvare åtnjutits. Sker afkortning och nedgår härigenom återstående inkomsten till sådant belopp, att enligt 10 § skattskyldig bort åtnjuta frihet från inkomstskatt eller utgöra skatt efter lägre beräkningsgrund, än som å den taxerade inkomsten förut tillämpats, må rättelse derutinnan vid afkortningen ega rum.

Angående sättet för afkortning stadgas i uppbördsreglementet.

45 §.

Den enligt uppbördsboken hvarje skattskyldig påförda inkomstskatt skall upptagas å hans för samma år utfärdade debetsedel, hvilken dessutom bör upptaga det belopp, hvartill skattskyldigs inkomst blifvit för inkomstskatt taxerad.

Särskilda anvisningar för ledning vid inkomstskattetaxeringen.

1:o.

Inkomst af fast egendom.

Inkomst af fast egendom *taxeras icke till det belopp, inkomsten verkligen utgjort, utan* fastställes, oafsedt om behållningen af fastigheten varit större eller mindre eller fastigheten icke alls lemnat någon afkastning, enligt bestämmelserna i 2 § i visst förhållande till taxeringsvärdet sålunda, att inkomst beräknas af jordbruksfastighet till sex kronor för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet samt af annan fastighet och frälseränta till fem kronor för hvarje fulla ett hundra kronor af taxeringsvärdet eller, då bevillning icke utgöres för hela värdet, af den del deraf, för hvilken bevillning erlägges. Taxeringen sker efter nästföregående års taxeringsvärde, men, då sådant värde berörda år icke varit fastighet åsatt, efter löpande årets taxeringsvärde.

Skattskyldig, som utom fastighet har annan inkomstkälla, skall följaktligen i sin uppgift till taxeringsmyndigheterna angifva dels sin inkomst med frånräknande af deri möjligen ingående afkastning af fast egendom och dels på ofvannämnda sätt beräknad inkomst af den fasta egendomen. Den, som åtnjuter tillhoppa 3,000 kronors in-

1:o.

Inkomst af fast egendom.

Inkomst af fast egendom fastställes, oafsedt om behållningen af fastigheten varit större eller mindre eller fastigheten icke alls lemnat någon afkastning, enligt bestämmelserna i 2 § i visst förhållande till taxeringsvärdet sålunda, att inkomst beräknas af jordbruksfastighet till sex kronor för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet samt af annan fastighet och frälseränta till fem kronor för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet eller, då bevillning icke utgöres för hela värdet, af den del deraf, för hvilken bevillning erlägges. Taxeringen sker efter nästföregående års taxeringsvärde, men, då sådant värde berörda år icke varit fastighet åsatt, efter löpande årets taxeringsvärde.

Skattskyldig, som utom fastighet har annan inkomstkälla, skall följaktligen i sin uppgift till taxeringsmyndigheterna angifva dels sin inkomst med frånräknande af deri möjligen ingående afkastning af fast egendom och dels på ofvannämnda sätt beräknad inkomst af den fasta egendomen. Den, som åtnjuter tillhoppa 3,000 kronors in-

Kongl. Maj:ts förslag.

komst, deraf 700 kronor härflyta af en till 10,000 kronor taxerad bostadsfastighet, skall således uppgifva 500 kronors inkomst af fast egendom och 2,300 kronors inkomst i öfrigt. Har han derjemte en till 6,000 kronor taxerad obebyggd tomt, skall han, äfven om han icke har någon afkastning af tomtten, anses deraf åtnjuta en inkomst af 300 kronor.

Den, som i sin fabriksrörelse använder egen fabriksfastighet, skall såsom inkomst af fast egendom särskildt upptaga fem procent af fastighetens taxeringsvärde, men eger enligt 7 § a) vid beräkningen af sin inkomst af rörelsen göra motsvarande afdrag.

Om *skattskyldig i sin rörelse* förädlar skogs-, jordbruks- eller andra produkter från egen jordbruksfastighet, eger han, som skall såsom inkomst af fast egendom uppgifva sex procent af fastighetens taxeringsvärde, vid beräkningen af inkomsten af förädlingsrörelsen göra afdrag för värdet af omförmälda produkter i oförädladt skick.

Utskottets förslag.

komst, deraf 700 kronor härflyta af en till 10,000 kronor taxerad bostadsfastighet, skall således uppgifva 500 kronors inkomst af fast egendom och 2,300 kronors inkomst i öfrigt. Har han derjemte en till 6,000 kronor taxerad obebyggd tomt, skall han, äfven om han icke har någon afkastning af tomtten, anses deraf åtnjuta en inkomst af 300 kronor.

Den, som i sin fabriksrörelse använder egen fabriksfastighet, skall såsom inkomst af fast egendom särskildt upptaga fem procent af fastighetens taxeringsvärde, men eger enligt 7 § a) vid beräkningen af sin inkomst af rörelsen göra motsvarande afdrag.

Om *den, hvilken är skattskyldig för inkomst af rörelse, tillika i rörelsen* förädlar skogs-, jordbruks- eller andra produkter från egen jordbruksfastighet, eger han, som skall såsom inkomst af fast egendom uppgifva sex procent af fastighetens taxeringsvärde, vid beräkningen af inkomsten af förädlingsrörelsen göra afdrag för värdet af omförmälda produkter i oförädladt skick.

2:o).

Afdrag för ränta å gäld.

Med nedannämnda undantag äro skattskyldige berättigade att vid taxeringen åtnjuta afdrag för ränta å all sin gäld, af hvad slag den vara må.

*Kongl. Maj:ts förslag.**Utskottets förslag.*

På det att afgifna uppgifter må kunna tjena till ledning äfven vid bevillningstaxeringen, bör vid uppgifvandet af inkomst, för hvilken jemväl bevillning erlägges, afdrag ske endast för sådan ränta å gäld, som i bevillningsafseende får afräknas. Således bör vid beräkandet af inkomst af rörelse, som särskildt taxeras till bevillning, icke göras afdrag för annan ränta än å det för samma rörelse upplånta rörelsekapital. Har skattskyldig jemväl inkomst af obligationer eller af utlånade eller deponerade penningar, eger han att vid uppgifvandet af sådan inkomst afdraga ränta å all öfrig gäld. Förslår icke berörda kapitalinkomst till att täcka denna ränta, är han berättigad att i uppgiften från sin sammanräknade inkomst afdraga all den honom åliggande skuldränta, för hvilken afdrag ej förut i uppgiften skett.

Svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, äfvensom utlänning få afräkna ränta allenast å sådan gäld, som ådragits för förvärfvandet af inkomst, för hvilken inkomstskatt skall här i riket erläggas. En svensk medborgare, som är bosatt i utlandet och icke i Sverige mantalsskrifven, eger således ej åtnjuta afdrag för ränta å gäld, som han icke åsamkat sig för ernåendet af den i Sverige skattepligtiga inkomsten. En utlänning, som är i Sverige skattskyldig endast för utdelning å aktier i svenska aktiebolag, får afdraga blott ränta å gäld, hvori han satt sig för förvärfvandet af denna inkomst.

3:o).

Afdrag för förlust.

Vid bevillningstaxeringen får förlust å rörelse eller yrke icke afdragas från inkomsten af skattskyldig tillhörig annan rörelse eller yrke, som särskildt taxeras till bevillning, ej heller från skattskyldigs inkomst i öfrigt. Deremot må de i 8 § 2 mom. stadgade undantag, derest vid taxering för inkomstskatt viss inkomstkälla utvisar förlust, dylik förlust afdragas från den skattskyldiges öfriga inkomst, under förutsättning att upplysning meddelas, å hvilken rörelse förlusten uppstått.

Den, som idkar endast en rörelse, får således vid uppgifvandet af sin rörelseinkomst derifrån afräkna förlust, som å rörelsen uppkommit. Drifver skattskyldig flera rörelser, som äro att betrakta såsom i förhållande till hvarandra sjelfständiga, får han deremot icke i uppgiften om sin hela inkomst af rörelse afdraga förlust å en rörelse från inkomst

*Kongl. Maj:ts förslag.**Utskottets förslag.*

af en annan, men han eger att från sin sammanräknade inkomst af alla inkomstkällor göra afdrag för förlust, som ej förut i uppgiften afräknats; dock att sådant afdrag varder honom vid taxeringen medgifvet endast under ofvannämnda förutsättning, att han upplyser, å hvilken rörelse förlusten uppstått.

Om en skattskyldig, som idkar diversehandel och fabriksrörelse, af handeln haft inkomst af 2,000 kronor, men å fabriksrörelsen, deri han använder en honom tillhörig, till 20,000 kronor taxerad fabriksfastighet, förlorat 1,500 kronor, utan att förlusten kan anses såsom kapitalförlust, skall han uppgifva 1,000 kronors inkomst af fast egendom och 2,000 kronors inkomst af rörelse eller tillhopa 3,000 kronors inkomst, men eger från sistnämnda belopp afräkna den på fabriksrörelsen uppkomna förlusten, i följd hvaraf han skall taxeras för 1,500 kronors inkomst.

4:o).

4:o).

Uppgifter om inkomst från bolag.**Uppgifter om inkomst från bolag.**

Enär för den inkomst, som åtnjutes af vanliga handelsbolag, kommanditbolag, enkla bolag och redier, som ej äro aktiebolag, inkomstskatt utgöres icke af sjelfva bolaget, utan af de särskilda delegarne deri, skola de uppgifter, som aflemnas till ledning för sådan taxering, angifva den del af *bolagets* inkomst nästföregående år, som belöper på en hvar delegare, men icke *den utdelning*, som delegare nästföregående år må hafva från bolaget uppburit af inkomst, som förut af bolaget förvärfvats.

Deremot skall sådan inkomst, som utgöres af utdelning å aktier och banklotter, uppgifvas till det belopp, som aktie- eller lottegaren

Enär för den inkomst, som åtnjutes af vanliga handelsbolag, kommanditbolag, enkla bolag och redier, som ej äro aktiebolag, inkomstskatt utgöres icke af sjelfva bolaget, utan af de särskilda delegarne deri, skola de uppgifter, som aflemnas till ledning för sådan taxering, angifva den del af *bolagets* inkomst nästföregående år, som belöper på en hvar delegare, men icke *det belopp*, som delegare nästföregående år må hafva från bolaget uppburit af inkomst, som förut af bolaget förvärfvats.

Deremot skall sådan inkomst, som utgöres af utdelning å aktier och banklotter, uppgifvas till det belopp, som aktie- eller lottegaren

Kongl. Maj:ts förslag.

nästföregående år i utdelning från aktie- eller bankbolaget fått till sig utanordnad.

Utskottets förslag.

nästföregående år i utdelning från aktie- eller bankbolaget fått till sig utanordnad; *dervid iakttages, att utdelning från inländska aktiebolag och enskilda bankbolag räknas såsom inkomst af kapital, medan utdelning från utländska aktiebolag skall, såsom vid bevillningstaxeringen, hänföras till inkomst af arbete.*

5:o).

Taxering af inkomst, som åtnjutes af handelsbolag, kommanditbolag, enkla bolag och rederier.

För inkomst, som åtnjutes af vanliga handelsbolag, kommanditbolag, enkla bolag och rederier, som ej äro aktiebolag, taxeras icke bolaget, utan de särskilda delegarne deri, en hvar efter hans andel af bolagets inkomst. Taxeringen sker således för hvarje delegare icke å den ort, der bolagets verksamhet bedrifves, utan i sammanhang med hans öfriga inkomsttaxering å den ort, der han enligt bestämmelserna i 16, 17 och 18 §§ är skattskyldig för inkomstskatt.

Till grund för taxeringen af inkomst från *kommanditbolag* lägges den uppgift, som enligt 25 § *c)* skall af bolaget aflemnas, delegarens egen uppgift samt i öfrigt upplysta eller kända förhållanden. Bolagets uppgift skall upprättas i enlighet med det i 21 § omförmälda formulär samt således utmärka dels de fastigheter, bolaget eger, och den efter taxeringsvärdet beräknade afkastning deraf, som jemlikt 2 § skall anses hafva uppkommit, dels bolagets inkomst nästföregående år af öfriga i formuläret angifna inkomstkällor, i den mån dylik inkomst af bolaget åtnjutes, dels ock de afdrag för skuldräntor och förluster, som vid uppskattningen af bolagets inkomst må ega rum. Derjemte skall uppgiften angifva den en hvar delegare tillkommande andel af inkomsten, äfven om vinst endast delvis eller icke alls till delegarne utdelas. Uppgiften, hvilken enligt 25 § skall upprättas i lika många exemplar som sammanlagda antalet af de kommuner eller territoriella stadsförsamlingar, i hvilka delegare i bolaget böra taxeras, skall aflemnas till ordföranden

*Kongl. Maj:ts förslag.**Utskottets förslag.*

i vederbörande bevillningsberedning eller myndighet, som i 28 § omförmäles, samt, om den aflemnas till sådan myndighet, genom dess försorg delgifvas bemälda ordförande.

Vid delegares taxering fördelas härefter bolagets, med tillämpning af gifna föreskrifter, uppskattade hela inkomst mellan delegarne i förhållande till hvarje delegares andel af bolagets inkomst. Om således ett kommanditbolag med tre delegare — som eger annan fastighet än jordbruksfastighet till taxeringsvärde af 240,000 kronor samt deraf och af andra inkomstkällor haft *bokförd* inkomst, i sin helhet uppgående till 35,000 kronor, hvilken disponerats sålunda, att 5,000 kronor afsatts till reservfond och återstoden fördelats mellan delegarne på det sätt, att en erhållit hälften eller 15,000 kronor, den andre en tredjedel eller 10,000 kronor och den tredje en sjettedel eller 5,000 kronor — finnes hafva åtnjutit *enligt inkomstskatteförordningen beskattningsbar* inkomst till belopp af 36,000 kronor, skall inkomstskatt påföras delegarne efter berörda andelar eller för inkomst af resp. 18,000, 12,000 och 6,000 kronor. Hafva åter bolagets andra inkomstkällor än fastighet icke lemnat någon afkastning, skall bolaget beräknas hafva af fastigheten åtnjutit 12,000 kronors inkomst, i följd hvaraf, under förutsättning att afdrag för skuldränta eller förlust icke bort ega rum, delegarne skola utgöra inkomstskatt för inkomst från bolaget af resp. 6,000, 4,000 och 2,000 kronor.

Uppgiftspliktig delegare i kommanditbolag skall i sin uppgift angifva den andel, han åtnjutit eller eger åtnjuta af bolagets inkomst nästföregående år, och bör denna andel särskildt utmärkas utan sammanblandning med hans öfriga inkomst.

Delegare i vanligt *handelsbolag* skall i sammanhang med uppgifvandet af den inkomst, han må åtnjuta af annan inkomstkälla, uppgifva jemväl den på honom belöpande andel af bolagets beräknade afkastning af fastighet och öfriga inkomst. Deremot åligger uppgiftsskyldighet icke sjelfva bolaget. Om ett handelsbolag, som består af två delegare med sins emellan lika rätt till bolagets egendom och inkomst, af rörelse åtnjuter 10,000 kronors beskattningsbar inkomst, skall hvardera delegaren såsom sin inkomst deraf uppgifva 5,000 kronor. Eger bolaget en fabriksfastighet till taxeringsvärde af 20,000 kronor och använder densamma i rörelse, som lemnar sammanlagd behållen inkomst af 5,000 kronor, skall bolaget anses hafva åtnjutit 1,000 kronors inkomst af fastigheten och 4,000 kronors inkomst af rörelsen, i följd hvaraf hvardera delegaren skall med afseende härå uppgifva 500 kronors inkomst af fast egendom och 2,000 kronors inkomst af rörelse. Har bolaget

Kongl. Maj:ts förslag.

äfvén en jordbruksfastighet, taxerad till 10,000 kronor, anses hvardera delegaren deraf åtnjuta en inkomst af 300 kronor. Från uppgifven inkomst eger delegaren afdraga ränta å gäld, som icke tillförene afräknats, äfvensom å rörelse eller yrke uppkommen förlust, som ej är att anse såsom kapitalförlust.

Hvad här sagts om vanliga handelsbolag gäller i tillämpliga delar äfvén om enkla bolag och rederier.

6:o).

Eftertaxering.

Genom eftertaxering, der sådan enligt 35 § eger rum, skall inkomstskatt påföras till det belopp, hvarmed den förut erlagda skatten understiger det skattebelopp, som bort påföras, derest inkomsten i rätt tid taxerats till riktigt belopp. Om således en person, som år 1903 taxeras för 10,000 kronors inkomst och följaktligen får erlægga skatt efter 12,500 kronor, vid taxeringsförrättningarne år 1905 finnes hafva haft en inkomst, som bort år 1903 upptagas till 14,000 kronor, i följd hvaraf han rätteligen skolat utgöra skatt efter 20,500 kronor, skall, utan sammanblandning med den taxering, som för år 1905 varder honom åsatt, sistnämnda år honom påföras jemväl ogulden inkomstskatt, svarande mot skilnaden emellan hvad han i verkligheten erlagt och hvad han bort erlægga, eller efter 8,000 kronor, så att, om skattefoten varit 1 krona för 100 kronor, inkomstskatten blir 80 kronor.

Utskottets förslag.

äfvén en jordbruksfastighet, taxerad till 10,000 kronor, anses hvardera delegaren deraf åtnjuta en inkomst af 300 kronor. Från uppgifven inkomst eger delegaren afdraga ränta å gäld, som icke tillförene afräknats, äfvensom å rörelse eller yrke uppkommen förlust, som ej är att anse såsom kapitalförlust.

Eftertaxering.

Genom eftertaxering, der sådan enligt 35 § eger rum, skall inkomstskatt påföras till det belopp, hvarmed den förut erlagda skatten understiger det skattebelopp, som bort påföras, derest inkomsten i rätt tid taxerats till riktigt belopp. Om således en person, som år 1903 taxeras för 10,000 kronors inkomst och följaktligen får erlægga skatt efter 12,000 kronor, vid taxeringsförrättningarne år 1905 finnes hafva haft en inkomst, som bort år 1903 upptagas till 14,000 kronor, i följd hvaraf han rätteligen skolat utgöra skatt efter 20,000 kronor, skall utan sammanblandning med den taxering, som för år 1905 varder honom åsatt, sistnämnda år honom påföras jemväl ogulden inkomstskatt, svarande mot skilnaden emellan hvad han i verkligheten erlagt och hvad han bort erlægga, eller efter 8,000 kronor, så att, om skattefoten varit 1 krona för 100 kronor, inkomstskatten blir 80 kronor.

Skyldige att utan särskild anmaning afgifva uppgifter angående sin inkomst äro:

a) verk eller bolag, som är med Kongl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registreradt eller står under offentlig kontroll, samt

b) annan skattskyldig, som nästföregående år taxerats för eller åtnjutit minst 2,000 kronors inkomst eller minst 1,000 kronors inkomst af fast egendom eller kapital, derunder inbegripen utdelning å aktier och banklotter.

I skattskyldigs uppgift om inkomst, skall innefattas äfven hustruns inkomst.

Bestads- och andra förmåner böra till sitt värde i penningar uppgifvas.

Uppgift skall afgifvas före den 1 april. Möter hinder att inom bestämd tid aflemna uppgift, må anstånd åtnjutas intill maj månads utgång, om skriftlig anmälan derom göres hos ordföranden i bevillningsberedningen.

Uppgift aflemnas eller insändes i betaldt bref med allmänna posten antingen till ordföranden i bevillningsberedningen eller ock i Stockholm till öfverståthållare-embetet och i öfriga orter till Kongl. Maj:ts befallningshafvande i det län, magistraten i den stad eller kronofogden i det fögderi, der taxeringen anses skola ega rum eller den skattskyldige är bosatt (mantalsskrifningsorten).

Verk eller bolag, hvarom ofvan sägs, skall vid uppgift om sin inkomst foga föreskrifna räkenskapshandlingar.

Den, som underlåter att inom stadgad tid aflemna uppgift, förlorar rätten att fullfölja talan i fråga om beloppet af den inkomst, som uppgiften skolat afse.

Är uppgiften ofullständig, eger enahanda påföljd rum i fråga om beloppet af utelemnad inkomst.

Uppgiftspliktig, som i aflemnad uppgift mot bättre vetande lemna origtigt meddelande och derigenom föranleder, att inkomst icke eller endast till någon del taxeras, bötar från och med fyra till och med tio gånger det inkomstskattebelopp, som genom det svikliga förfarandet undandragits, dock minst tjugufem kronor.

En hvar, som önskar upplysning rörande beskaffenheten af honom åliggande uppgiftsskyldighet eller sättet för dess fullgörande, eger att för sådant ändamål hänvända sig till vederbörande bevillningsberedningsordförande.

Inkomst af kapital och annan inkomst af arbete än lön eller pension upptages med det belopp, hvartill inkomsten under nästföregående året uppgått, med iakttagande likväl *dels* att inkomsten första året, den åtnjutes, äfvensom då den icke åtnjutes för hela föregående året, skall upptagas med det belopp, hvartill densamma, enligt de upplysningar taxeringsmännen kunnat förskaffa sig, skäligen må anses för det löpande året uppgå, *dels ock* att, då inkomsten under det löpande året upphör, densamma upptages med det belopp, som, med det nästföregående årets inkomst till beräkningsgrund, motsvarar den tidrymd af det löpande året, för hvilken inkomsten åtnjutes.

Med allmän eller enskild tjänstebefattning förenad lön så ock pension upptages med det belopp, hvartill densamma för det löpande året blifvit i stat eller annorledes bestämd; börande deremot med tjänstebefattning förenade tjänstgöringspenningar, dagaflöning, sportelersättning och obestämda eller extra inkomster beräknas på sätt i nästföregående stycke omförmåles.

Vikariatsarfvode, arfvode för uppdrag af öfvergående beskaffenhet och all dylik tillfällig inkomst, som härflutit af annan den skattskyldiges verksamhet än hans redan till beskattning taxerade tjänst, rörelse eller yrke och som tillfallit honom så sent under ett år, att densamma icke kunnat af det årets taxerings- eller pröfningsnämnd beräknas, taxeras det näst derpå följande året.

Lön och annan inkomst, som utgår i spanmål eller persedlar, upptages med det kontanta belopp, den efter senast för orten fastställdt markegångspris utgör.

			Summa
Transport			
<p>det hyresvärdet motsvarande belopp af 5 % af taxeringsvärdet å <i>egen</i> fastighet, som användes till utöfvande af rörelsen eller yrket, samt för omkostnader för bedrivande deraf (se 7 § a), b) och c) inkomstskatteförordningen), så ock för ränta å <i>lånt rörelsekapital</i> äfvensom för förlust, som icke är att hänföra till kapitalförlust. Drifver skattskyldig flera rörelser, som äro att betrakta såsom i förhållande till hvarandra sjelfständiga, må dock vid beräkningen af den <i>under denna punkt</i> upptagna inkomst ränta å lånt rörelsekapital och förlust icke ske från inkomst af annan rörelse än den, hvare rörelsekapitalet användes eller förlusten inträffat. Angående afdrag i öfrigt se här nedan.</p>			
<p>Undertecknad idkar följande särskilda slag af rörelse eller yrkesverksamhet: (Härunder angifves äfven rörelse, som idkas i vanligt handelsbolag, enkelt bolag eller rederi.)</p>			
<p>Undertecknads inkomst af rörelse eller yrke nästföregående år har icke öfverstigit _____</p>			
3:o) Annan inkomst af arbete.			
<p>Härunder uppgifvas skattepligtiga intägter, som ej böra under annan rubrik upptagas, såsom inkomst af arrende af kronoegendom, vinst å spekulationsaffärer, som ej drifvas såsom yrke, inkomst af fastighet i utlandet, utdelning å aktier i utländska aktiebolag m. m.</p>			
<p>Undertecknads inkomst af ifrågavarande slag nästföregående år har icke öfverstigit _____</p>			
Summa inkomst af arbete			
C. Inkomst af kapital.			
Härunder uppgifvas:			
1:o) ränta af utlånade eller i räntebärande obligationer nedlagda eller hos penningförvaltande verk eller enskilde insatta penningar samt krono- och kyrkotionde eller ersättning därför, som åtnjutes af patronus ecclesiae.			
<p>Från uppburen dylik inkomst må afdrag ske endast för ränta å upplånadt kapital, i den mån afdrag därför ej under B 2:o) skett såsom för ränta å lånt rörelsekapital. För förvaltningskostnad får sålunda afdrag ej ega rum.</p>			
<p>Undertecknads inkomst af ifrågavarande slag nästföregående år har icke öfverstigit _____</p>			
2:o) utdelning å aktier i inländska aktiebolag samt lotter i inländska bankbolag.			
<p>Undertecknads inkomst af ifrågavarande slag nästföregående år har icke öfverstigit _____</p>			
Summa inkomst af kapital			
Summa inkomster			
Från det uppgifna inkomstbeloppet yrkas afdrag:			
a) för ränta å gäld , därför afdrag förut ej egt rum _____			
b) för den förlust å rörelse eller yrke, som icke under B 2:o) afdragits _____			
(Obs. Sådan förlust får ej afdragas, derest icke den skattskyldige meddelar upplysning, å hvilken rörelse förlusten uppstått.)			
c) (för aktiebolag och enskilda bankbolag) för utdelningen i den mån densamma icke öfverstigit sex procent å bolagets inbetalta aktie- eller lottkapital; och som utdelningen utgjort _____ kronor eller _____ procent å inbetalta kapitalet, utgörande _____ kronor, uppgår berörda afdrag till _____			
(Hvad såsom inbetaldt kapital skall anses stadgas i 9 § inkomstskatteförordningen.)			
Summa afdrag			
Summa återstående inkomst			

Hela beloppet af den undertecknad åliggande ränta å gäld, därför afdrag här ofvan gjorts, uppgår till kr. _____

Att inkomsten nästföregående år icke öfverstigit hvad här ofvan uppgifvits, betygas på heder och samvete.

den _____ 19 _____

Namn: _____

Titel eller yrke: _____

Adress: _____

Här nedan må skattskyldig afgifva de upplysningar i öfrigt, som han vill till ledning för sin taxering meddela.

För undvikande af förfrågningar från taxeringsmyndigheterna ligger det i skattskyldigs eget intresse att här lemna så fullständiga upplysningar som möjligt.

Undertecknads omförmälda ----- rörelse har bedrivits på nedannämnda olika beskattningsorter, och anser undertecknad, att den beskattningsbara inkomsten deraf, utgörande ----- kronor, bör emellan de särskilda orterna fördelas sålunda:

i -----	kr. -----
i -----	» -----
i -----	» -----

Summa kr. -----

Progressionstabell.

Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår	Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår	Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår	Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår
1,000	200	4,100	4,100	7,200	7,800	10,300	12,600
1,100	300	4,200	4,200	7,300	7,900	10,400	12,800
1,200	400	4,300	4,300	7,400	8,100	10,500	13,000
1,300	500	4,400	4,400	7,500	8,200	10,600	13,200
1,400	600	4,500	4,500	7,600	8,400	10,700	13,400
1,500	700	4,600	4,600	7,700	8,500	10,800	13,600
1,600	800	4,700	4,700	7,800	8,700	10,900	13,800
1,700	900	4,800	4,800	7,900	8,800	11,000	14,000
1,800	1,000	4,900	4,900	8,000	9,000	11,100	14,200
1,900	1,100	5,000	5,000	8,100	9,100	11,200	14,400
2,000	1,400	5,100	5,100	8,200	9,300	11,300	14,600
2,100	1,500	5,200	5,200	8,300	9,400	11,400	14,800
2,200	1,600	5,300	5,300	8,400	9,600	11,500	15,000
2,300	1,700	5,400	5,400	8,500	9,700	11,600	15,200
2,400	1,800	5,500	5,500	8,600	9,900	11,700	15,400
2,500	1,900	5,600	5,600	8,700	10,000	11,800	15,600
2,600	2,000	5,700	5,700	8,800	10,200	11,900	15,800
2,700	2,100	5,800	5,800	8,900	10,300	12,000	16,000
2,800	2,200	5,900	5,900	9,000	10,500	12,100	16,200
2,900	2,300	6,000	6,000	9,100	10,600	12,200	16,400
3,000	2,600	6,100	6,100	9,200	10,800	12,300	16,600
3,100	2,700	6,200	6,300	9,300	10,900	12,400	16,800
3,200	2,800	6,300	6,400	9,400	11,100	12,500	17,000
3,300	2,900	6,400	6,600	9,500	11,200	12,600	17,200
3,400	3,000	6,500	6,700	9,600	11,400	12,700	17,400
3,500	3,100	6,600	6,900	9,700	11,500	12,800	17,600
3,600	3,200	6,700	7,000	9,800	11,700	12,900	17,800
3,700	3,300	6,800	7,200	9,900	11,800	13,000	18,000
3,800	3,400	6,900	7,300	10,000	12,000	13,100	18,200
3,900	3,500	7,000	7,500	10,100	12,200	13,200	18,400
4,000	4,000	7,100	7,600	10,200	12,400	13,300	18,600

Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår	Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår	Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår	Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår
13,400	18,800	17,400	28,000	21,400	38,700	25,400	50,700
13,500	19,000	17,500	28,200	21,500	39,000	25,500	51,000
13,600	19,200	17,600	28,500	21,600	39,300	25,600	51,300
13,700	19,400	17,700	28,700	21,700	39,600	25,700	51,600
13,800	19,600	17,800	29,000	21,800	39,900	25,800	51,900
13,900	19,800	17,900	29,200	21,900	40,200	25,900	52,200
14,000	20,000	18,000	29,500	22,000	40,500	26,000	52,500
14,100	20,200	18,100	29,700	22,100	40,800	26,100	52,800
14,200	20,400	18,200	30,000	22,200	41,100	26,200	53,100
14,300	20,600	18,300	30,200	22,300	41,400	26,300	53,400
14,400	20,800	18,400	30,500	22,400	41,700	26,400	53,700
14,500	21,000	18,500	30,700	22,500	42,000	26,500	54,000
14,600	21,200	18,600	31,000	22,600	42,300	26,600	54,300
14,700	21,400	18,700	31,200	22,700	42,600	26,700	54,600
14,800	21,600	18,800	31,500	22,800	42,900	26,800	54,900
14,900	21,800	18,900	31,700	22,900	43,200	26,900	55,200
15,000	22,000	19,000	32,000	23,000	43,500	27,000	55,500
15,100	22,200	19,100	32,200	23,100	43,800	27,100	55,800
15,200	22,500	19,200	32,500	23,200	44,100	27,200	56,100
15,300	22,700	19,300	32,700	23,300	44,400	27,300	56,400
15,400	23,000	19,400	33,000	23,400	44,700	27,400	56,700
15,500	23,200	19,500	33,200	23,500	45,000	27,500	57,000
15,600	23,500	19,600	33,500	23,600	45,300	27,600	57,300
15,700	23,700	19,700	33,700	23,700	45,600	27,700	57,600
15,800	24,000	19,800	34,000	23,800	45,900	27,800	57,900
15,900	24,200	19,900	34,200	23,900	46,200	27,900	58,200
16,000	24,500	20,000	34,500	24,000	46,500	28,000	58,500
16,100	24,700	20,100	34,800	24,100	46,800	28,100	58,800
16,200	25,000	20,200	35,100	24,200	47,100	28,200	59,100
16,300	25,200	20,300	35,400	24,300	47,400	28,300	59,400
16,400	25,500	20,400	35,700	24,400	47,700	28,400	59,700
16,500	25,700	20,500	36,000	24,500	48,000	28,500	60,000
16,600	26,000	20,600	36,300	24,600	48,300	28,600	60,300
16,700	26,200	20,700	36,600	24,700	48,600	28,700	60,600
16,800	26,500	20,800	36,900	24,800	48,900	28,800	60,900
16,900	26,700	20,900	37,200	24,900	49,200	28,900	61,200
17,000	27,000	21,000	37,500	25,000	49,500	29,000	61,500
17,100	27,200	21,100	37,800	25,100	49,800	29,100	61,800
17,200	27,500	21,200	38,100	25,200	50,100	29,200	62,100
17,300	27,700	21,300	38,400	25,300	50,400	29,300	62,400

Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår	Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår	Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår	Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår
29,400	62,700	33,400	76,400	37,400	90,400	41,400	104,400
29,500	63,000	33,500	76,700	37,500	90,700	41,500	104,700
29,600	63,300	33,600	77,100	37,600	91,100	41,600	105,100
29,700	63,600	33,700	77,400	37,700	91,400	41,700	105,400
29,800	63,900	33,800	77,800	37,800	91,800	41,800	105,800
29,900	64,200	33,900	78,100	37,900	92,100	41,900	106,100
30,000	64,500	34,000	78,500	38,000	92,500	42,000	106,500
30,100	64,800	34,100	78,800	38,100	92,800	42,100	106,800
30,200	65,200	34,200	79,200	38,200	93,200	42,200	107,200
30,300	65,500	34,300	79,500	38,300	93,500	42,300	107,500
30,400	65,900	34,400	79,900	38,400	93,900	42,400	107,900
30,500	66,200	34,500	80,200	38,500	94,200	42,500	108,200
30,600	66,600	34,600	80,600	38,600	94,600	42,600	108,600
30,700	66,900	34,700	80,900	38,700	94,900	42,700	108,900
30,800	67,300	34,800	81,300	38,800	95,300	42,800	109,300
30,900	67,600	34,900	81,600	38,900	95,600	42,900	109,600
31,000	68,000	35,000	82,000	39,000	96,000	43,000	110,000
31,100	68,300	35,100	82,300	39,100	96,300	43,100	110,300
31,200	68,700	35,200	82,700	39,200	96,700	43,200	110,700
31,300	69,000	35,300	83,000	39,300	97,000	43,300	111,000
31,400	69,400	35,400	83,400	39,400	97,400	43,400	111,400
31,500	69,700	35,500	83,700	39,500	97,700	43,500	111,700
31,600	70,100	35,600	84,100	39,600	98,100	43,600	112,100
31,700	70,400	35,700	84,400	39,700	98,400	43,700	112,400
31,800	70,800	35,800	84,800	39,800	98,800	43,800	112,800
31,900	71,100	35,900	85,100	39,900	99,100	43,900	113,100
32,000	71,500	36,000	85,500	40,000	99,500	44,000	113,500
32,100	71,800	36,100	85,800	40,100	99,800	44,100	113,800
32,200	72,200	36,200	86,200	40,200	100,200	44,200	114,200
32,300	72,500	36,300	86,500	40,300	100,500	44,300	114,500
32,400	72,900	36,400	86,900	40,400	100,900	44,400	114,900
32,500	73,200	36,500	87,200	40,500	101,200	44,500	115,200
32,600	73,600	36,600	87,600	40,600	101,600	44,600	115,600
32,700	73,900	36,700	87,900	40,700	101,900	44,700	115,900
32,800	74,300	36,800	88,300	40,800	102,300	44,800	116,300
32,900	74,600	36,900	88,600	40,900	102,600	44,900	116,600
33,000	75,000	37,000	89,000	41,000	103,000	45,000	117,000
33,100	75,300	37,100	89,300	41,100	103,300	45,100	117,300
33,200	75,700	37,200	89,700	41,200	103,700	45,200	117,700
33,300	76,000	37,300	90,000	41,300	104,000	45,300	118,000

Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår	Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår	Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår	Taxerad inkomst	Belopp, efter hvilket skatt utgår
45,400	118,400	48,400	128,900	55,000	154,500	85,000	279,500
45,500	118,700	48,500	129,200	56,000	158,500	86,000	284,500
45,600	119,100	48,600	129,600	57,000	162,500	87,000	289,500
45,700	119,400	48,700	129,900	58,000	166,500	88,000	294,500
45,800	119,800	48,800	130,300	59,000	170,500	89,000	299,500
45,900	120,100	48,900	130,600	60,000	174,500	90,000	304,500
46,000	120,500	49,000	131,000	61,000	178,500	91,000	309,500
46,100	120,800	49,100	131,300	62,000	182,500	92,000	314,500
46,200	121,200	49,200	131,700	63,000	186,500	93,000	319,500
46,300	121,500	49,300	132,000	64,000	190,500	94,000	324,500
46,400	121,900	49,400	132,400	65,000	194,500	95,000	329,500
46,500	122,200	49,500	132,700	66,000	198,500	96,000	334,500
46,600	122,600	49,600	133,100	67,000	202,500	97,000	339,500
46,700	122,900	49,700	133,400	68,000	206,500	98,000	344,500
46,800	123,300	49,800	133,800	69,000	210,500	99,000	349,500
46,900	123,600	49,900	134,100	70,000	214,500	100,000	354,500
47,000	124,000	50,000	134,500	71,000	218,500	100,100	355,000
47,100	124,300	50,100	134,900	72,000	222,500	100,200	355,500
47,200	124,700	50,200	135,300	73,000	226,500	101,000	359,500
47,300	125,000	50,300	135,700	74,000	230,500	105,000	379,500
47,400	125,400	50,400	136,100	75,000	234,500	110,000	404,500
47,500	125,700	50,500	136,500	76,000	238,500	115,000	429,500
47,600	126,100	50,600	136,900	77,000	242,500	120,000	454,500
47,700	126,400	50,700	137,300	78,000	246,500	125,000	479,500
47,800	126,800	50,800	137,700	79,000	250,500	130,000	504,500
47,900	127,100	50,900	138,100	80,000	254,500	135,000	529,500
48,000	127,500	51,000	138,500	81,000	259,500	140,000	554,500
48,100	127,800	52,000	142,500	82,000	264,500	145,000	579,500
48,200	128,200	53,000	146,500	83,000	269,500	145,500	582,000
48,300	128,500	54,000	150,500	84,000	274,500		

Formulär N:o 5.

Taxeringslängd

öfver

inkomstbevillningen

och

inkomstskatten

inom

och..... län

för år 19.....

Nummer & uppgift eller annan bilaga.	Den skattskyldiges		Nummer & hus, hemman eller lägenhet.	Taxering enligt bevillnings-							Af	
	namn och titel eller yrke.	bostad.		Af bevillningsberedningen						medgifvet afdrag enligt § 11 i bevillningsförordningen.	upp-	
				uppskattad inkomst			Summa.	föreslagen beskattningsbar inkomst.	af kapital.		af tjenst eller pension.	
				af kapital.	af tjenst eller pension.	af rörelse, yrke eller eljest						af rörelse, yrke eller eljest
1	Brukspatronen J. E. Bergström	Råbelöf.....	1	1,000	—	—	10,000	11,000	—	11,000	1,000	—
	Rättaren Måns Trulsson	»	—	—	600	—	—	600	450	150	—	600
2	Mjölaren A. Fogelberg	Råbelöfs qvarn	—	—	700	—	300	1,000	450	550	—	700
3	Hemmansegaren Nils Larsson	Röksta	1	—	—	—	1,700	1,700	—	1,700	—	—
4	F. d. Grosshandlaren E. Berg	Ahlby	2	7,500	—	—	—	7,500	—	7,500	7,500	—
5	Länsmannen A. Blomberg	Sanda	1	—	1,300	—	400	1,700	—	1,700	—	1,300
	L. N. Cronvall	För Åbystenkärlsfabrik	—	—	—	—	1,000	1,000	—	1,000	—	—
	Skomakaren L. Jönsson	Hofstena	—	—	—	—	700	700	600	100	—	—
	Grosshandlaren C. J. Lönn	Sundbyberg	25	1,000	—	1,000	4,000	6,000	—	6,000	1,000	—
6	Lasarettsläkaren O. Sandberg	Rimbo	—	—	1,000	—	3,000	4,000	—	4,000	—	1,000
	Sömmerskan Clara Jansson	»	—	—	—	—	500	500	450	50	—	—
7	Arrendatorn A. Carlsson	Vellnora kungsgård	—	—	—	1,000	—	1,000	—	786	—	—
	Densamme	»	—	—	—	—	400	400	300	314	—	—
8	Kamreraren S. Wandberg	Hammarby	—	1,000	600	—	—	1,600	300	1,300	1,000	600
9	Skepparen L. Johansson	Simpnäs	—	—	600	1,000	—	1,600	—	1,600	—	600
	Densamme m. fl.	»	—	—	—	500	—	500	—	500	—	—
10	Kommissionären N. Edlind	Österby	—	500	500	—	500	1,500	300	1,200	500	500
11	Enkefru E. Jakobson	Ekeby	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Summa			11,000	5,300	3,500	22,500	42,300	2,850	39,450	11,000	5,300

Förrättningsstället N. N. den maj 19

Bevillningsberedningen

N. N.

Ordförande.

N. N.

Ledamot.

N. N.

Ledamot.

Anmärkningar.

- 1:0. Sedan pröfningsnämnden slutat sin förrättning, skola från denna nämnds längd i taxeringslängden införas de ändringar, uppgift å det beskattningsbara inkomstbeloppet.
- 2:0. Då skattskyldig har inkomst af flera yrken, näringar eller tjänster, bör, der specifikation deraf ej kan på annat sätt
- 3:0. Om arrendator af sådan staten tillhörig jordbruksfastighet, för hvilken fastighetsbevilling icke erlägges, är uppskattad kommunalutskylders debitering så väl inkomst- som bevillningsbeloppen särskildt upptagas, på sätt detta formulär visar.
- 4:0. Då uppgift affordrats skattskyldig, bör beviset derom taxeringslängden bifogas.
- 5:0. Såsom inkomst af pension upptagas äfven: årligt understöd, gratifikation, lifränta och undantagsförmån.

¹⁾ Uppgår inkomsten ej till 1,000 kronor, utgöres ej vägs katt, så vida ej den skattskyldige har annan inkomst, hvilken

förordningen						Taxering enligt inkomstskatteförordningen						Bevillningsberedningens anteckningar.		
taxeringsnämnden						Af pröfningsnämnden beslutade ändringar i de beskattningbara inkomstbeloppen.	Af bevillningsberedningen		Af taxeringsnämnden.		Uträknad inkomstskatt.		Af pröfningsnämnden beslutade ändringar i de belopp, efter hvilka skatt utgår.	
skattad inkomst		medelvet aldng enligt § 11 i bevillningsförordningen.	anlagen beskattningssbar inkomst.	Uträknad bevilling.	Summa.		förelagden inkomst.	beräknadt belopp, efter hvilket skatt utgår.	taxerad inkomst.	beräknadt belopp, efter hvilket skatt utgår.				Uträknad inkomstskatt.
af rörelse, yrke eller eljest	af annan. 1)													
—	10,000	11,000	—	11,000	110	—	12,500	17,100	27,200	17,100	27,200	272	29,500	
—	—	600	450	150	1 50	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	300	1,000	450	550	5 50	—	—	1,000	200	1,000	200	2	—	
—	1,700	1,700	—	1,700	17	—	—	3,900	3,500	4,000	4,000	40	—	
—	—	7,500	—	7,500	75	9,000	28,500	60,000	28,500	60,000	600	68,300	—	
—	400	1,700	—	1,700	17	—	—	2,100	1,500	2,100	1,500	15	—	
—	1,000	1,000	—	1,000	10	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	700	700	600	100	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
1,000	5,000	7,000	—	7,000	70	—	—	6,300	6,400	7,300	7,900	79	—	
—	3,000	4,000	—	4,000	40	—	—	3,000	2,600	3,000	2,600	26	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1,200	—	1,200	300	975	9 75	786	1,400	600	1,600	800	800	8	300	
—	400	400	—	325	3 25	314	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	1,600	300	1,300	13	—	—	2,600	2,000	2,600	2,000	20	—	
1,000	—	1,600	—	1,600	16	—	—	1,800	1,000	1,800	1,000	10	—	
500	—	500	—	500	5	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	500	1,500	300	1,200	12	—	—	1,500	700	1,500	700	7	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	1,400	600	1,400	600	6	500	
3,700	23,000	43,000	2,400	40,600	406	—	—	70,600	106,300	71,900	108,500	1,085	—	

Mantalskrifven i N. N. kommun och så-
ledes ej berättigad till afdrag.
Har 6 barn. Hustrun sjuklig.

Förrättningsstället N. N. den 19

N. N.
Häradskrifvare.

N. N.
Kronoombud.

På taxeringsnämndens vägnar

N. N.
Ordförande.

N. N.
Ledamot.

N. N.
Ledamot.

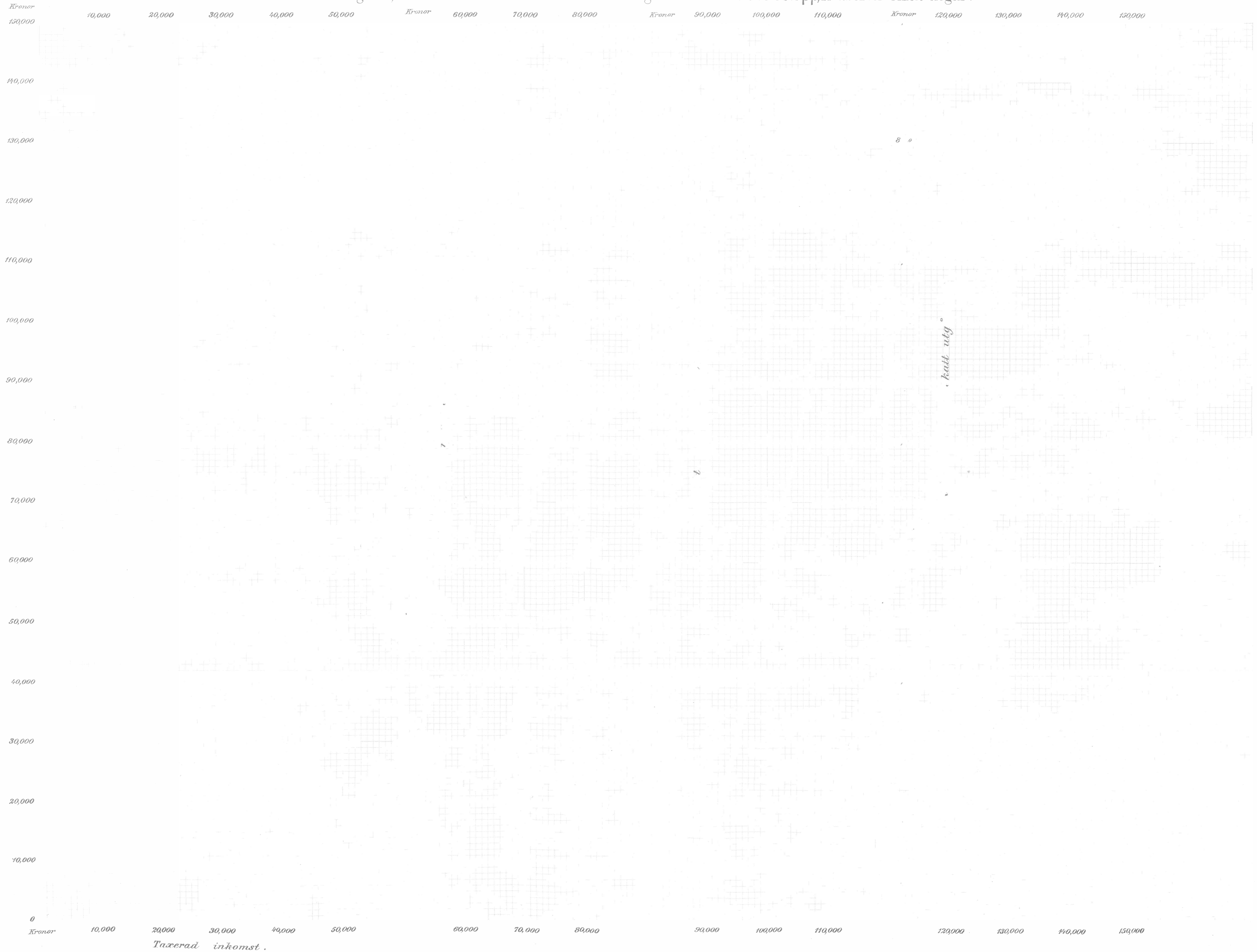
som af pröfningsnämnden blifvit beslutade, så att taxeringslängden alltid för hvarje skattskyldig innehåller tillförlitlig

åstadkommas, underrättelse derom i anteckningskolumnen införas.

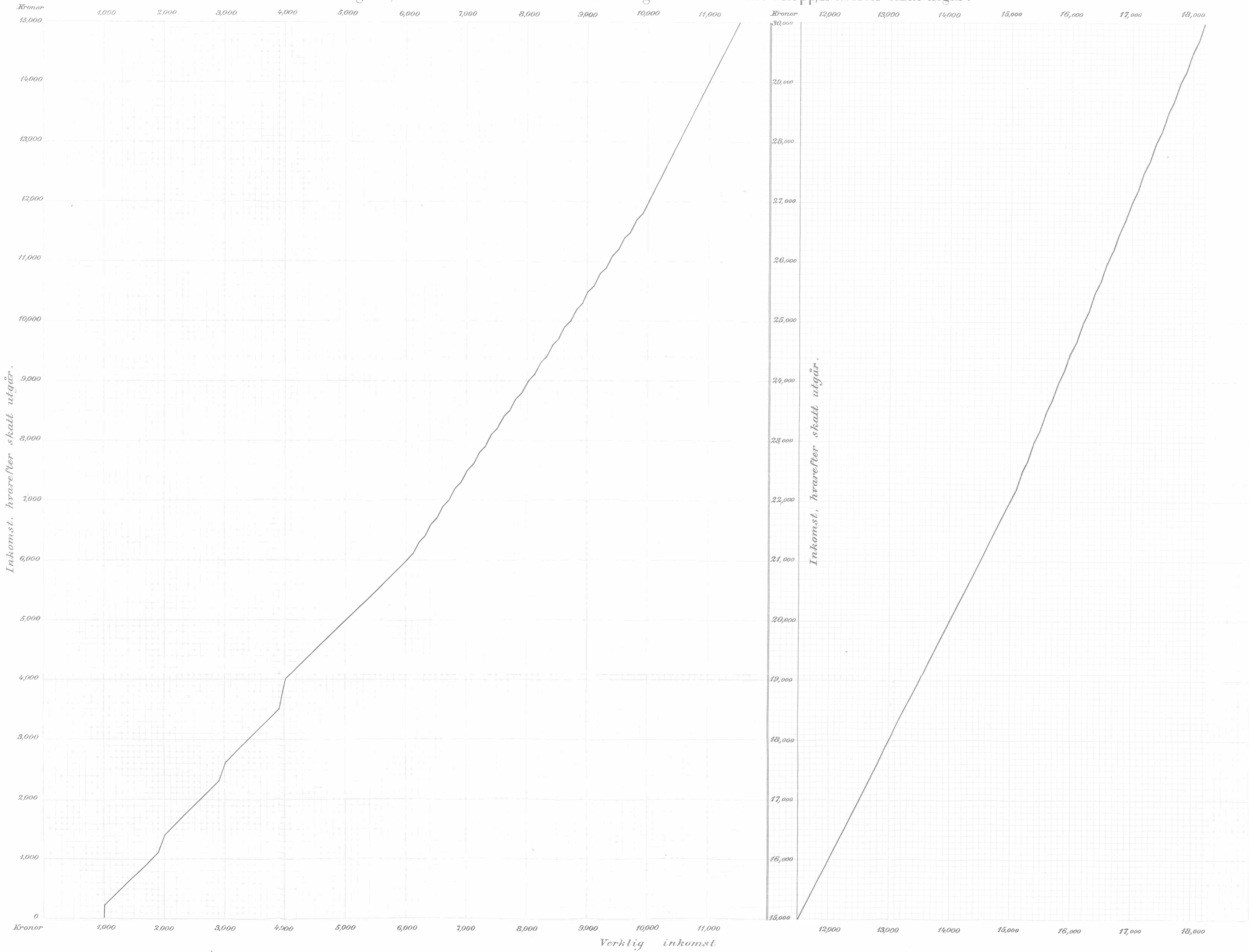
icke blott för inkomst af arrendet, utan ock för annan rörelse eller yrke eller tjänst, pension eller kapital, böra med afseende å

tillsammans med den ifrågavarande uppgår till eller öfverstiger 1,000 kronor.

Diagram, utvisande förhållandet mellan verklig inkomst och det belopp, hvarefter skatt utgår.

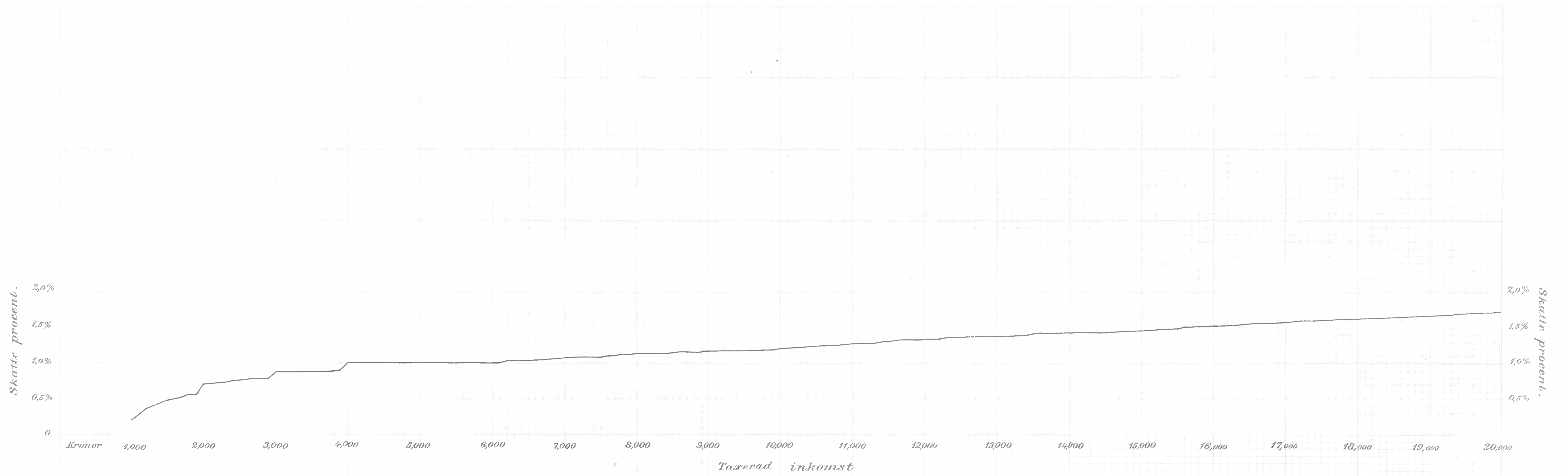

Diagram, utvisande förhållandet mellan verklig inkomst och det belopp, hvarefter skatt utgår.

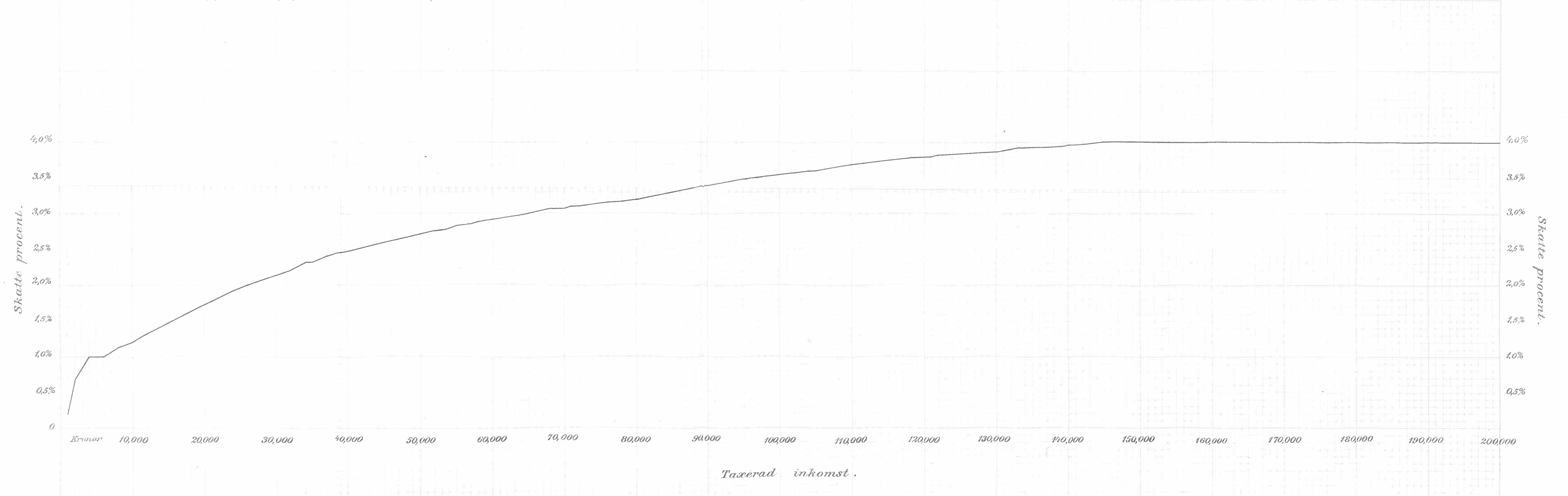

Diagram, utvisande skatteprocenten vid olika belopp af taxerad inkomst.

A. För inkomster till och med 20,000 kronor.

B. För inkomster till och med 200,000 kronor.

RESERVATIONER.

Reservationer

mot förslaget till förordning angående inkomstskatt.

Mot 5 § 2 mom. och 39 §

af herr *Östberg*, som anført:

»2 mom. af 5 § är ordagrant hemtadt från gällande bevillningsförordning. Der förekommande stadgande, att inkomst första året, den åtnjutes, skall upptagas med det belopp, hvartill densamma enligt de upplysningar, taxeringsmännen kunnat förskaffa sig, skäligen må anses för det löpande året uppgå, kan möjligen anses tillfredsställande vid hittills vanligt taxeringssätt, som icke beräknats noggrant angifva inkomstens verkliga belopp, utan endast på ett ungefär gifver uttryck för skatteförmågan, men det är origtigt att i ett skattesystem, som hvilar på sjelfdeklaration, delvis bibehålla taxering på grund af taxeringsmyndigheternas antaganden om hvad som kan anses skäligt; och ett sådant förfarande lemnar alltför osäkra resultat för att kunna godkännas i ett skattesystem med progressiv skatteskala.

Då det tydligen är omöjligt att vid tiden för taxeringsförrättningar veta, huruvida en ny affär kommer att vid årets slut lemna nettovinst eller nettoförlust, komme man att vid inkomsttaxeringen jemsides tillämpa två skilda principer, dels för rörelse, som drivits under föregående år, granskning af sjelfdeklarationen, dels för under året påbörjad rörelse taxering efter beräkningar, som i de flesta fall blifva rena gissningar. Bibehållandet af ifrågavarande stadgande gifver taxeringsmyndigheterna tillfälle att förrycka inkomsttaxeringen. Det blir möjligt för taxeringsmyndighet att frångå en afgifven absolut riktig sjelfdeklaration, t. ex. på den grund, att taxeringsmyndigheten anser, att den skattskyldige under det löpande året kommer att erhålla inkomst af kapital, ehuru så ej varit fallet under föregående år.

Enligt min mening bör derföre vid taxering för inkomstskatt inkomst ej taxeras under det första året, den åtnjutes. Deraf blir emellertid en följd, att skattskyldig bör under det år, då inkomsten upphör, taxeras

för hela det belopp, hvartill inkomsten uppgått under det nästföregående året. Den reda och fasthet i taxeringsväsendet, som derigenom åstadkommes, har långt större betydelse än den förlust för statsverket, som understundom kan uppstå derigenom, att skattskyldig efter inkomstens upphörande kommit i sådan ekonomisk ställning, att skatten icke kan utbekommas.

Då taxeringslängderna för inkomstskatten och för inkomstbevillingen upprättas efter alldeles olika grunder och icke hafva med hvarandra att göra, har jag ansett skilda längder böra upprättas, så mycket mera som arbetet och kostnaden icke skulle i nämnvärd mån derigenom ökas.»

Mot 9 §

af herr *Brodin*, som anfört:

»I fråga om grunden för beskattningen af aktiebolags vinst är jag af annan mening än utskottets majoritet och får i detta afseende anföra.

Progressiv skatt är till sin natur en rent personlig skatteform och borde sålunda icke tillämpas på aktiebolag.

Aktiebolagsinstitutionen har visat sig nyttig och nödvändig, då genom densamma större företag kunnat utföras än för enskilda varit möjligt; och med nutidens kraf på att drifva rörelser i stor skala är nämnda institution nödvändigare än förr. Större industriföretag, jernvägar och dylika anläggningar, hvilkas utförande naturligen äro af ett statsligt intresse, kunna i allmänhet icke åstadkommas annat än genom aktiebolag. Det framhålles ofta de stora fördelar, som vinnas af personer, hvilka placera sina besparingar i aktier, men om man tager i beaktande så många aktiebolag, som dels lemnat sina aktieegare ringa eller ingen utdelning under många år, dels efter några års tillvaro måst upplösas utan att aktieegarne erhållit något af sina utlagda penningar tillbaka, så visar det sig annorlunda. Under senare åren har allmänhetens förtroende till aktiebolagsformen visat tendens att sjunka på grund deraf, att större kapitalister skaffat sig majoritet i aktiebolag och hänsynslöst beredt sig fördelar på de mindre aktieegarnes bekostnad. Det torde därför ej vara lämpligt, att statsmakterna genom för höga skatter ytterligare öka allmänhetens obenägenhet att ingå i aktiebolag.

På grund af hvad jag sålunda anfört och då man vet, att aktiebolagens delegare oftast nog bestå af personer, hvilka i aktierna pla-

cerat sina små besparingar, måste det anses oegentligt och orättvist, att aktiebolaget skall skatta progressivt såsom varande en förmögen person.

Bevillningsutskottets majoritet har föreslagit följande lydelse af 9 §:

»Vid taxering af inländska aktiebolags och enskilda bankbolags inkomst må afdrag ske för ett belopp, som motsvarar den till aktie- eller lottegarne bestämda utdelning, dock icke för mera än sex procent å inbetaldt aktie- eller lottkapital.»

Genom denna bestämmelse komma de svagaste aktiebolagen, som kunna gifva sina aktieegare ringa eller kanske ingen utdelning, att hårdast drabbas af den föreslagna skatten. I fråga om till exempel ett jernvägsbolag, som tillkommit genom aktieteckning af kommuner och, såsom ofta, genom hufvudsakligast mindre teckningar, visar erfarenheten, att många år kunna förflyta, innan aktieegarne erhålla någon utdelning. Aktiekapitalet kan vara millioner och årsbehållningen ganska betydlig, men måste densamma användas till anskaffande af materiel och verkställande af förbättringar. I detta fall kan inkomstskatten blifva mycket betungande, och något skattefritt afdrag erhålles ej. Enligt principerna för lagen skola kommuner och mindre bemedlade vara fria från inkomstskatt, men här blir det motsatsen. Ett annat exempel må anföras. Ett aktiebolag bildas för drifvande af någon industri och börjar bolaget, såsom ofta är fallet, med för litet kapital, hvarigenom det har svårt att drifva sin rörelse. Det kan under sådana förhållanden icke blifva fråga om utdelning, utan måste bolaget konsolideras genom att använda den vinst, som kan uppstå, till anskaffande af behöfliga maskiner och förlager. Inkomstskatten måste likväl betalas utan att något skattefritt afdrag erhålles. För att undvika att betala inkomstskatt torde många aktiebolag utdela den vinst, som erhålles, istället för att konsolidera bolaget, hvilket kan förorsaka, att bolaget ifråga vid inträffande sämre konjunkturen får svårt att reda sig och blir insolvent. Härigenom göra aktieegarne förlust, och staten förlorar ett skatteobjekt.

På grund af hvad här ofvan anförts anser jag det vara orättvist och oegentligt, att aktiebolag skola progressivt beskattas, men då ett förslag i öfverensstämmelse härmed icke torde leda till något resultat, vill jag inskränka mig till att, till förmån för ekonomiskt svaga bolag, föreslå, det 9 § första stycket erhåller följande lydelse:

»Vid taxering af inländska aktiebolags och enskilda bankbolags inkomst må afdrag ske för ett belopp, motsvarande fyra procent å inbetaldt aktie- eller lottkapital eller den till aktie- eller lottegarne

bestämda utdelning, dock icke för mera än sex procent å inbetalt aktie- eller lottkapital.»

Mot 10 §

af herr *Petri*, som ansett, att inkomst af arbete för de mindre inkomsttagarne ej bort beskattas lika högt som inkomst af fast egen- dom och kapital.

Mot 9, 10, 11, 20 och 21 §§

af herr *Meyer*, som anförde:

»Hufvudprincipen i det föreliggande förslaget till progressiv inkomstskatt är den, att sådan inkomst, som anses skapa en större skatteförmåga, skall särskildt och på sådant sätt beskattas, att i samma mån som inkomstbeloppet stiger och derigenom en större skatteförmåga alstras, i samma mån skall denna skatteförmåga genom den proportionelt med densamma växande skatten — men också endast genom den — tagas i anspråk.

Mot denna princip strider emellertid utskottets förslag, i hvad det afser beskattningen af bank- och aktiebolags vinst, ty om så stor del af till delegarne i sådant bolag utdelad vinst, som motsvarar det belopp, hvarmed utdelningen öfverstiger 6 procent af bolagskapitalet, beskattas hos bolaget — och det dertill progressivt — oaktadt hvarje delegare måste erlägga progressiv inkomstskatt för *hela* det belopp, han såsom utdelning uppbär, då inträffar det i vissa fall, att samma skatteobjekt beskattas icke allenast *dubbelt* utan derjemte *progressivt*, delvis efter en högre skatteskala än annan inkomst.

Dubbelbeskattning af inkomst torde emellertid svårigen under några förhållanden kunna försvaras, och uppenbart orättvis blir den, när den, såsom här, tillämpas på skatteobjekt, hvars skatteförmåga redan genom progressiv beskattning blifvit tagen i anspråk.

Hvad särskildt beträffar *progressiv* beskattning hos bolaget af nyssnämnda vinstdel äfvensom af den vinst, som icke utdelas, är deremot att erinra, att bolagsvinst icke såsom enskild mans inkomst är någon *beskattningseenhet*, utan att den är sammansatt af delegareandelar och sålunda icke utgör *ett* skatteobjekt utan lika många sådana som det finnes delegare i bolaget.

Hvar och en af dessa andelar kan vara så liten, att den skulle vara alldeles fri från inkomstskatt, ifall den toges för sig, men derigenom

att den *sammanslås* med de andra, träffas den under alla förhållanden icke allenast af sådan skatt utan dertill af en sådan, som alltid blir för hög, alldenstund det högre belopp, som uppkommer genom sammanläggningen, alltid drager med sig en starkare progression.

Att inkomst af fastighet och af kapital kan och bör bära tyngre skattebörd än inkomst af arbete torde allmänt erkännas, och för att i föreliggande fall skattelagstiftningen, synnerligast rörande mindre inkomsttagare, skall blifva så rättvis som möjligt, fordras det derföre, att olika grunder för beskattningen af olika slags inkomst fastställas; de skattetekniska svårigheter, som visat sig vid försöken att fastställa sådana grunder, hafva emellertid vållat, att något förslag i sådan riktning för närvarande icke kunnat framkomma.

Olika slags inkomst måste således tillsvidare på lika sätt beskattas; en väl behöflig skattelindring kan icke beredas någon skattskyldig utan att samma lindring kommer andra skattskyldige alldeles oförtjent till del, och vid uppdragandet af gränsen för den skattefrihet, som bör lemnas, har man derföre endast att välja emellan å ena sidan en orättvis beskattning och å den andra en lika orättvis skattelindring.

Då nu emellertid Riksdagen, när den uttalade sig för den progressiva skatteformen för uttagande af behöfliga nya skatter, dermed hufvudsakligen afsåg att så långt görligt befria de ekonomiskt svagare från deltagande i dessa skatter, bör det vara tydligt, att den största hänsynen måste tagas dertill, att detta ändamål vinnes, och att derföre också företräde bör gifvas åt Kongl. Maj:ts förslag, i hvad det samma afser skattefrihet och skattelindring för de mindre inkomsttagarne.

Visserligen uppstå genom detta förslags antagande sådana missförhållanden, att exempelvis en person, som *skuldfritt* eger jordbruksfastighet med ett taxeringsvärde af närmare 34,000 kronor och dertill kreatur och inventarier till ett värde af kanske 6,000 kronor, eller, med andra ord, en förmögenhet af bortåt 40,000 kronor, blir alldeles befriad från inkomstskatt, men samma missförhållanden, endast i oväsentlig mån mindre, uppstå ifall utskottets förslag antages, och missförhållandena äro således i båda fallen så stora, att de kräfva skyndsamt rättelse.

I enlighet med det sålunda anförda har jag ansett,

att bank- och aktiebolags vinst, på sätt herr Leman i sin motion föreslagit, bör hos bolaget beskattas efter afdrag af utdelningsbeloppet och proportionelt,

att inkomstskatt icke skall erläggas för inkomst understigande 2,000 kronor,

samt att skattefria afdrag böra medgifvas i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts förslag
och hemställer jag derföre,

att Riksdagen ville besluta, att nedan angifna §§ skola erhålla följande lydelse:

9 §.

Vid taxering af inländska aktiebolags och enskilda bankbolags inkomst iakttages, att aktiebolag och bankbolag skola beskattas endast för den del af inkomsten, hvilken icke till aktieägare eller lotteägare utdelats.

10 §.

Skyldighet att erlägga inkomstskatt eger icke rum, när den skattskyldiges sammanräknade inkomst, deri inbegripen äfven hustruns, understiger 2,000 kronor.

Uppgår denna inkomst till 2,000 kronor, men icke till 3,000 kronor, äro 1,000 kronor, och uppgår den till 3,000 kronor, men icke till 4,000 kronor, äro 500 kronor fria från skatt.

Uppgår inkomsten till 4,000 kronor, men öfverstiger den icke 6,000 kronor, erlägges skatt efter inkomstens hela belopp.

Öfverstiger inkomsten 6,000 kronor, skola för bestämmande af det belopp, efter hvilket skatt beräknas, 6,000 kronor af inkomsten upptagas till oförändradt belopp, hvaremot

den del af inkomsten, som öfverstiger	6,000 kr. men icke	10,000 kr. ökas med	50 %
” ” ” ” ” ”	10,000 ” ” ”	15,000 ” ” ”	100 %
” ” ” ” ” ”	15,000 ” ” ”	20,000 ” ” ”	150 %
” ” ” ” ” ”	20,000 ” ” ”	30,000 ” ” ”	200 %
” ” ” ” ” ”	30,000 ” ” ”	50,000 ” ” ”	250 %
” ” ” ” ” ”	50,000 ” ” ”	80,000 ” ” ”	300 %
” ” ” ” ” ”	80,000 ” ökas med	.....	400 %

dock att det belopp, hvarefter skatten skall utgå, icke må i något fall beräknas högre än fyra gånger hela det uppskattade inkomstbeloppet, allt på sätt den vid denna förordning fogade tabell närmare utvisar.

Hvad i denna § är stadgadt om frihet från skatt gäller allenast svensk medborgare, som är i riket mantalsskrifven, och oskiftadt sterbhus efter sådan svensk medborgare.

Vid bestämmande enligt denna § af det belopp, efter hvilket skatt beräknas, iakttages, att detsamma utföres i fulla hundratal kronor, så att öfverskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal, bortfaller.

11 §.

Inkomstskatt utgår med en krona för hvarje hundratal kronor af det belopp, efter hvilket enligt 10 § skatt beräknas, med det undantag likväl, att inkomstskatten för aktiebolag och enskildt bankbolag, å hvilkas beskattning stadgandena i 10^a § icke skola tillämpas, skall utgå med en krona för hvarje hundratal kronor af bolagets enligt 9 § beskattningsbara inkomst.

20 §.

1 mom. Skyldige att utan särskild anmaning på heder och samvete årligen afgifva uppgifter till ledning vid taxeringen äro:

a) verk eller bolag, som är med Kongl. Maj:ts oktroy försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad eller står under offentlig kontroll, samt

b) annan skattskyldig, som nästföregående år taxerats för eller åtnjutit minst 3,000 kronors sådan inkomst, som enligt denna förordning bör till inkomstskatt taxeras, eller minst 2,000 kronors inkomst af kapital.

2 mom. En hvar annan vare efter anmaning, som i denna förordning sägs, skyldig lemna dylik uppgift.

21 §.

Uppgift, som i 20 § omförmäles, skall, i enlighet med fastställt formulär, skriftligen afgifvas och utvisa:

dels den fasta egendom, för hvilken uppgiftspliktig är skyldig erlægga fastighetsbevilning, egendomens beskaffenhet af jordbruksfastighet eller annan fastighet eller frälseränta, samt, derest egendomen varit under nästföregående år åsatt taxeringsvärde, nämnda värde,

dels beloppet af hans inkomst nästföregående år af kapital och arbete,

dels och de afdrag för skuldränta och förlust, som han yrkar att få tillgodonjuta vid taxeringen.

Uppgift enligt 20 § 2 mom., som inforrats af ordförande i be-

villningsberedning eller kronans ombud hos taxeringsnämnd, må skattskyldig dock ega att muntligen hos bevillningsberedningen eller nämnden meddela.

Vid uppgift för verk eller bolag, som i 20 § 1 mom. a) sägs, skall fogas dels bestyrkt utdrag af verkets eller bolagets senast avslutade räkenskaper, utvisande beloppet af hela den under räkenskapsåret uppkomna vinst, ränta å eget kapital inräknad, dels ock bestyrkt afskrift eller tryckt exemplar af verkets eller bolagets revisionsberättelse för senaste räkenskapsår.

Uppgift för utländsk försäkringsanstalt skall innehålla, förutom hvad ofvan föreskrifvits om fast egendom, antalet försäkringar och premiebeloppet för nästföregående år inom riket äfvensom beloppet af under samma tid utbetalade återförsäkringspremier.»

Reservationer

mot utskottets motivering.

Herr *Fredholm*, med hvilken herr *Lundström* instämt, har anfört:

»I motiveringen till detta utskottets betänkande förekommer ett uttalande rörande den föreslagna inkomstskattens konstitutionella form, hvilket uttalande synes vara föranledt af en statsrådsledamots yttrande till protokollet vid ärendets behandling i statsrådet. Utskottet säger sig, i anslutning dertill, anse det vara önskvärdt, att åt de grunder, hvarpå inkomstbeskattningen nu är föreslagen att hvila, gäfvos större fasthet än hvad den nu stadgade ordningen för afgörande af bevillningsfrågor lemnar. Utskottet anser därför lämpligt, att de mest betydelsefulla grunder, hvarpå skatten bygges, undandragas de gemensamma voteringarna inom Riksdagens begge kamrar. Utskottet har alltså velat uttala såsom sin mening, att förslag angående inkomstskatt, som förelägges en kommande riksdag, måtte afgifvas i sådan form, att de allmänna grunderna därför fastställas genom lag, under det att Riksdagen förbehålles, att inom de i lagen angifna gränser bestämma skattebelopp och lemna öfriga föreskrifter. Det är emellertid tydligt, att ett sådant förslag hvarken nu eller framdeles, så länge 69 och 71 §§ regeringsformen bibehållas oförändrade, kan genomföras. Det föreskrifves nämligen i sistnämnda paragrafer af regeringsformen, att, när kamrarne sig icke förena om grunderna för någon bevillning, skola kamrarne hvar för sig rösta om de olika beslut, hvari hvardera förut stannat, kommande den mening, som dervid erhåller de flesta ledamöternas af båda kamrarne sammanräknade röster, att gälla såsom Riksdagens beslut. Om Riksdagen således skulle göra detta utskottets omförmälda uttalande till sitt, skulle detta derföre allenast innebära, att Riksdagen hos Konungen på en omväg anhölle om förslag till sådana grundlagsändringar, att beskattningen framdeles skulle kunna bestämmas genom en af Konung och Riksdag gemensamt stiftad lag. För mig är det omöjligt att föreställa mig, att Riksdagen genom att godkänna utskottets motivering i denna del skulle vilja beträda den väg, som utskottet icke dragit i betänkande att slå in på — en väg, som leder till omintgörande af den grundval, hvarpå hela vår beskattningsrätt hvilar och

som fått sitt grundlagsgärdade uttryck i 57 § regeringsformen, hvilken paragraf med oförtydbara ord häfdar, »att svenska folkets urgamla rätt att sig beskatta utöfvas af Riksdagen allena». Skulle nu omhandlade del af utskottets motivering icke af Riksdagen underkännas och sålunda hafva en utsigt att ingå i den skrifvelse, som Riksdagen skall afgifva till svar å den kongl. propositionen, så befarar jag, att ett sådant Riksdagens förbiseende kan komma att medföra allvarliga påföljder af nu öfverskådlig räckvidd. Jag har derföre inom utskottet yrkat på utslutande ur motiveringen af hela den passus, som återfinnes på sid. 19 i utskottets betänkande samt börjar med orden »Till de af utskottet hittills gjorda erinringar rörande förslagets innehåll och skattens anordnande kan läggas ännu en anmärkning, som gäller förslagets konstitutionella form» och slutar med orden »att förslag angående inkomstskatt, som förelägges en kommande Riksdag, måtte afgifvas i sådan form, att de allmänna grunderna derför fastställas genom lag, under det att Riksdagen förbehålles att, inom de i lagen angifna gränser, bestämma skattebelopp och lemna öfriga föreskrifter». Då nu omnämnda passus icke står i något organiskt samband med motiveringen i öfrigt, hade den utan att förrycka sambandet i motiveringen mycket väl kunnat ur densamma utslutas.

Men då likväl utskottet icke velat lemna sitt samtycke till att utsluta denna del af motiveringen, återstår mig ej annat än att reservationsvis till Riksdagen hemställa, att Riksdagen behagade besluta att ogilla nu omhandlade stycke i utskottets motivering.»

Herr *Brodin* har anmält, att han i fråga om vissa delar af motiveringen hyst en från utskottets flertal afvikande mening.

Herr friherre *von Knorring* har anfört:

»I sin motivering har utskottet å sid. 19 uttalat den meningen, att förslag angående inkomstskatt, som förelägges en kommande riksdag, måtte afgifvas i en sådan form, att de allmänna grunderna derför fastställas genom lag, under det att Riksdagen förbehålles att inom de i lagen angifna gränser bestämma skattebelopp och lemna öfriga föreskrifter.

Då, i likhet med den nu föreslagna förordningen angående inkomstskatt, den, som förelägges kommande riksdag, sannolikt endast får provisorisk karakter och det för närvarande ej finnes något förslag än mindre någon utredning om hvad som bör räknas till sådan förordnings allmänna grunder, anser jag det vara för tidigt för Riksdagen

att uttala sig i ifrågavarande hänseende; men äfven om så ej vore förhållandet, och oafsedt hvad som bör stadgas i framtiden, anser jag det olämpligt att i förbigående i en motivering rigta uppmaning till Kongl. Maj:t att föreslå Riksdagen en förändring af det nuvarande grundlagsenliga förfarings sättet vid afgörandet af de allmänna grunderna för sådan skatt.

I anledning här af finner jag, att stycket å sid. 19 »Till de af utskottet — — — lemna öfriga föreskrifter» borde ur motiveringen utgå.»

Herrar *O. A. Ericsson*, *J. Bromée* och *G. Jansson* hafva anfört:

»Vid det förhållandet att föreliggande författningsförslag, sådant detsamma formulerats af utskottet, tillkommit genom ömsesidiga eftergifter och sammanjemkningar af olika meningar inom utskottet, hafva vi ingen erinran att nu framställa mot sjelfva förslaget.

Deremot kunna vi icke godkänna vissa delar af de uttalanden utskottet gjort i motiveringen.

I sin skrifvelse n:o 120 sistförflutne år till Konungen uttalade Riksdagen bland annat följande: »Då det af Eders Kongl. Maj:t nu framlagda förslaget till omorganisation af landets försvar kräfver betydligt ökade utgifter, framträder ännu mera den frågan, i hvad mån den direkta skatten bör tagas i anspråk i högre grad än för närvarande är fallet. De indirekta konsumtionsskatterna äro i allmänhet jemförelsevis mera betungande för de mindre bemedlade än för dem, hvilka befinna sig i en mera fördelaktig ekonomisk ställning och är det därför utan tvifvel med rättvisans fordringar öfverensstämmande, att en afsevärd del af de ökade kostnader, som genom antagande af ifrågavarande förslag uppkomma, varder betäckt medelst direkta och förmögenhets skatter, hvarvid den direkta skatten bör i sammanhang med obligatorisk sjelfdeklaration så anordnas, att för lägre inkomstbelopp befrielse från eller lindring i skatten medgifves samt att för högre inkomstbelopp den progressiva skatteformen användes. I likhet med chefen för finansdepartementet anser Riksdagen, att medelst en på dessa grunder anordnad inkomstskatt en statsinkomst af omkring 10,500,000 kronor kan erhållas.» Här var det således Riksdagens uttryckliga mening att på angifna sätt med en direkt skatt täcka en afsevärd del af de ökade utgifterna för försvaret, och detta icke endast för något visst år. Om nu utskottet i sina i bestämda ordalag ofta upprepade uttalanden om inkomstskattens *provisoriska* karakter, velat likställa inkomstskatten med t. ex. tilläggsbevillningen, som ena året tages i anspråk och det andra icke, så hafva vi deremot velat inlägga vår gensaga och

ansett dessa uttryck i sådant afseende vara både obefogade och stridande mot berörde Riksdagens skrifvelse.

Emot utskottets anmärkningar angående såväl grunden för bestämmandet af fastighetsinkomsten, som skattefriheten för den fasta egendomen hafva vi också åtskilligt att erinra.

Enligt vårt förmenande lär knappast, utan att derför vidtagas extra och vidtomfattande åtgärder, någon säkrare taxering å inkomst af fast egendom kunna verkställas än att denna beräknas i vissa procent å taxeringsvärdet; och under förutsättning att taxeringsmyndigheterna vid fastställandet af berörda taxering iakttaga den omsorg, som erfordras för att undvika ojemnheter i dessa värden, torde berörda grund kunna användas till dess en fullständig omgestaltning af vårt inkomstskattesystem genomföres.

I sammanhang med förenämnda anmärkning beträffande grunden för fastighetsinkomsten, påpekar utskottet, »att, äfven med den af utskottet föreslagna begränsningen af skattefriheten, i allt fall största delen af landets till bevillning taxerade fasta egendom torde komma att undgå inkomstskatten», och »anser sig utskottet böra ifrågasätta huruvida icke anmärkta ojemnheter i skattetungan borde undanrödjas medelst en skatt å förmögenhet».

Häraf synes framgå, som om utskottet ansåge att med föreliggande förslag till inkomstskatt, den fasta egendomen skulle, dels blifva för lågt beskattad och dels i allt för stor utsträckning undslippa densammas utgörande.

Då utskottet emellertid godkänt Kongl. Maj:ts förslag att beräkna denna inkomst så högt som respektive fem och sex procent å taxeringsvärdet, torde det blifva svårt bevisa, att denna procent är för låg, åtminstone gäller detta för jordbruksfastighet, hvilken i sällsynta fall lämnar så hög afkastning som sex procent å taxeringsvärdet. Att det oaktadt en så stor del af den fasta egendomen undgår inkomstskatten, beror åter på det enkla sakförhållandet, att antingen äro dessa fastigheter så små, att inkomsten deraf ej når upp till beskattningsgränsen eller också äro de större så skuldsatta att, efter afdrag å skuldräntan derå, icke heller dessa nå dit upp. I båda fallen torde det vara obestriddt, att dessas innehafvare äro att räkna till de mindre bärkraftige, hvaraf man sannerligen icke med fog kan kräfvat någon särskild förmögenhetsskatt. Besinnar man derjemte, hurusom särskildt för jordbruksfastigheterna en mängd andra skatter och onera i högre proportion utkrävas, såsom t. ex. för byggnad och underhåll af kyrka, prestgård och tingshus m. m. samt för vägunderhållet o. s. v., utan

rättighet för de mindre till något bevillningsfritt afdrag, så kan man utan öfverdrift påstå, att jordbruksfastigheterna hafva betydligt drygare skatter än öfriga skattskyldige och att deras bärkraft är afsevärdt svagare än t. ex. deras, som hafva motsvarande inkomst af kapital.

Vi anse således, att utskottet saknat stöd för dessa anmärkningar och uttalanden. De större fastigheterna, som uppnå beskattningsgränsen, hafva sannerligen blifvit tillräckligt beskattade med de beräknade fem och sex procenten å taxeringsvärdet och de mindre måtte väl i rättvisans namn åtminstone härutinnan likställas med andra skattdragare. Dertill hafva vi velat göra den erinran att, om man äfven nu, vid framläggandet af detta förslag, ansett sig böra förorda skatt å förmögenhet, så tro vi att detta bort framställas i sammanhang med en hänvisning till hvar den egentliga förmögenheten och bärkraften vore till finnandes. Detta synes utskottet delvis velat göra. Men vi skulle då i första hand särskildt velat framhålla kapitalet i stället för att utskottet pekat på de små och skuldsatta fastigheterna.

Vi hafva ej heller kunnat vara med om utskottets gjorda uttalanden om *önskvärdheten* och *lämpligheten* af, att de allmänna grunderna och den dermed sammanhängande progressionsskalan för inkomstskatten fastställas genom lag. I den delen hafva vi varit af samma åsigt som herr Fredholm och instämma således i hans reservation.»

Reservation

mot förslaget i dess helhet

af herr friherre *Klingspor*, som anfört:

*Jordbruks-
fastighet.*

»Enligt 2 § i föreliggande förslag till förordning skall den inkomst af jordbruksfastighet, för hvilken enligt samma förslag progressiv inkomstskatt bör utgöras, beräknas till sex kronor för hvarje fulla 100 kronor af taxeringsvärdet.

Det synes mig, som om vid bestämmandet af sagda fasta beräkningsgrund tillräcklig hänsyn icke tagits till rättvisa och billighet. Klart torde nämligen vara, att ju större en jordbruksfastighet är, desto lägre blifver, proportionsvis, den afkomst, som man kan af densamma påräkna, och härtill kommer, att de redan nu af jordbruksfastighet utgående skatter och onera, hvilka vid en medelstor gård torde medtaga omkring 20 procent af hela inkomsten, blifva mera betungande, ju större egendomarne äro, enär taxeringsvärdena icke noga ansluta sig till de verkliga värdena utan i regel äro proportionsvis högre för de större egendomarne än för de mindre.

I en af aktuarien I. Flodström upprättad, i »*Ekonomisk Tidskrift*» offentliggjord kalkyl har inkomsten af jordbruksfastighet beräknats efter en i förhållande till egendomarnes storlek aftagande procentskala till högst 15 procent vid ett taxeringsvärde af 5,000 kronor och lägst 4 procent, inträdande vid ett taxeringsvärde af 600,000 kronor. Af dessa 15—4 procent skulle, hela skalan igenom, 3 procent anses utgöra inkomsten af sjelfva fastigheten och återstående 12—1 procent anses såsom inkomst af jordbruksrörelsen. *

Denna kalkyl har, enligt mitt förmenande, ett visst berättigande och tjänar i sin mån att belysa det origtiga uti att till grund för en progressiv beskattning af inkomst af jordbruksrörelse lägga en för alla fall lika *medelprocent* af fastighetsvärdet. Det origtiga i en dylik beskattning framträder så mycket tydligare, när inkomsten beräknas så högt som till 6 procent, en inkomst hvilken knappast torde kunna, ens

* Med beräkande af afdrag af 5 procent ränta å en till 40 procent af taxerings-

under gynsamma förhållanden, påräknas från någon jordbruksfastighet af den storlek, att enligt föreliggande förslag egaren bör för densamma inkomsttaxeras. Inträffar dessutom missväxt, ogynsam väderlek under skördetiden eller dylikt, så förringas inkomsterna än ytterligare och förslå kanske icke ens till betäckande af utgifterna.

Jemväl ur en annan synpunkt än den här ofvan omförmälda lider det af utskottet förordade författningsförslaget, såvidt det afser skatt å inkomst af jordbruksfastighet, af sådana brister, att jag ansett mig böra emot detsamma inlägga min reservation. Enligt hvad hittills sedan uråldriga tider varit regel, har all i enskild hand befintlig jordbruksfastighet måst, utan undantag, framför andra skatteobjekt deltaga i utgörande af skatt till staten, och det torde af rent politiska skäl vara af största vigt att söka i orubbadt skick bibehålla denna den fasta egendomens, om jag så må uttrycka mig, solidaritet i beskattningshänseende. Men derest förslaget antoges, skulle en helt annan sakernas ordning inträda, i det att inkomstskatt icke skulle utgöras af fastighetsegare, hvilkas inkomst, efter afdrag af skuldräntor, understiger 1,000 kronor, och ej heller för sådan jordbruksfastighet, hvars egare enligt förslaget är af andra skäl befriad från erläggande af denna skatt, så t. ex. icke för något af de Upsala universitetet tillhöriga hemman. Den

värdet antagen in-tecknad skuld, har den af aktuarien Flodström upprättade skala följande utseende:

Taxeringsvärde, kronor.	Inkomstprocent.	Beräknad inkomst, kronor.	Efter afdrag för skuldräntor återstående beskattningsbar inkomst, kronor.	Härför utgående inkomstskatt, kronor.	Nu utgående tilläggsbevilling, kronor.
5,000	3 + 12 = 15 %	750	650	—	3
10,000	3 + 11 = 14 »	1,400	1,200	—	6
20,000	3 + 10 = 13 »	2,600	2,200	12	12
30,000	3 + 9 = 12 »	3,600	3,000	25	18
40,000	3 + 8 = 11 »	4,400	3,600	31	24
50,000	3 + 7 = 10 »	5,000	4,000	40	30
60,000	3 + 6 = 9 »	5,400	4,200	42	36
75,000	3 + 5 = 8 »	6,000	4,500	45	45
100,000	3 + 4 = 7 »	7,000	5,000	50	60
150,000	3 + 3 = 6 »	9,000	6,000	65	90
250,000	3 + 2 = 5 »	12,500	7,500	87	150
600,000	3 + 1 = 4 »	24,000	12,000	165	360

vida större delen af landets sjelfegande jordbrukare skulle således se sig fritagen från ifrågavarande inkomstskatt, och vådorna häraf ligga i öppen dag, särskildt med hänsyn dertill att ett stort inflytande på åsättandet af denna skatt skulle komma att inrymmas åt personer, hvilka på förhand visste sig sjelfva blifva från dess utgörande fria. Härtill kommer att genom borttagandet af den af all jordbruksfastighet nu utgående, till sitt belopp temligen fixa tilläggsbevillning och införandet i dess ställe af en allenast från de större jordbruken utgående inkomstskatt, hvars belopp dessutom skulle vara beroende på egendomarnes skuldsättning, statens inkomster skulle minskas och i hvarje fall blifva mindre säkra.

Alla skäl torde därför bjuda att lägga annan grund för inkomstskattens tillämpande på jordbruksegendom än den i författningsförslaget förefintliga, och torde detta kunna göras utan att i någon afsevärd mån förrycka det beräknade skatteresultatet, t. ex. genom att beräkna den progressiva inkomstskatten efter en inkomst af allenast 4 procent och fortfarande låta tilläggsbevillning utgå på hittills vanligt sätt, proportionellt för all jordbruksfastighet, efter en mildrad skala af 3 öre per 100 kronor af taxeringsvärdet. Härigenom skulle äfven arrendator af jordbruksegendom, som enligt utskottets förslag fritages från den nya skatten, få bidraga till utgörandet af åtminstone någon del af densamma.

Annon fast egendom.

Enahanda grundsats om bibehållandet af halfva den nuvarande tilläggsbevillningen torde kunna utan olägenhet tillämpas äfven för inkomst af annan fastighet och af frälseränta, ett förfarande hvarigenom man dessutom skulle vinna större enkelhet i beskattningsförfarandet. Tilläggsbevillningen för sistnämnda slag af skatteobjekt skulle således utgå med $2\frac{1}{2}$ öre per 100 kronor af taxeringsvärdet.

Aktiebolag.

I likhet med utskottet är jag af den åsigt, att inkomst af utdelning å aktier bör beskattas hos aktieegarne efter den skattefot, deras sammanlagda inkomst betingar. Deremot synes det mig att sjelfva bolagen lämpligast böra beskattas proportionellt, dervid skatten kunde bestämmas till exempelvis $1\frac{1}{2}$ gång bevillningsbeloppet. Den progressiva inkomstskatten hänför sig enligt sin natur allenast till fysiska personer, och derest den tillämpades på bolag, med rätt till afdrag

enligt utskottets förslag, skulle den komma att verka orättvist, i det att skatten skulle drabba de bolag tyngre, som hade afsatta fonder och en god ekonomisk ställning, än dem, hvilka, på bekostnad af bolagets soliditet, utdelade hela vinsten till aktieeigarne.

I hvarje fall borde, vid beskattning af aktiebolag efter progressiv skala, uttryckligen och bestämdt afdrag medgifvas för de belopp, som användas för afskrifningar, emedan en progressiv beskattning af dessa belopp skulle motverka all sund affärs-coutume. Ett bolags styrka ligger uti att tillräckliga afskrifningar göras å alla värden, som äro underkastade konjunkturer och vexlingar, och allt bör göras för att i dylikt hänseende skydda delegarnes kapital.

För den händelse afseende skulle fästas å hvad jag nu anfört beträffande beskattningen af fastighet och aktiebolag, har jag tänkt mig att 2 och 11 §§ i förordningen kunde erhålla exempelvis den lydelse, som återfinnes i härhos fogade *bilaga n:o 1*. — Om tilläggsbevillning å fastighet skulle i så fall stadgas i särskild förordning. — I fråga om skatteresultatet hänvisar jag till *bilagorna n:is 2 och 3*.

En annan, om än mindre väsentlig anmärkning, som med fog kan framställas mot föreliggande författningsförslag, är den, att enligt det samma afdrag icke får göras för skatter och onera. Då det väl ej är rimligt att inkomstskatt påföres för en inkomst, som faktiskt icke är behållen, måste väl dessa pålagor, åtminstone hvad som erlagts i inkomstskatt, få från nettoinkomsten afräknas med de belopp, hvarmed de utgått under nästföregående år.

*Afdrag för
skatter och
onera.*

Beträffande sjelfva progressionen, torde denna, då fråga för närvarande är allenast om en provisorisk och rent supplementär beskattningsslag, böra göras betydligt svagare och stanna vid ett lägre maximum än hvad af utskottet föreslås. Efter hvad erfarenheten om verkningarna af en dylik mildare progression komme att gifva vid handen, kunde ju sedermera, derest de nya beskattningsprinciperna anses böra få en vidsträcktare tillämpning inom skattesystemet, skalan höjas och

Progressionen.

progressionen göras starkare. Och derest under öfvergångstiden de såsom allmän bevillning och supplementär inkomstskatt inflytande belopp skulle visa sig otillräckliga för statsverkets behof, kunde bristen fyllas medelst tilläggsbevillning till så stor procent af den ordinarie bevillningen, som befundes erforderlig.

*Taxerings-
förfarandet.*

Hvad slutligen angår taxeringsförfarandet, så torde, med hänsyn till såväl det ökade arbetet som ock sjelfdeklarationernas hemlighållande, nuvarande taxeringsmyndigheter icke vara lämpliga att ombesörja inkomsttaxeringen enligt det nya förslaget. De äro tillkomna för ett helt annat system, nemligen det nuvarande taxeringsförfarandet, hvars princip är att skattskyldig skall i regel taxeras efter andra personers på yttre grunder fotade kännedom om hans ställning, icke efter hans egna uppgifter. — Det är orimligt att fordra att taxeringsmyndigheterna skola kunna reda sig med att tillämpa det invecklade system, som kommer att inträda, om man bibehåller den nuvarande bevillningsförordningen men tillika inför *vid sidan deraf* ett deklarationsförfarande, som medelbart skall verka äfven på bevillningen. Både för taxeringsmyndigheterna och för de skattskyldige komme häraf att förorsakas ett olidligt virrvarr.

Bevillningsberedningarne och särskildt dessas ordförande äro för öfrigt redan nu så öfverhopade med arbete, att ytterligare taxeringsgöromål icke skäligen kunna dem påläggas. Och, äfven om det skulle kunna uppdragas åt *bevillningsberedningarne* att hopsamla uppgifterna till inkomsttaxering och, efter en förberedande granskning af dessa, upprätta inkomstskattelängderna, så torde det vara stäldt utom allt tvifvel att *taxerings- och pröfningsnämnderna* icke äro, med sin nuvarande sammansättning och de förhållanden, under hvilka de arbeta, kompetenta att öfver uppgifterna utöfva erforderlig kontroll. Härför erfordras ovilkorligen ett särskildt förvaltningsorgan, jag skulle vilja föreslå en nämnd för hvarje län, bestående af t. ex. landskamreraren och två af landstinget eller pröfningsnämnden utsedde förtroendemän — särskilda bestämmelser skulle naturligtvis gälla för städer, som icke deltaga i landsting — dock att så måste ordnas, att denna länsnämnd komme att med samma medlemmar funktionera under någon längre tid, så att full kontinuitet vunnas och samma behandling vederfores likartade frågor. Emot länsnämndens beslut skulle, i händelse af missnöje, klagan föras direkt hos kammarrätten. — Med afseende särskildt å hemlighållandet af de ingifna sjelfdeklarationerna, torde det vara af nöden att till bevillningsberedningen finge ingifvas särskilda uppgifter till bevillnings-

taxering och till inkomsttaxering, hvarjemte såsom önskemål torde böra framhållas, att inkomstskattelängden fördes särskildt, då den, enligt ofvanstående, skulle undergå särskild behandling i öfrigt, och någon anledning väl ej förefinnes att låta resultatet af inkomstskattetaxeringen ligga för allmänheten tillgängligt på sätt som om bevillingstaxeringslängden är föreskrifvet. Intraden af denna skatt rörer ju endast statsverket, och de kommunala intressena äro alls icke deraf berörda. — Inkomstskattelängden skulle i så fall genom kronoombudets försorg insändas till länsnämnden.

Såsom ett bevis på hurusom föreliggande författningsförslag, i hvad detsamma afser taxeringsförfarandet, icke är fullt genomtänkt, vill jag hänvisa till stadgandet i 38 § mom. c, deri föreskrifves, att till bevillningsberedningens ordförandes åligganden hör särskildt enligt denna förordning,

*Specialkritik
af 38 § mom. c
i författnings-
förslaget.*

»att, då uppgift å inkomst utvisar, att skattskyldig bör taxeras å annan ort än inom beredningsdistriktet, ombestyras uppgiftens delgifvande i erforderliga delar med vederbörande bevillningsberedningens ordförande.»

Detta är tydligtvis hemtadt från 32 § mom. d i bevillningsförordningen, enligt hvilket stadgande bevillningsberedningens ordförande särskildt åligger

»att, då inkommen uppgift å afföning eller pension eller annan dylik inkomst afser person, som ej är inom distriktet mantalsskrifven, till vederbörande afsända uppgiften eller transsumt af densamma och i senare fallet derom verkställa anteckning å uppgiften.»

Ifrågavarande öfverförande från den ena förordningen till den andra tyckes emellertid hafva skett temligen kritiklöst. Hvad menas, i det sammanhang, hvari detsamma förekommer i 38 § mom. c i författningsförslaget, med uttrycket: uppgift å inkomst? Närmast till hands skulle väl ligga att antaga, att dermed skulle afses vederbörande skattskyldiges enligt den nya förordningen afgifna sjelfdeklaration, men sådan skall ju ingifvas allenast inom det distrikt, der hans inkomstskattetaxering eger rum. Om sjelfdeklarationen kan således icke här vara fråga, under annan förutsättning än att med stadgandet skulle åsyftas endast de speciella fall, då en sjelfdeklaration blifvit felsänd och bör befordras till rätt adress. Menas allenast detta, saknas emellertid i författningsförslaget den, enligt min åsigt, för kontrollen af de skattskyldiges sjelfdeklarationer oundgängligen nödvändiga föreskriften att, derest en skattskyldig har inkomst inom särskilda beredningsdistrikt, uppgift skall derom lemnas till hans inkomstskattetaxeringsdistrikt från det eller de

öfriga beredningsdistrikt, derifrån inkomsten flyter. — Återstår den tydning af uttrycket i fråga, att med detsamma skulle afses en på grund af bevillningsförordningen aflemnad uppgift, hvilken skulle i erforderliga delar kommuniceras med bevillningsberedningens ordförande å den ort, der den skattskyldige skall inkomsttaxeras, för kontroll å den skattskyldiges der aflemnade deklaration. Men för sådant ändamål böra från de utomliggande beredningsdistrikten till inkomstskattetaxeringsdistriktet meddelas tillgängliga upplysningar om *alla* skatteobjekt, från hvilka den skattskyldige utanför sistnämnda distrikt drager inkomst, såväl fastigheter som rörelse, och dylik upplysning bör afse nästföregående år samt meddelas i enlighet med slutligen fastställd taxering. Och olämpligt torde vara att ålägga bevillningsberedningens ordförande att meddela upplysningarna i fråga, det skulle ju t. ex. kunna inträffa att bevillningsberedningen i vederbörande inkomstskattetaxeringsdistrikt redan avslutat sitt arbete, innan arbetet påbörjats i det distrikt, hvarifrån upplysningarna skulle till densamma insändas. Mera praktiskt synes det mig att *ifrågavarande uppgifter meddelades af häradskrifvaren eller kronoombudet direkt till vederbörande inom det distrikt, der inkomsttaxeringen skall ega rum, och att bevillningsberedningens ordförande således befriades från detta onus.*

I hvarje fall är formuleringen af den af mig nu kritiserade författningsbestämmelsen till den grad otydlig och ledande till så olika tolkningar, att densamma icke bör få förekomma i en till efterlefnad gällande förordning.

Sammanfattning.

Det af Kongl. Maj:t för Riksdagen nu framlagda förslag till inkomstskatteförordning har tillkommit *dels* till följd af klagomål deröfver att den för fyllande af de statsbehof, hvilka anses böra täckas medelst direkt skatt, för närvarande utgående tilläggsbevillning trycker alltför ojemnt, enär hänsyn icke toges till nettoinkomsten eller till de större inkomsternas större skatteförmåga, *dels ock* på grund deraf, att man för den närmaste tiden beräknat statsverkets behof af direkta, utom den ordinarie bevillningen utgående skatter ungefär 60 procent högre än hvad nu genom enkel tilläggsbevillning uttages. Alla torde vara ense om olämpligheten af att göra bestående en skattetunga, som verkar så ojemnt som denna tilläggsbevillning, och detta synnerligast som densamma, derest den bibehölles, skulle behöfva än ytterligare ökas. Men å andra sidan bjuder klokheten att gå varligt tillväga vid beslutandet af helt nya och hittills opröfvade grunder för

skatternas uttagande, och äfven om, innan sådana nya grunder blifvit af Riksdagen definitivt antagna, tilläggsbevillningen finge under något år utgå med ända till en och en half gång den ordinarie bevillningen, vore dock detta, såsom en öfvergående nödfallsåtgärd, mindre farligt än att förhastadt tillämpa nya stränga principer, hvilkas konsekvenser det icke är möjligt att öfverskåda. Jemväl sjelfva öfvergången till nya skatteformer, sedan sådana en gång blifvit beslutade, bör ske med yttersta varsamhet, och ändringarna böra då i första rummet göras der de af förhållandena mest påkallas. — Det torde vara vanskligt att finna nya skatteformer, som genast lemnade det äskade högre beloppet, och med hänsyn härtill har jag i det föregående föreslagit, att det erforderliga skilnadsbeloppet skulle fyllas genom kompletteringsbevillning att efter gamla grunder utgå.

En nedsättning af tilläggsbevillningen för *fastighet* till hälften af den nu utgående skulle innebära, att man ansåge en skuld af 50 procent af taxeringsvärdet vidlåda fastighet öfver hufvud. — Om man utom denna tilläggsbevillning pålade fastighet inkomstskatt efter en lägre inkomstberäkning af t. ex. 4 procent och denna skatt gjordes progressiv, torde i allt fall fastighet få bidraga till att öka skatten i full proportion till förmågan och kanske derutöfver.

Hvad angår *aktiebolag* har ingen klagan försports öfver den tilläggsbevillning, som hittills påförts dem, och att ur den formella rättens synpunkt helt och hållet fritaga dem från inkomstskatt, såsom från något håll yrkats, kan ej anses praktiskt klokt. Då jag i det föregående tvärtom föreslagit att proportionel inkomstskatt skulle från aktiebolag utgå efter en högre beräkningsgrund än bevillningen, eller med $1\frac{1}{2}$ gång bevillningens belopp, har jag härvid haft till syftemål att ifrågavarande grupp af skatteobjekt måtte få framdeles utgöra fullt lika stor del af skatten, som den hittills proportionsvis gjort.

Återstår derefter den *personella inkomsten*, vid hvilken beskattning jag, under hänvisning till ofvanstående, finner en lindrig progression böra ega rum.

På grund af hvad sålunda anförts, anser jag Kongl. Maj:ts förevarande proposition icke innefatta den noggranna utredning, som erfordras för införandet i skattelagstiftningen af nya principer af så stor betydelse och med så stor räckvidd som de nu ifrågasatta. I hvad

mån mina här ofvan angifna synpunkter äro lämpliga att läggas till grund för ett nytt förslag i saken, tilltror jag mig icke att afgöra men hoppas dock, att vid förnyad utredning åt desamma må egnas allt det beaktande, som de förtjena. — I hvarje fall torde ej skada, att i en så allvarlig och så ny fråga som denna god tid lemnas såväl för dess fullständiga och allsidiga förberedande som ock för dess slutliga pröfning och afgörande af Riksdagen. Jag finner mig därför böra hemställa,

att Riksdagen måtte, med afslag å utskottets hemställan, i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t ville, efter ytterligare utredning, till en kommande Riksdag framlägga nytt förslag i förevarande fråga.»

Härjemte hafva herrar *Wester* och *Wittsell* begärt få antecknadt, att de icke deltagit i den slutliga justeringen af utskottets betänkande.

Bil. 1 till herr friherre Klingspors reservation.

Jemförande uppställning af lydelsen af nedanstående §§ i förordningen enligt utskottets förslag och friherre Klingspors reservation.

Utskottets förslag.

Friherre Klingspors reservation.

2 §.

Såsom inkomst af fast egendom anses den inkomst, som enligt gällande bevillningsförordning är genom fastighetsbevilning beskattad. Denna inkomst *beräknas* efter det fastigheten enligt nämnda förordning för nästföregående år åsatta taxeringsvärde och anses utgöra:

a) af jordbruksfastighet sex kronor för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet samt

b) af annan fastighet och frälseränta fem kronor för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet eller, då bevilning icke utgöres för hela värdet, af den del deraf, för hvilken bevilning erlägges.

Då taxeringsvärde nästföregående år icke varit fastighet åsatt, skall löpande årets taxeringsvärde följas vid beräkningen.

Såsom inkomst af fast egendom anses den inkomst, som enligt gällande bevillningsförordning är genom fastighetsbevilning beskattad. Denna inkomst *beräknas* efter det fastigheten enligt nämnda förordning för nästföregående år åsatta taxeringsvärde och anses, *i och för beskattning enligt denna förordning, utgöra fyra kronor* för hvarje fulla etthundra kronor af fastighetens taxeringsvärde eller, då bevilning icke utgöres för hela värdet, af den del deraf, för hvilken bevilning erlägges.

Då taxeringsvärde nästföregående år icke varit fastighet åsatt, skall löpande årets taxeringsvärde följas vid beräkningen.

11 §.

Inkomstskatt utgår med en krona för hvarje hundratal kronor af det belopp, efter hvilket enligt 10 § skatt beräknas.

Inkomstskatt utgår med en krona för hvarje hundratal kronor af det belopp, efter hvilket enligt 10 § skatt beräknas; *dock att inkomstskatten för aktiebolag och enskildt bankbolag, å hvilkas beskattning stadgandena i nämnda § icke skola tillämpas, skall utgå med en krona 50 öre för hvarje hundratal kronor af bolagets enligt denna förordning taxerade inkomst.*

Bil. 2 till herr friherre Klingspors reservation.

Några jämförelsesiffror mellan skattebeloppen för jordbruksfastighet enligt nu utgående tilläggsbevillning, Kongl. Maj:ts förslag, utskottets förslag och det af friherre Klingspor antydda beräkningssätt, med användande af samma progressionstabell som utskottet föreslagit.

Taxeringsvärde. Kronor.	S k a t t e n s b e l o p p .					
	Enligt nuvarande tilläggs- bevillning. Kronor.	Enligt Kongl. Maj:ts förslag. Kronor.	Enligt utskottets förslag. Kronor.	Enligt friherre Klingspors förslag		Summa. Kronor.
				I form af		
				tilläggs- bevillning.	inkomst- skatt.	
5,000	3	0	0	1,50	0	1,50
10,000	6	0	0	3	0	3
20,000	12	0	4	6	0	6
30,000	18	0	10	9	4	13
40,000	24	14	18	12	8	20
50,000	30	25	26	15	14	29
60,000	36	31	32	18	18	36
70,000	42	42	42	21	22	43
75,000	45	45	45	22,50	26	48,50
80,000	48	48	48	24	28	52
90,000	54	56	54	27	32	59
100,000	60	65	60	30	40	70
150,000	90	110	105	45	60	105
200,000	120	165	160	60	90	150
250,000	150	225	220	75	120	195
300,000	180	300	295	90	160	250
400,000	240	470	465	120	245	365
500,000	300	650	645	150	345	495
600,000	360	890	855	180	465	645
700,000	420	1,130	1,065	210	585	795
800,000	480	1,370	1,275	240	715	955
900,000	540	1,650	1,505	270	855	1,125
1,000,000	600	1,950	1,745	300	995	1,295
1,500,000	900	3,450	3,045	450	1,745	2,195
2,000,000	1,200	5,150	4,545	600	2,545	3,145
3,000,000	1,800	8,750	7,200	900	4,545	5,445
4,000,000	2,400	12,000	9,600	1,200	6,400	7,600

Bil. 3 till herr-friherre Klingspors reservation.

Några jmförelsesiffror, utvisande de olika skatteresultatet enligt Kongl. Maj:ts, utskottets och friherre Klingspors förslag med afseende å afdrag för skuldräntor vid taxering af jordbruksfastighet:

Taxeringsvärde	Skuldräntor	Skattens belopp		
		enl. Kongl. Maj:ts förslag	enl. utskottets förslag	enl. friherre Klingspors förslag
Kronor	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
50,000	1,000	10	14	15 + 2 = 17
	2,000	0	2	15 + 0 = 15
100,000	1,000	50	50	30 + 26 = 56
	2,000	40	40	30 + 14 = 44
	3,000	25	26	30 + 2 = 32
	4,000	10	14	30 + 0 = 30
300,000	5,000	185	180	90 + 75 = 165
	6,000	165	160	90 + 60 = 150
	8,000	125	120	90 + 40 = 130
	10,000	95	90	90 + 14 = 104
1,000,000	5,000	1700	1545	300 + 820 = 1120
	10,000	1450	1345	300 + 645 = 945
	15,000	1250	1170	300 + 495 = 795
	20,000	1050	995	300 + 345 = 645
	25,000	850	820	300 + 220 = 520
	30,000	650	645	300 + 120 = 420

Tablå utvisande den sannolika intraden af den nya skatten, anordnad enligt friherre Klingspors förslag.

Af fastighet: tilläggsbevillning	kronor	1,200,000: —
inkomstskatt	»	900,000: —
Skatt för inkomst af aktiebolags rörelse	»	2,200,000: —
Öfrig skatt för inkomst af kapital och arbete, enligt den af aktuarien Flodström följda be- räkningsgrund	»	7,000,000: —

Summa kronor 11,300,000: —